

Προβληματισμοί

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

HELLENIC INSTITUTE for STRATEGIC STUDIES

ΤΕΥΧΟΣ 69, ΙΟΥΛΙΟΣ-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2012, ΕΥΡΩ 0,01

Νέσης 11, 1155 07 Αθήνα

Ημερίδα στην Ακαδημία Αθηνών με θέμα:

“Η Ελλάδα και οι Εξελίξεις στην Ανατολική Δεκάνη της Μεσογείου”

*Εισαγωγή Προέδρου Ακαδημίας Αθηνών Καθηγητού Αστρονομίας κ. Γεωργίου Κοντοπούλου

*Εισαγωγή Προέδρου ΕΛΙΣΜΕ Αντιναύαρχου ε.α. Βασιλείου Μαρτζούκου ΠΝ

*Τοποθέτηση Συντονιστού Αντιστρατήγου ε.α. Στυλίου Παναγοπούλου

*“Γεωπολιτική Αξία Αν. Δεκάνης Μεσογείου-Σύντομη ιστορική αναδρομή”, Ομιλητής Στρατηγός ε.α.

Δημήτριος Σκαρβέλης, Επίτιμος Α/ΓΕΕΘΑ-Ακαδημαϊκός

*“Τρέχουσες εξελίξεις στην ευρύτερη περιοχή της Αν. Μεσογείου. Διαφαινόμενη προοπτική για σταθερότητα και ασφάλεια”, Ομιλητής Καθηγητής Παντείου κ. Αλέξανδρος Κούτσης

Επετειακή Ομιλία για τα 90 έτη από την καταστροφή στην Μ. Ασία που δόθηκε στην Εστία Ν. Σμύρνης
Ομιλητής Αντιναύαρχος Βασίλειος Μαρτζούκος, Επίτιμος Διοικητής Σ.Ν.Δ.- Πρόεδρος ΕΛΙΣΜΕ

“Η σύγχρονη γενοκτονία κατά των Ελλήνων”,

Άρθρο Αντιστρατήγου ε.α. Γεωργίου Επιτηδείου

“Διαχρονική η πολιτική που οδήγησε στην οικονομική κρίση”,

Άρθρο κ. Δημητρίου Ζακωντίνου, Οικονομολόγου Τραπεζικού Ανωτάτου Στελέχους, Msc Στρατηγικές Σπουδές

“Περί σκεπτομένων και διανοουμένων”,

Δοκίμιον Υποστρατήγου ε.α. Κωνσταντίνου Αργυροπούλου

“Ο Ξένιος Ζεύς...άξενος στον τόπο του”

Άρθρο Υποστρατήγου ΕΛΑΣ ε.α. Παναγιώτη Λάγγαρη

“Δημόσια Ασφάλεια”

Άρθρο Υποστρατήγου ΕΛΑΣ ε.α. Παναγιώτη Λάγγαρη

“Η Κοινωνιολογία του Αξιώματός”

Μελέτη Υποστρατήγου ε.α. Άρη Διαμαντοπούλου

“Ισραήλ: Περιμένοντας τους Αμερικανούς μετά τις εκλογές”

Άρθρο Αντιστρατήγου ε.α. Ιωάννη Μπαλαζή

“Με μια Ματιά η Ελλάδα και ο Κόσμος”

Επισκόπηση γεγονότων τριμήνου

Αντιστρατήγου ε.α. Χρήστου Μουστάκη

Οι Προβληματισμοί του Εκδότου

Αγαπητά Μέλη

Η εξουθενωμένη κοινωνία μας, έχει δικαίως επικεντρώσει την προσοχή της, τον τελευταίο καιρό, στην οικονομία και αναμένει με απόγνωση την τελική διάμορφωση των μέτρων ύψους 11.5 δις €, τα οποία θα επέσουν επί δικαίων και αδικών. Η κοινωνική συνοχή ωστόσο δεν απειλείται από τα μέτρα αυτά καθ' αυτά, όσο από την διάχυτη επικρατούσα αντίληψη ότι οι φοροδιαφεύγοντες και εισφοροδιαφεύγοντες ζουν και βασιλεύουν λόγω είτε ανικανότητας είτε ιδιοτελούς απροθυμίας της διοικούσης κοινωνικής ελίτ, παρά τις σχετικές εξαγγελίες και τις ενέργειες εντυπωσιασμού. Η επείγουσα επίλυση του φαινομένου αυτού με σειρά δραστικών και παραδειγματικών νομικών, προληπτικών και κατασταλτικών μέτρων άμέσου οικονομικού αποτελέσματος, κρίνεται ότι θα συνδράμει καθοριστικά στην αξιοπιστία των διοικούντων και στην φυγή του κράτους προς τα εμπρός.

Τα αισθητήρια όργανα των κομμάτων εξουσίας είναι τόσο αδρανή, ώστε να έπονται απελπιστικά των γεγονότων κάθε μείζονος θέματος εθνικής εμβέλειας. Αυτονόητα έργα, όπως η κρατική αναδιάρθρωση, η μη κατασπατάληση δημοσίου χρήματος, η αξιοποίηση κρατικής περιουσίας, τα κίνητρα για επενδύσεις, η συνεπής εκτέλεση των προϋπολογισμών, η καταπολέμηση της διαφθοράς κ.λ.π. άρχισαν, μετά από δεκαετίες, να εκτελούνται δειλά, όχι με έγκαιρη πολιτική πρωτοβουλία αλλά υπό την δαμόκλειο ευρωπαϊκή σπάθη (άραγε τι θα συμβεί όταν αυτή παύσει να υφίσταται;). Το υπαρξιακό θέμα της μαζικής μετανάστευσης στην χώρα μας, ετέθη στην κυβερνητική αντζέντα, όταν κάποιο μικρότερο κόμμα ανέβασε τα εκλογικά του ποσοστά με την ανάδειξη του θέματος αυτού. Οι πρόσφατες έκνομες ενέργειες μικρού κόμματος, οι οποίες όμως τυγχάνουν σημαντικού ποσοστού λαϊκής συμπαράστασης, ανάγκασαν το κράτος να λάβει τα πρώτα συντονισμένα μέτρα για την πάταξη του παραεμπορίου. Η ενεργειακή πολιτική της αδύναμης Κύπρου και η ανακήρυξη και οριοθέτηση της δικής της ΑΟΖ, σύρει την "ισχυρή Ελλάδα" να διασφαλίσει καθυστερημένα τα εθνικά της συμφέροντα με δισταγμό και αμφιταλαντεύσεις αφού κυρίαρχη πολιτική της έναντι της Τουρκίας, εξακολουθεί να είναι ο κατευνασμός.

Ο καθημερινός σχεδόν αποκλειστικός βομβαρδισμός της κοινής γνώμης με οικονομικές ειδήσεις λογιστικού, χρηματιστηριακού και στατιστικού περιεχομένου, καλλιεργεί την άγνοια και αδιαφορία για τις δυναμικές κοσμογονικές γεωπολιτικές απειλητικές

ανακατατάξεις (στρατιωτικές, ενεργειακές, διπλωματικές, θρησκευτικές, πληθυσμιακές, πολιτισμικές κ.λ.π.), που διαδραματίζονται στην εγγύς περιοχή μας, διευκολύνοντας έτσι την άνευ κοινωνικών αντιδράσεων κυβερνητική αδράνεια σε κρίσιμους τομείς, όπως επί παραδείγματι τα εξοργιστικά για κυρίαρχο κράτος τεκταινόμενα στη Θράκη καθώς και η δραματική μείωση της ισχύος Ενόπλων μας Δυνάμεων.

Τέλος οι πρόσφατες μαζικές και δολοφονικές αντιδράσεις στις χώρες της "αραβικής άνοιξης" και σε ολόκληρο τον ισλαμικό κόσμο για μία ιδιωτική ταινία που "προσβάλλει" τον Μωάμεθ, θα πρέπει να συνεγείρει τους κυβερνώντες ως προς τις ενδεχόμενες εθνικές συνέπειες, από το γεγονός του μεγάλου πλέον ποσοστού μουσουλμάνων μεταναστών, σε συνδυασμό με το δημογραφικό μας πρόβλημα και με τον ισλαμικό διεθνή μας περίγυρο. Η παγίδα έγκειται στο φαινόμενο αντιμετώπισης του Ισλάμ στα πλαίσια των θρησκειών και της ανεξιθρησκείας. Δυστυχώς όμως πρόκειται για θέμα χαώδους διαφοράς πολιτικών και κοινωνικών αξιακών αντιλήψεων που ανατρέπουν με ολοκληρωτικό, βάρβαρο και ανεπίστρεπτο τρόπο το Δυτικό κεκτημένο το οποίο αποτελεί συνέχεια (αν και με διαφορές) του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού. Το Ισλάμ δεν αφομοιώνεται πολιτισμικά αλλά δημιουργεί διογκούμενους θύλακες εντός των κοινωνιών και εκμεταλλεύεται διεκδικητικά τις δημοκρατικές ελευθερίες Δυτικού τύπου για την άνοδό του, προκειμένου να τις καταστείλει οριστικά, ευθύς μόλις καταστεί εξουσία. Αυτό αποτελεί διεθνή διαπίστωση και πρακτική. Συνεπώς προ των εθνικών (ενδεχομένως και υπαρξιακών) προβλημάτων, οι διεθνιστικές ευαισθησίες κάποιων θα πρέπει να αποδοθούν ή σε ανεπίτρεπτη αφέλεια ή σε δόλο. Η Δημοκρατία μας και ο τρόπος ζωής μας χρήζουν άμέσου προστασίας.

Παρά τα παθήματα του παρελθόντος, ο πολιτικός κόσμος εξακολουθεί να στερεί την πατρίδα μας από εκπνερασμένη διακομματική Εθνική Στρατηγική. Οι διεθνείς και εσωτερικές εξελίξεις είναι δυναμικές και οι κυβερνώντες θα πρέπει πάντοτε να ενεργούν βάσει της μίας και μοναδικής αποστολής που τους ανέθεσε ο ελληνικός λαός, δηλαδή την εκπλήρωση των Εθνικών Συμφερόντων.

20 Σεπτεμβρίου 2012

Αντιναύαρχος ε.α. Β. Μαρτζούκος Π.Ν.
Πρόεδρος Δ.Σ./ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.

Τα δημοσιευόμενα άρθρα αποδίδουν τις προσωπικές απόψεις των συγγραφέων των και δεν είναι απαραίτητο να συμφωνούν με τις θέσεις του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ

Ιδιοκτήτης: ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.

Εκδότης-Διευθυντής: Β. Μαρτζούκος

Υπεύθυνος Συντάξεως: Κ. Αργυρόπουλος

Υπεύθυνος Τυπογραφείου: Π. Λάγγαρης

Συντακτική Ομάδα: Β. Γωγουβίτης, Α. Μπασαράς, Π. Λεονάρδος

DTP-Καλλιτεχνικά: Κ. Αργυρόπουλος

Εκτύπωση: ΝΕΜΕΣΙΣ Α.Ε.

Διευθύνσεις

Γραφεία: Νίκης 11

TK 105 57 Αθήνα

Τηλέφωνο: 210 8211025

Fax: 210 8211056

E-mail: elesme@otenet.gr

Διαδίκτυο: www.elesme.gr

"Η ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΛΕΚΑΝΗ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ"

Την 15ην Μαΐου 2012 έλαβε χώρα, στην Ακαδημία Αθηνών, η συνδιοργανωθείσα ημερίδα θέματος, από το Γραφείο Στρατιωτικών και Αμυντικών Θεμάτων της Ακαδημίας Αθηνών και το Ελληνικό Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών (ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ).

Η ημερίδα είχε μεγάλη επιτυχία, τόσο λόγω των τεκμηριωμένων εισηγήσεων, όσο και λόγω της μεγάλης συμμετοχής ακροατών. Τονίζεται ιδιαίτερα η παρουσία στην εκδήλωση του Προέδρου της Ακαδημίας Αθηνών, Ακαδημαϊκών, πρώην Υπουργών, Επιτίμων Αρχηγών ΓΕΕΘΑ και ΓΕΣ, εκπροσώπων της Ηγεσίας των Ενόπλων Δυνάμεων (Ε.Δ.) και των Σωμάτων Ασφαλείας (Σ.Α.), εκπροσώπων του Υπουργείου Εξωτερικών με Πρέσβεις Διευθυντές Διευθύνσεων του Υπουργείου, Πρέσβεις ε.τ., Αποστράτους Αξιωματικούς Ε.Δ. και Σ.Α., αντιπροσωπείας εν ενεργεία Αξιωματικών Ε.Δ. και Σ.Α., Καθηγητών Πανεπιστημίου, εκπροσώπων Τύπου και άλλων.

Μετά τις προσφωνήσεις του φιλοξενούντος την Ημερίδα Προέδρου της Ακαδημίας Αθηνών, Καθηγητού Αστρονομίας κ. Γεωργίου Κοντόπουλου και του Προέδρου του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ, Αντιναύαρχου ε.α. κ. Βασιλείου Μαρτζούκου, την τοποθέτηση του Συντονιστού της Ημερίδος Αντιστρατήγου ε.α. Στυλιανού Παναγόπουλου, ξεκίνησε η παρουσίαση των εισηγήσεων σύμφωνα με το πρόγραμμα της θεματολογίας της Ημερίδος.

Στοιχεία Εισηγητών

Εισηγητές των θεμάτων που παρουσιάστηκαν κατά την ημερίδα, κατά σειρά παρουσιάσεων ήσαν :

- * Ο Επίτιμος Αρχηγός ΓΕΕΘΑ και Ακαδημαϊκός Στρατηγός ε.α. κ. Δημήτριος Σκαρβέλης.
- * Ο Ομότιμος Καθηγητής του Παντείου Πανεπιστημίου Καθηγητής Μεσανατολικών Σπουδών κ. Αλέξανδρος Κούτσης.
- * Ο Πρύτανης του Παντείου Πανεπιστημίου κ. Γρηγόριος Τσάλτας, Καθηγητής Διεθνούς Δικαίου της Θάλασσας, Διεθνούς Δικαίου του Περιβάλλοντος και Διεθνούς Δικαίου της Ανάπτυξης.
- * Ο Καθηγητής του Παντείου Πανεπιστημίου κ. Στυλιανός Περράκης, Καθηγητής στο Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών και Διευθυντής ΕΚΕΚΔΑΑΔ.
- * Ο Πρέσβης ε.τ. κ. Γεώργιος Γεννηματάς, πρώην Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εξωτερικών.
- * Ο Αντιναύαρχος ε.α. κ. Βασίλειος Μαρτζούκος Π.Ν., Πρόεδρος του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ, επίτιμος Διοικητής της Σχολής Ναυτικών Δοκίμων.

Λόγω του περιορισμένου χώρου του Περιοδικού, οι εισηγήσεις των τεσσάρων τελευταίων εισηγητών θα περιληφθούν στην ύλη του επομένου τεύχους.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Αγαπητά Μέλη και Φίλοι του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.

Αν και η δικαστική απόφαση συστάσεως του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. (ως σωματείου), ελήφθη τον Μάρτιο 2012, η επισημοποίηση της εν λόγω αποφάσεως έλαβε χώρα εντός του Σεπτεμβρίου, γεγονός που μεταθέτει την απόκτηση Α.Φ.Μ. (και συνεπώς άνοιγμα τραπεζικού λογαριασμού για κατάθεση συνδρομών των μελών, αγορά διαδικτυακού χώρου για νέα ιστοσελίδα κ.λ.π.) για τον Οκτώβριο 2012.

Για τους ανωτέρω διαδικαστικούς λόγους και παρά τις προηγηθείσες σχετικές ανακοινώσεις, η παρούσα έκδοση του περιοδικού, θα διανεμηθεί στους αποδέκτες του, σύμφωνα με το παλαιό καθεστώς. Επισημαίνεται εν τούτοις ότι από το επόμενο τεύχος, το περιοδικό θα διανέμεται από πλευράς φυσικών προσώπων μόνο στα Μέλη του (τα οποία καταβάλουν 50€ ετησίως) και στους συνδρομητές του περιοδικού (με καταβολή 20€ ετησίως).

Για τους φίλους μας αποδέκτες έως τώρα του περιοδικού, γίνεται έκκληση όπως εγγραφούν σε μία από τις δύο ανωτέρω κατηγορίες, προκειμένου να εξακολουθήσουν να λαμβάνουν το περιοδικό αλλά κυρίως προκειμένου να συνδράμουν οικονομικά, ηθικά και πρακτικά το εθελοντικό έργο που προσφέρουν τα μέλη του Ινστιτούτου. Σε μία ιδιαίτερα δυσχερή περίοδο για την χώρα μας, το ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. βασιζόμενο κυρίως στις συνδρομές των μελών του, δίχως εξαρτήσεις από οικονομικούς χορηγούς, διατηρεί στο ακέραιο την ευγενή φιλοδοξία της αναδείξεως κάθε θέματος εθνικής εμβέλειας, για την συνδρομή στην ορθή λήψη αποφάσεων και την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης.

Αγαπητοί φίλοι του Ινστιτούτου, να είσθε βέβαιοι ότι η εγγραφή και η χρηματική συνδρομή σας θα πιάσουν τόπο.

Από την Διοικούσα Επιτροπή του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Κύριοι Ακαδημαϊκοί, Επίτιμοι Αρχηγοί των Γενικών Επιτελείων Εθνικής Αμύνης και Στρατού, Εκπρόσωποι των Ε.Δ. και Σ.Α., Πρέσβεις, Εκπρόσωποι του ΥΠΕΞ και λοιποί προσκεκλημένοι,

Σας καλωσορίζουμε στην Ακαδημία Αθηνών, όπου με πρωτοβουλία του Τμήματος Στρατιωτικών και Αμυντικών Θεμάτων και του Ελληνικού Ινστιτούτου Στρατηγικών Μελετών (ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ) θα διεξαχθεί ημερίδα με θέμα "Η Ελλάδα και οι Εξελίξεις στην Ανατολική Δεκάνη της Μεσογείου".

Το θέμα είναι επίκαιρο λόγω των εξελίξεων στην περιοχή, εξελίξεις που επηρεάζουν τις σχέσεις των κρατών που ανήκουν σε αυτόν τον γεωγραφικό χώρο.

Η Ελλάδα και η Κύπρος ως μεσογειακές χώρες πρέπει συνεχώς να εξετάζουν και να μελετούν τα συμβαίνοντα στον χώρο της Μεσογείου με γνώμονα πάντοτε την κατοχύρωση των συμφερόντων του ελληνισμού.

Στην ημερίδα αυτή θα ομιλήσουν ειδικοί στα θέματα αυτά από διάφορες πλευρές. Την ιστορική, την οικονομική, διεθνούς δικαίου και της άμυνας, και θα γίνουν σχετικές συζητήσεις. Πιστεύω ότι η πατρίδα μας θα ωφεληθεί πολύ από τις αποφάσεις, τις συζητήσεις και τις προτάσεις που θα γίνουν στο συνέδριο αυτό, το οποίο θα κάνει ακόμη προβλέψεις και θα δώσει ιδέες που θα πρέπει να τύχουν της προσοχής των αρμοδίων κρατικών φορέων και οργάνων για το σχεδιασμό των στρατηγικών που θα ακολουθήσουν. Αυτή είναι η καλύτερη ανταμοιβή για τους οργανωτές της ημερίδας.

Σας καλωσορίζω λοιπόν όλους και εύχομαι κάθε επιτυχία στις εργασίες της ημερίδας σας.

Ευχαριστώ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ

Επίτιμοι Πρέσβεις, Ακαδημαϊκοί, Εκπρόσωποι των Ενόπλων Δυνάμεων, εκλεκτό ακροατήριο,

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον Πρόεδρο της Ακαδημίας Αθηνών, Καθηγητή Αστρονομίας των Πανεπιστημίων Αθηνών-Θεσσαλονίκης κ. Κοντόπουλο, τόσο για την τιμή της συνδιοργάνωσης της σημερινής ημερίδας την οποία επεφύλαξε για το Ινστιτούτο μας, όσο και για τη διάθεση της λαμπρής αυτής αιθούσης στην οποία αυτή την στιγμή ευρισκόμεθα.

Θα ήθελα επιπλέον να ευχαριστήσω τον Ακαδημαϊκό και επίτιμο Αρχηγό ΓΕΕΘΑ κ. Σκαρβέλη για την αμέριστη συμπαράσταση και συνεργασία προς την κατεύθυνση υλοποίησης της σημερινής ημερίδας.

Κυρίες και Κύριοι,

Ο πλούτος της χώρας μας στον ωκεανό του διεθνούς περιβάλλοντος φαίνεται να είναι προβληματικός, αφού οι συχνές βλάβες πηδαλίου, δηλαδή οι ηγεσίες, αναγκάζουν το σκάφος να διαγράφει κυκλικές πορείες, ενώ παράλληλα σπάνια προβλέπονται τα δυσμενή καιρικά φαινόμενα. Δεν υπάρχει σαφής εικόνα για τα ομοπλέοντα και αντιπλέοντα πλοία, υπάρχει ασυγχώρητη αδιαφορία για τα πλοία με τα οποία ευρισκόμεθα σε πορεία συγκρούσεως και ουδείς εκμεταλλεύεται χρονικά τις εκάστοτε ευμενείς συγκυρίες οι οποίες διευκολύνουν τον πλου. Κάποιοι τα αποκαλούν παράθυρα ευκαιρίας. Οι παθογένειες αυτές θα εθεραπεύοντο εάν το ελληνικό σκάφος εγνώριζε τον προορισμό του, δηλαδή τα εθνικά του συμφέροντα και εχάραζε την πορεία προς αυτά, δηλαδή την στρατηγική του. Σε περιόδους διεθνούς κρίσεως, αστάθειας, αναθεωρητικών τάσεων και εν γένει μεταβατικού διεθνούς περιβάλλοντος η ομφαλοσκοπήση θέτει τα έθνη εκτός των εξελίξεων και τα καθιστά άξια της μοίρας των. Εύχομαι η σημερινή ημερίδα να συμβάλει θετικά προς την κατεύθυνση ευρέσεως του προορισμού προβληματίζοντας τα κέντρα λήψεως των αποφάσεων και ευαισθητοποιώντας ανάλογα την κοινή γνώμη.

Σας ευχαριστώ

Η ημερίδα συνδιοργανώθηκε από το αρμόδιο τμήμα της Ακαδημίας Αθηνών και το ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ των οποίων η Γενική Αποστολή είναι η εξής :

* Το Γραφείο Στρατιωτικών και Αμυντικών Θεμάτων της Ακαδημίας Αθηνών έχει ως Γενική Αποστολή:

- Την παρακολούθηση και μελέτη των στρατιωτικών θεμάτων (Θεωρία Πολέμου, Στρατηγική, Τακτική, Δόγματα, Πολεμική Τεχνολογία κ.λ.π.) δια την εκμετάλλευση νέων ιδεών και απόψεων, αλλά και τη διατύπωση τοιούτων και

- Την ανάπτυξη επιστημονικής δραστηριότητας προς τον σκοπόν της συμβολής εις την καθόλου αμυντική προσπάθεια της Χώρας.

* Το Ελληνικό Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών (ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ), συγκροτήθηκε τον Ιανουάριο του 2012, αποτελώντας συνέχεια της Ελληνικής Εταιρείας Στρατηγικών Μελετών (ΕΛ.Ε.Σ.ΜΕ).

Αποστολή του ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ είναι η αδέσμευτη και αξιόπιστη άρθρωση δημοσίου λόγου επί θεμάτων γεωπολιτικής (γεωστρατηγική, γεωοικονομία), επί εξωτερικών και εσωτερικών θεμάτων εθνικού ενδιαφέροντος καθώς και επί διεθνών θεμάτων, με έμφαση σε θέματα ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, με σκοπό την συμβουλευτική συμβολή στην εκπλήρωση των εκάστοτε εθνικών συμφερόντων, καθώς και στην εκπλήρωση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

**Τοποθέτηση Συντονιστού
Αντιστρατήγου ε.α. Σ. Παναγόπουλου**

Κυρίες και Κύριοι,
Ονομάζομαι Στυλιανός Παναγόπουλος,
είμαι μέλος του Ελληνικού Ινστιτούτου
Στρατηγικών Μελετών (ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ) και

στην παρούσα ημερίδα έχω την τιμή να είμαι ο Συντονιστής της.

Το πρόγραμμα της ημερίδας σας έχει κοινοποιηθεί και ταυτόχρονα προβάλλεται στην διαφάνεια. Προσπάθειά μας θα είναι να ακολουθήσουμε με ακρίβεια το πρόγραμμα και εδώ θα χρειασθώ την βοήθεια όλων σας.

Το θέμα της ημερίδας "Η Ελλάδα και οι εξελίξεις στην Ανατολική Λεκάνη της Μεσογείου" έχει ιστορική, πολιτιστική, κοινωνική και οικονομική σχέση με την παρούσα και μελλοντική ζωή της πατρίδος μας και βέβαια οι εξελίξεις που διαμορφώνονται στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου όπως η πολυσχιδής προσπάθεια της Τουρκίας να αναγορευθεί σε περιφερειακή δύναμη στην περιοχή, η αραβική άνοιξη, η ανεύρεση υποθαλασσιών κοιτασμάτων υδρογονανθράκων σε Κύπρο και Ισραήλ, και στην Ελλάδα προσεχώς, η προσπάθεια του Ισραήλ να βρει διέξοδο προς την Δύση, μέσω Κύπρου και Ελλάδος, επηρεάζουν κυρίαρχα την πορεία της πατρίδος μας. Παράλληλα οι εξελίξεις αυτές αναβαθμίζουν ισχυρά την στρατηγική αξία της περιοχής.

Η ημερίδα μας έχει σημείο αναφοράς την Μεσόγειο Θάλασσα και δει το Ανατολικό Τμήμα αυτής. Επομένως η αναφορά μας έχει βάση την ιστορικότερη θάλασσα της παγκοσμίου Ιστορίας.

Η Μεσόγειος Θάλασσα, συνδέεται δυτικά με τον Ατλαντικό Ωκεανό μέσω των Στενών του Γιβραλτάρ, βορειο-ανατολικά με τον Εύξεινο Πόντο ή Μαύρη Θάλασσα, μέσω των Στενών του Βοσπόρου (τα Στενά των Δαρδανελίων και η θάλασσα του Μαρμαρά θεωρούνται ότι ανήκουν στην Μεσόγειο), την Ερυθρά Θάλασσα και τον Ινδικό Ωκεανό μέσω της Διώρυγας του Σουέζ.

Η Μεσόγειος Θάλασσα καλύπτει περιοχή 2,5 εκατομμυρίων τετραγωνικών χιλιομέτρων (2.500.000 km²).

Το μέσο βάθος της Μεσογείου ανέρχεται σε 1.500 μέτρα, ενώ το βαθύτερο σημείο είναι στο Ιόνιο Πέλαγος με βάθος 5.267 μέτρων, στην περιοχή Καλυψώ.

Το όνομα της Μεσογείου προέρχεται από το Λατινικό *Mediterraneus*, που σημαίνει "μεταξύ γης" (από το *Medius* και *Terra*). Σχετικός είναι και ο ελληνικός προσδιορισμός της θαλάσσης αυτής ως "Μεσόγειος" από τις λέξεις Μέσο και Γη.

Οι αρχαίοι Έλληνες δεν είχαν ιδιαίτερη ονομασία της θαλάσσης αυτής ως σύνολο. Ο Ηρόδοτος την ονομάζει με τα επιμέρους ονόματα των θαλασσών ή των κολπώσεων της. Ο Στράβων την ονομάζει ως "Η εντός και η καθ' ημάς μεγάλη θάλασσα", σχετίζοντας αυτήν με τον εκτός των Ηρακλείων στηλών ωκεανόν.

Ομοίως και Ρωμαίοι την ονομάζουν ως "Η θάλασσα μας" δηλαδή *Mare Nostrum*. Στην Παλαιά Διαθήκη προσδιορίζεται ως Θάλασσα ή Μεγάλη Θάλασσα ή ως η Θάλασσα των Φοινίκων.

Οι Οθωμανοί την ονόμαζαν *Akdeniz*, οι Άραβες *Al-Bahr Al-Abyad Al-Mutawassit* (The White Middle Sea), ενώ δε σε παλαιότερες αναφορές, Ισλαμικές ή Αρα-

βικές, η Μεσόγειος προσδιορίζεται ως *Bahr Al-Rum* δηλαδή Ρωμαϊκή/Βυζαντινή Θάλασσα.

Η Μεσόγειος απετέλεσε την σπουδαιότερη διαδρομή εμπορίου και ταξιδιωτών από τους αρχαίους χρόνους, μέσω της οποίας αναπτύχθηκαν οι εμπορικές και πολιτιστικές ανταλλαγές μεταξύ των λαών της εποχής όπως οι Πέρσες, Αιγύπτιοι, Μεσοποτάμιοι, Φοίνικες, Έλληνες, Καρθαγένιοι, Ίβηρες, Βυζαντινοί, Ρωμαίοι, Άραβες, Τούρκοι κ.α.

Η Μεσόγειος αποτελεί την πλέον φορτωμένη από πλόες πλοίων θαλάσσια περιοχή, καθόσον 220.000 πλοία άνω των 100 τόννων διατρέχουν κάθε χρόνο τα νερά της, ενώ κατ' έτος περίπου 370.000.000 τόννοι πετρελαιοειδών ή υδροποιημένου αερίου διέρχονται από αυτά, ήτοι το 20% της παγκοσμίου διακινήσεως.

Πέραν της σημαντικής συμβολής της Μεσογείου στην διακίνηση εμπορίου και καυσίμων επ' ωφελεία των χωρών που ευρίσκονται εκατέρωθεν αυτής σε Ευρώπη, Μικρά Ασία, Μέση Ανατολή και Βόρεια Αφρική, η ύπαρξη υποθαλασσιών κοιτασμάτων υδρογονανθράκων σε σημαντικότερες ποσότητες, αφενός, αυξάνει την αξία της Μεσογείου, αλλά, αφετέρου, δημιουργεί σημαντικά διμερή ή πολυμερή προβλήματα οριοθετήσεως των θαλασσίων ζωνών και ως εκ τούτου και πιθανές εντάσεις ή (απευκταίο) συγκρούσεις.

Ο λόγος των παραπάνω πιθανών εξελίξεων είναι η μη αποδοχή στην πράξη των προβλέψεων του "Διεθνούς Δικαίου της Θαλάσσης", αλλά και ο εθνικιστικός αμοραλισμός κυρίως απ' όσους αισθάνονται ισχυροί και προσπαθούν να αναβιώσουν την Οθωμανική Αυτοκρατορία.

Η Μεσόγειος διαχωρίζεται κατ' άλλους σε Ανατολική, Κεντρική και Δυτική, αλλά από άλλους σε Ανατολική και Δυτική.

Στην 1η περίπτωση ο διαχωρισμός γίνεται με βάση τα νησιά, όπου με όριο δυτικό τα νησιά του Ιονίου (συμπεριλαμβανομένων) προσδιορίζεται η Ανατολική Μεσόγειος, με τις νήσους Σικελία, Σαρδηνία, Κορσική, Μάλτα κ.λ.π. η Κεντρική και με την Ίμπιζα, Μαγιόρκα και Μινόρκα (οι Βαlearίδες νήσοι), η δυτική ή με βάση την τεκτονική εξέλιξη όπου ομοίως ο διαχωρισμός αυτής προσδιορίζεται σε Ανατολική, Κεντρική και Δυτική.

Ένας άλλος τρόπος είναι ο γεωγραφικός προσδιορισμός σύμφωνα με τον οποίο η Μεσόγειος ορίζεται σε δυτική, από τη γραμμή που ενώνει τα ακρωτήρια Τραφάλγκαρ της Ισπανίας και το Σπάρτελ της Αφρικής δυτικά, μέχρι την γραμμή που συνδέει τα ακρωτήρια Λιλιμπέο της Σικελίας και το Μπον της Τυνησίας Ανατολικά και σε Ανατολική από το ανατολικό όριο της Δυτικής Μεσογείου μέχρι τις ακτές της Μέσης Ανατολής.

Σε κάθε περίπτωση η Ελλάδα τοποθετείται στην Ανατολική Μεσόγειο.

Σύμφωνα με τον διαχωρισμό της Μεσογείου σε Ανατολική και Δυτική, η Δυτική καταλαμβάνει τα 0,85 εκατομμύρια τετραγωνικά χιλιόμετρα της όλης εκτάσεως της Μεσογείου, ενώ η Ανατολική το 1.650.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα.

Νομίζω ότι δεν πρέπει να σας ταλαιπωρήσω άλλο και είναι η ώρα να μπορούμε στην ανάπτυξη των θεμάτων.

"Γεωπολιτική Αξία Αν. Λεκάνης Μεσογείου- Σύντομη ιστορική αναδρομή"

Ομιλητής : Δημήτριος Σκαρβέλης
Στρατηγός ε.α. - Επίτιμος Α/ΓΕΕΘΑ - Ακαδημαϊκός

Το επίκεντρο της Ημερίδας μας είναι ο χώρος της Ανατολικής Λεκάνης της Μεσογείου, τον οποίο ας μου επιτραπεί να αποκαλέσω "ομφαλό" της γης. Αν κάποιος βρίσκει υπερβολικό τον χαρακτηρισμό, ας περιμένουν να τελειώσει η Ημερίδα και τότε ας το ξανασκεφθούν.

Στην πρώτη αυτή ομιλία της Ημερίδας, εκρίναμε σκόπιμο να αφιερώσουμε κάποιο χρόνο στην επισήμανση ουσιωδών στοιχείων για τον υπόψιν χώρο. Στοιχείων που να αναφέρονται συνοπτικά στα γεωγραφικά δεδομένα του, στην ιστορική διαδρομή του, στην πολιτισμική ταυτότητα του, στη γεωπολιτική αξία του καθώς και στις πρόσφατες εξελίξεις σ' αυτόν τον χώρο. Κάτι σαν προθέρμανση για την Ημερίδα, για τα θέματα και τις εισηγήσεις που θα ακολουθήσουν.

Γεωγραφικά δεδομένα

Τα γεωγραφικά δεδομένα του χώρου της Α.Λ.Μ. είναι μία καλή βάση εκκίνησης, αφού αυτός ο χώρος στη συνέχεια θα είναι το σημείο αναφοράς όλων των ομιλητών.

Η Μεσόγειος -όπως βλέπετε στο χάρτη- είναι μία κλειστή θάλασσα που επικοινωνεί με τους ωκεανούς, προς Δ. δια του Γιβραλτάρ με τον Ατλαντικό και προς Α. δια της διώρυγας του Σουέζ με την Ερυθρά Θάλασσα και δι' αυτής με τον Ινδικό Ωκεανό. Δεν αναφέρω τα Στενά των Δαρδανελίων, διότι δι' αυτών η Μεσόγειος επικοινωνεί με δική της Θάλασσα, τη Μαύρη Θάλασσα, τον Εύξεινο Πόντο, όπως επικοινωνεί μέσω στενών και με άλλη δική της Θάλασσα, την Αδριατική, αλλά και Πελάγη, όπως το Αιγαίο Πέλαγος., το Ιόνιο, το Λιβυκό Πέλαγος..

Από πλευράς διαστάσεων, έχει έκταση που εγγίζει τα 3 εκ.τ.χλμ. με ολικό μήκος να ανέρχεται σε 3860 χλμ., και με μέσο πλάτος γύρω στα 600 χλμ.. Μία μέση τιμή βάθους είναι περίπου τα 2 χλ., ενώ το μέγιστο βάθος περνά τα 5 χλμ..

Τα Στενά μεταξύ Σικελίας και Τυνησίας, πλάτους 150 χλμ. χωρίζουν τη Μεσόγειο σε Δυτική και Ανατολική (η δεύτερη αφορά την Ημερίδα μας).

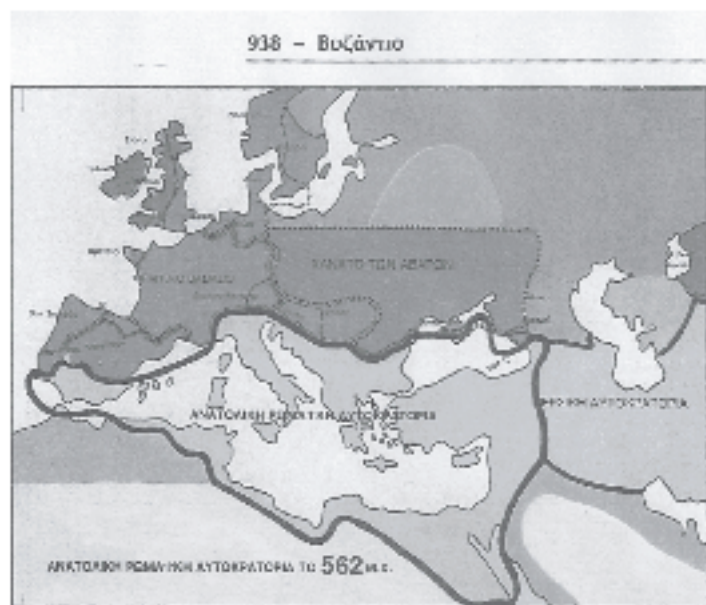
Οι παράκτιες χώρες είναι αναπόσπαστο μέρος του όλου χώρου της Α.Λ.Μ. και συνυπολογίζονται σ' αυτόν από κάθε άποψη, σαν ενιαίο σύνολο. Οι χώρες αυτές ανήκουν σε τρεις Ηπείρους και τον καθιστούν έτσι συνδετικό κρίκο τριών ηπείρων. Της Ευρώπης δια της Βαλκανικής χερσονήσου και της Ιταλίας, της Αφρικής με τις βορειοαφρικανικές χώρες Αιγύπτου, Λιβύης και Τυνησίας και τέλος της Ασίας, με τις χώρες της ευρύτερης Μέσης Ανατολής και τις ασιατικές Παρευξείνιες χώρες. Συνυπολογιζομένων και των κρατών της Κύπρου και της Μάλτας, το σύνολο ανέρχεται σε 28 κράτη.

Ιστορική Διαδρομή

Ας μη επιμείνουμε άλλο στα γεωγραφικά δεδομένα του χώρου και ας προχωρήσουμε στην ιστορική διαδρομή του, με έμφαση στα γεγονότα ορόσημα της ιστορίας του χώρου, κυρίως πολιτικά και στρατιωτικά.

Στα όρια μύθου και πραγματικότητας (δηλ. πραγματικής ιστορίας) έχουμε την Αργοναυτική Εκστρατεία και στη συνέχεια, από τα παιδιά των Αργοναυτών, την Εκστρατεία κατά της Τροίας. Αυτή τοποθετείται περί το 1200 π.Χ. και ο ορθολογιστής Θουκυδίδης στην εισαγωγή του (στην Ιστορία του) την κρίνει σαν την πρώτη συλλογική εκδήλωση του Ελληνισμού για εξασφάλιση

Διάδοχός της είναι η υπερχιλιόχρονη Βυζαντινή Αυτοκρατορία, κράτος χριστιανικό με ελληνικό χαρακτήρα. Στους χάρτες φαίνεται καθαρά ότι εδέσποζε της Μεσογείου και της παράκτιας Ανατολής. Δεν είναι δυνατόν να εξιστορηθεί εδώ η διαδρομή της, πώς έλαμψε στον τότε γνωστό κόσμο και πώς αργότερα έδωσε, την αποφράδα ημέρα του 1453.

Οι Σελτζούκοι Τούρκοι που είχαν κάνει ήδη την εμφάνισή τους στις ανατολικές ακριτικές περιοχές της Βυζ. Αυτοκρατορίας επέπρωτο να επικρατήσουν και τελικά να ιδρύσουν την Οθωμανική Αυτοκρατορία, η οποία έζησε για πάνω από 400 χρόνια, ιππαστί Ασίας και Ευρώπης και μέρους της Βόρειας Αφρικής. Η μεγάλης σημασίας μάχη του Ματζικέρτ (1071 μ.Χ.) εσήμανε την αποδόμηση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας. Στο χάρτη φαίνεται η έκταση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας στην ακμή της (περί τα μέσα του 17ου αιώνας).

Μία άλλη σημαντική ναυμαχία, η Τρίτη, της Ναυπάκτου (1571 μ.Χ.), μεταξύ του συνασπισμένου στόλου των χριστιανικών κρατών και του οθωμανικού, είχε σαν αποτέλεσμα τη σχεδόν ολοκληρωτική καταστροφή του δευτέρου, με επακόλουθο την αποτροπή της περαιτέρω επέκτασης των Οθωμανών στον ευρωπαϊκό χώρο.

Άλλη ναυμαχία ιδιαίτερου για μας ενδιαφέροντος, είναι αυτή του Ναυαρίνου (το 1827), μεταξύ των στόλων της Μεσογείου των Μεγ. Δυνάμεων (Αγγλίας, Γαλλίας και Ρωσίας) και του τουρκοαιγυπτιακού στόλου,

η οποία κατέληξε σε ήττα του δευτέρου. Η ναυμαχία αυτή εσφράγισε την ίδρυση ανεξαρτήτου ελληνικού κράτους, και σηματοδοτεί την απαρχή της διάλυσης της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Η διάλυση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας είναι πτυχή του Ανατολικού Ζητήματος, ενός ζητήματος που διήρκεσε εκατονταετίες ή και αιώνες, ανάλογα με την οπτική του κάθε μελετητού και το οποίο είχε πάντα σαν επίκεντρο τα Στενά και το Αιγαίο Πέλαγος, δηλ. την ΑΛΜ.. Είτε σαν αντιπαλότητα Ανατολής-Δύσης, από τους μηδικούς πολέμους έως σήμερα, δούμε το ζήτημα, είτε σαν απαγόρευση καθόδου στα ζεστά νερά της Ρωσικής ή Σοβιετικής άρκτου, είτε τέλος σαν διάλυση και κατανομή των εδαφών της άλλοτε κραταιάς Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, δεν παύει και σήμερα ακόμα να δηλώνει την ύπαρξή του.

Βεβαίως, πριν από τους Οθωμανούς, οι Άραβες άρχισαν να ενοχλούν τη Βυζαντινή Αυτοκρατορία, ευρεθέντες δύο φορές έξω από τα τείχη της Βασιλεύουσας (1^ο ήμισυ του 8ου αι.). Νεοφώτιστοι στον Μωαμεθανισμό, εξηπλώθησαν βιαίως κατά τον 7ο και 8^ο αιώνα στη Μέση Ανατολή και τη Βόρ. Αφρική και έθεσαν πόδα στην Ευρώπη, κατακτήσαντες την Ισπανία (η ήττα τους στη μάχη του Πουατιέ, το 732 μ.Χ., έθεσε τέρμα στην περαιτέρω εξάπλωσή τους).

Ο χρόνος δεν επιτρέπει αναφορά σε άλλους κατακτητικούς επιδρομείς προς τις παράκτιες χώρες (κύρια Βαλκανικές χώρες και Ιταλική χερσόνησο) από τα βόρεια

μέρη της Ευρώπης και από τα κεντρικά και βόρεια της Ασίας.(Γότθοι, Λογγοβάρδοι, Βισιγότθοι, Άβαροι, Ούνοι, Νορμανδοί, Μογγόλοι).Ούτε επίσης μπορεί να γίνει αναφορά στις αλληπάλληλες Σταυροφορίες των Δυτικών προς τα ανατολικά παράλια της Μεσογείου τους τρεις πρώτους αιώνες της δεύτερης χιλιετίας. (Για περίπου 50 χρόνια είχαν καταλάβει και την Κων/λη (1ο ήμισυ του 13ου αιώνα).

Οι πολιτικές και στρατιωτικές δραστηριότητες δεν έλλειψαν ποτέ από τον εξεταζόμενο χώρο. Ακόμα και στους Ναπολεοντίους πολέμους είχε μερίδιο ο χώρος και φυσικά τόσο στον Α' όσο και περισσότερο στον Β' ΠΠ. Οι Γερμανοί πέρασαν από τον ευρωπαϊκό χώρο στο Βορειοαφρικανικό, με στόχο τη Μ.Ανατολή και οι Σύμμαχοι αργότερα αγωνίστηκαν στις βορειοαφρικανικές χώρες κατά των Γερμανών και μετά πέρασαν με αποβάσεις (Σικελία-Ιταλία) στον ευρωπαϊκό χώρο.

Για τα σημερινά δρώμενα στο χώρο, πολιτικού και στρατιωτικού χαρακτήρα θα ακούσετε στη συνέχεια από άλλους ομιλητές.

Πολιτισμική ταυτότητα

Σειρά έχει η αναφορά στα πολιτισμικά πεπραγμένα του χώρου και αυτό που μπορούμε να πούμε ευθύς εξ αρχής είναι, ότι, ο χώρος κατέχει αναντίρρητα την πρώτη θέση παγκοσμίως, ως προς τον πολιτισμικό του πλούτο και συνάμα την ποικιλότητα του πολιτισμού.

Ό,τι εννοούμε σήμερα με τον όρο "Δυτικός Πολιτισμός" έχει τις ρίζες του στον αρχαίο ελληνικό και στον ρωμαϊκό πολιτισμό, που αναπτύχθηκαν διαδοχικά, με έντονη επίδραση του πρώτου πάνω στο δεύτερο, ακριβώς μέσα στον χώρο που εξετάζουμε. Και βέβαια προϋπήρξαν και άλλες πολιτισμικές δημιουργίες, όπως των Χετταίων, της Αρχαίας Αιγύπτου, των Βαβυλωνίων.

Ο Μ.Αλέξανδρος και οι Διάδοχοι του εδημιούργησαν την "ελληνιστική εποχή", με την επικράτηση στο χώρο της Μέσης Ανατολής κυρίως, του ελληνικού πνεύματος και της ελληνικής παιδείας.

Οι επιστήμες, τα γράμματα και οι τέχνες μπορούμε να πούμε ότι εθεμελιώθησαν σ' αυτό το χώρο και έλαβαν εκπληκτική αναπτυξιακή πορεία, πράγμα που μαρτυρείται από τα γραπτά κείμενα και τα έργα που οι πάντες θαυμάζουν σήμερα. Τα επτά θαύματα του κόσμου στον εξεταζόμενο χώρο εδημιουργήθηκαν και η αποθησαύριση της όλης γνώσης της εποχής έγινε στη μεγάλη βιβλιοθήκη της Αλεξανδρείας, αξιοθαύμαστο

απόκτημα που όμως δεν επέζησε.

Δεν είναι καθόλου τυχαίο ότι στον χώρο αυτό έκαναν την εμφάνιση τους τρεις Θρησκείες (μονοθεϊστικές), όπως ο Ιουδαϊσμός, ο Χριστιανισμός και ο Μωαμεθανισμός, διότι εδώ ο άνθρωπος, προηγμένος κατά το πνεύμα, ανεξήτησε εναγωνίως την έξω από τα ανθρώπινα μέτρα Θεία Ύπαρξη και Δύναμη και ασπάσθηκε τη θεία διδασκαλία.

Δεν είναι εύκολο σήμερα να προσδιορίσουμε την πολιτισμική ταυτότητα του χώρου της ΑΛΜ. Ιστορικές καταβολές, έθιμα και παραδόσεις, γλώσσα και θρησκείες δίνουν το μέτρο της ποικιλότητας που ανέφερα προηγουμένως. Δεν μπορούσε να γίνει διαφορετικά, διότι όλοι οι λαοί, οι παροικούντες τον χώρο από κάθε κατεύθυνση, έχουν παλαιάν την καταγωγή και μακραίωνη την ιστορία τους. Οι "-ισμοί" της εθνικής ταυτότητας είναι πολλοί, Ελληνισμός, Σλαβισμός, Αραβισμός, Εβραϊσμός, Τουρκισμός κλπ. με αλληλεπιδράσεις και αντιπαλότητες μεταξύ τους, αλλά και καταφανείς συνεργασίες, ώστε ο χώρος να φαίνεται σαν ένας ιδιαίτερος μικρός κόσμος, μέσα στον απέραντο κόσμο μας, με όλα τα χαρακτηριστικά του τελευταίου.

Γεωπολιτική Αξία

Χωρίς να επικαλούμαι τα μέχρι τούδε αναφερθέντα, ιδιαίτερα τα ιστορικά και στρατιωτικά γεγονότα, που από μόνα τους καταδεικνύουν και πιστοποιούν τη γεωπολιτική αξία του χώρου, θα προχωρήσω σε καθαρά γεωστρατηγική και γεωοικονομική θεώρηση, διότι αυτοί οι δύο παράγοντες (γεωστρατηγική και γεωοικονομία) συνιστούν τους δύο πυλώνες της γεωπολιτικής.

Από γεωστρατηγικής απόψεως, δύο στοιχεία, όπως είναι η γεωγραφική θέση μέσα στον παγκόσμιο χάρτη και η μορφολογία του χώρου (εδαφική και θαλάσσια) δίνουν το μέτρο της αξίας του χώρου.

Η θέση της ΑΛΜ είναι μοναδική στον κόσμο. Μεγάλη μεν, αλλά κλειστή θάλασσα, βρίσκεται στο σταυροδρόμι τριών ηπείρων και συνδέεται με δύο ωκεανούς. Το πλείστον των διηπειρωτικών σχέσεων και δοσοληψιών περνά από τη Μεσόγειο και δὴ από την Ανατολ. Λεκάνη της.

Επεκτατισμούς, επιρροές και παρουσία στο χώρο επεδίωκαν πάντοτε οι Μεγ. Δυνάμεις. Άγγλοι, Γάλλοι, Γερμανοί και Ρώσσοι. Για πολλά χρόνια οι χώρες της Βορ. Αφρικής και της Μέσης Ανατολής βρέθηκαν υπό αποικιακό καθεστώς, που σταδιακά μετά τη λήξη του Β' ΠΠ έληξε, χωρίς να λήξουν οι επιρροές.

Ως προς τη μορφολογία του χώρου δηλ. τη φυσική γεωγραφία του, η διαμόρφωση των Στενών (Σουέζ, Γιβραλτάρ, Ελλήσποντος) εγέννησε συγκοινωνιακά περάσματα ανυπέρβλητης στρατηγικής σημασίας. Τα περάσματα αυτά σε συνδυασμό με τα κατεσπαρμένα νησιά, την Κύπρο, την Κρήτη, τη Μάλτα, τη Σικελία, τα νησιά του Αιγαίου, εστοίχισαν (από το στοιχίζω) δρομολόγια μεγάλης οικονομικής σημασίας. Π.χ. το δρομολόγιο Σουέζ-Κύπρος-Μάλτα προς Γιβραλτάρ ήτο εκ των ών ουκ άνευ για την ευημερούσα κάποτε Μεγ.Βρετανία. Μάρτυρες

τούτου ακόμα και σήμερα, η βρετανική βάση στο Γιβραλτάρ, οι Νατοϊκές βάσεις στην Κρήτη, οι βρετανικές στην Κύπρο.

Αλλά και κάθετοι άξονες σημαντικοί στοιχίζονται προς και από την Ευρώπη προς Αφρική, όπως ο δια της Ιταλικής Χερσ.-Σικελίας προς Λιβύη, δια της Ελληνικής Χερσ.-Κρήτης προς Βόρ. Αφρική, δια των νήσων του Αιγαίου Πελάγους από Εύξεινο ή Βαλκανική προς Μεσόγειο και ακόμα από Ανατολ. Βαλκανική δια της Δυτικής Τουρκίας και Κύπρου προς Μέση Ανατολή ή Αίγυπτο.

Στη φυσική γεωγραφία ανήκει και το κλιματολογικό στοιχείο, που στην περίπτωση μας είναι εξαιρετικά ευνοϊκό προς τον άνθρωπο, καθόλου απωθητικό και αφιλόξενο. Αποτέλεσμα τούτου οι όποιες δραστηριότητες στο χώρο και μας ενδιαφέρουν οι στρατιωτικές, δεν συναντούν εμπόδια και σοβαρές δυσχέρειες. Ουδείς θα αποτολμούσε ανάκτηση της Ευρώπης, κατά τον Β'ΠΠ, ενεργώντας από Βορρά, από τη Βόρεια Θάλασσα. Έγινε από τη Μάγχη και τη Μεσόγειο.

Ως προς την ανθρωπογεωγραφία του χώρου, το χαρακτηριστικό του είναι η ποικιλία λαών με αρχαίες έως πανάρχαιες καταβολές, με μακραίωνες ιστορικές διαδρομές και πλούσια βιώματα. Το πολιτικό εποικοδόμημα της όλης περιοχής ακολουθεί την ποικιλομορφία της, με αποτέλεσμα να υπάρχουν διάφοροι τύποι πολιτειακής συγκρότησης, ήτοι δημοκρατία, στρατοκρατία, δικτατορία, ισλαμοκρατία και ενδιάμεσοι τύποι διακυβέρνησης.

Προχωρώντας προς την Γεωοικονομία του χώρου, αφού όπως είπαμε η Γεωοικονομία συνιστά πυλώνα της Γεωπολιτικής, πέραν του φυσικού πλούτου (γεωργική παραγωγή, αλιεία, ορυκτά, υδάτινοι πόροι), στον οποίο πρέπει να προστεθεί και ο ενεργειακός πλούτος (παλαιός της Μέσης Ανατολής, ιδίως του αραβικού χώρου), αλλά και ο πρόσφατος των υποθαλάσσιων ευρημάτων, έχουν αναπτυχθεί πολύ και άλλα οικονομικά πεδία, όπως το εμπόριο, οι επικοινωνίες, ο τουρισμός. Πολλοί και σύγχρονοι λιμένες και θαλάσσια και αεροπορικά μέσα διευκολύνουν την επικοινωνία των λαών. Ιδιαίτερα ο τουρισμός έχει κάνει την Μεσόγειο μόνιμο προορισμό από όλα τα μήκη και πλάτη της γης και κοιτίδα της κρουαζιέρας. Ο αρχαιολογικός πλούτος των χωρών της ΑΛΜ είναι από τους πλέον ισχυρούς πόλους προσέλκυσης ανθρώπων.

Κάποια αριθμητικά στοιχεία είναι ενδεικτικά της οικονομικής δραστηριότητας της περιοχής (προβάλλονται πίνακες).

Τουρισμός

► 2011 Αφίξεις σε χώρες Μ.Α., 55 εκατ. (ετήσια αύξηση 5%)

Tourist Arrivals (in millions)
<http://data.worldbank.org/indicator/ST.INT.ARVL>

	2007	2008	2009	2010
Cyprus	2.416.000	2.404.000	2.141.000	2.173.00
Egypt	10.610.000	12.296.000	11.914.000	14.051.00
Greece	16.165.000	15.939.000	14.915.000	15.007.00
Israel	2.067.000	2.572.000	2.321.000	2.803.00
Jordan	3.431.000	3.729.000	3.789.000	4.557.00
Lebanon	1.017.000	1.333.000	1.844.000	2.168.00
Syria	4.158.000	5.430.000	6.092.000	8.546.00
Turkey	22.248.000	24.994.000	25.506.000	27.000.00

► Μ.Ο. μεσαίου και μεγάλου εκτοπίσματος κρουαζιερόπλοιων κινουμένων ανά πάσα στιγμή στην Α.Λ.Μ.: 24

Εμπόριον (δια της Μεσογείου Θαλ.)

- Μεταξύ χωρών Ε.Ε. και Μ.Α. -Β.Α.
- 2006: τόνοι εμπορευμάτων 210 εκατ.
- 2010: τόνοι εμπορευμάτων 250 εκατ.
- 2010: εμπορεύματα σε δολλ. 57 δις από Ε.Ε. 34 δις προς Ε.Ε.

Ετήσιες Διελεύσεις Πλοίων*

- από Σουέζ Μ.Ο. 20.000
- από Γιβραλτάρ Μ.Ο. 54.000
- από Βόσπορο Μ.Ο. 48.000
- Πλοία παντός τύπου προς τις δύο κατευθύνσεις

Πρόσφατες Εξελίξεις

Αυτές είναι δύο ειδών χονδρικά. Οι οικονομικής φύσεως και οι πολιτικής φύσεως εξελίξεις.

Οι πρώτες κυριαρχούν στο ευρωπαϊκό τμήμα του χώρου δηλ. Βαλκάνια, κυρίως Ελλάδα και στην Ιταλία. Πρόκειται για μία έντονη οικονομική κρίση με ανησυχητικές προεκτάσεις στις κοινωνίες των χωρών που προανέφερα, μία κρίση η οποία έχει επεκταθεί και τρίζει τα θεμέλια της ευρωζώνης και όλης της Ε.Ε., ίσως και πέραν αυτής.

Οι δεύτερες, οι πολιτικής φύσεως εξελίξεις, με δυναμισμό και βιαιότητα, αφορούν στο νότιο τμήμα του χώρου δηλ. βορειοαφρικανικές χώρες, κυρίως Αίγυπτο, Λιβύη, Τυνησία και τέτοιες της Μέσης Ανατολής, κυρίως Συρία και Αραβικής χερσονήσου (Μπαχρέιν, Υεμένη), με μόνιμη αστάθεια και αναταραχή στο Ιράκ Σε όλα αυτά πρέπει να προστεθεί και το χρονίζον Παλαιστινιακό Ζήτημα, μόνιμη πλέον εστία αστάθειας, εστία δυναμένη να αναφλεγεί ανά πάσα στιγμή.

Οι πρόσφατες αυτές εξελίξεις, πέραν του συνεχούς ενδιαφέροντος που παρουσιάζει η ΑΛΜ, είναι αυτές που μας ώθησαν στη σκέψη πραγματοποίησης της σημερινής ημερίδος. Πολλά γι' αυτές τις εξελίξεις θα ακούσετε από τους ομιλητές στη συνέχεια. Η Χώρα μας έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τα συμβαίνοντα στο χώρο και πρέπει, όχι μόνο να τα παρακολουθεί, αλλά συνεχώς να τα εξετάζει, να τα μελετά και να σχεδιάζει τη δική της στρατηγική (εθνική στρατηγική) αντιμετώπισης και δράσης, για την κατοχύρωση των εθνικών συμφερόντων της.

**"Τρέχουσες εξελίξεις στην ευρύτερη περιοχή της Α. Μεσογείου.
Διαφαινόμενη προοπτική για σταθερότητα και ασφάλεια"**

**Ομιλητής : Αλέξανδρος Κούτσης
Ομότιμος Καθηγητής Μεσανατολικών Σπουδών
Παντείου Πανεπιστημίου**

Κύριοι Ακαδημαϊκοί, Κύριοι Αξιωματικοί των Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφαλείας, Κύριοι Πρεσβευτές, Κυρίες και Κύριοι,

Η παρουσίασή μου έχει ουσιαστικά τρία μέρη. Το ένα αναλύει την κατάσταση όπως υπήρχε πριν την Αραβική Άνοιξη στον χώρο της Μ. Ανατολής, πολύ σύντομα βέβαια, το δεύτερο τμήμα αφορά τις τρέχουσες εξελίξεις με έμφαση στα γεγονότα της Συρίας, μια και οι καταστάσεις στην Αίγυπτο, την Λιβύη και την Τυνησία έχουν δρομολογηθεί, και το τρίτο μέρος αφορά συμπεράσματα, που βρίσκεται η κατάσταση σήμερα και τι μπορούμε να περιμένουμε.

Η Μ. Ανατολή περνά το στάδιο του πιο δυναμικού μετασχηματισμού της από τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, όταν ο Μάρκ Σάϊκς και ο Τζωρτζ Πικό χώρισαν την περιοχή σε σφαίρες επιρροής καθώς κατέρρεε η Οθωμανική Αυτοκρατορία. Σχεδόν ένα αιώνα αργότερα, με την ανατροπή του προέδρου Μουμπάρακ στην Αίγυπτο και τους Ζεν Αλαμπτίν Μπεν Άλι στην Τυνησία, καθώς και τις εξεγέρσεις στην Υεμένη, Συρία και Μπαχρέϊν, όλα τα κράτη της περιοχής, καθώς και εκείνα τα εξωτερικά κράτη που δραστηριοποιούνται σ' αυτήν, έχουν αναγκαστεί να επαναξιολογήσουν τις πολιτικές και τις συμμαχίες τους. Θα ήταν παραπλανητικό να ερμηνεύει κανείς τις αλλαγές στον αραβικό χώρο ως μοναδικές και απομονωμένες εξελίξεις που σημειώνονται σε κάθε χώρα. Οι εξελίξεις αυτές σίγουρα προαναγγέλλουν την προώθηση των δημοκρατικών δικαιωμάτων του αραβικού λαού, αλλά και σηματοδοτούν το τέλος της δυνατότητας των δυτικών δυνάμεων να υπαγορεύουν στους Άραβες το πεπρωμένο τους. Σημαίνει ουσιαστικά το τέλος της περιφερειακής τάξης πραγμάτων που διαμορφώθηκε με τις συμφωνίες του Καμπ Ντέιβιντ το 1978. Η νέα αυτή ρύθμιση βασίστηκε στην υποστήριξη που πρόσφερε η Δύση στα αυταρχικά αυτά καθεστάτα και μία ρύθμιση που δέσποζε στα ζητήματα της Μ. Ανατολής τις τρεις τελευταίες αυτές δεκαετίες. Αυτό το status quo τοποθέτησε το Ισραήλ στο κέντρο των περιφερειακών σχέσεων και κατά τα επόμενα έτη επέτρεψε στους Άραβες δικτάτορες να κυβερνήσουν με σιδερένια γροθιά. Αυτή η μη βιώσιμη κατάσταση άρχισε να ανατρέπεται μετά την αμερικανική εισβολή στο Ιράκ το 2003.

Αρκετά ήδη έχουν δημοσιευθεί σχετικά με τους παράγοντες που οδήγησαν στις αραβικές εξεγέρσεις. Αυτοί περιλαμβάνουν την οικονομική εξαθλίωση, πολιτική καταπίεση, διαφθορά και πολλούς άλλους παράγοντες. Οι περισσότερες από αυτές τις εξεγέρσεις είτε ειρηνικού είτε

βιαίου χαρακτήρα, σίγουρα επέφεραν σημαντικές αλλαγές. Αλλά δεν δημιούργησαν αστάθεια και αναταραχή στην περιοχή. Το ίδιο δεν μπορεί να ειπωθεί για την περίπτωση της Συρίας η οποία απολαμβάνει μια κεντρική θέση μέσα στη Μ. Ανατολή και αυτό οφείλεται όχι διότι είναι μια ισχυρή δύναμη, αλλά διότι αποτελεί ένα ασταθές μωσαϊκό, διαφορετικών θρησκευτικών και εθνοτικών κοινοτήτων, που σε περίπτωση που ξεσπάσει εμφύλιος πόλεμος θα αποσταθεροποιήσει όλη την περιοχή από την Βηρυτό μέχρι και την Βαγδάτη. Γι' αυτό το λόγο ακριβώς η επίλυση της κρίσης της Συρίας είναι πολύ δύσκολη. Το καθεστώς Άσαντ δεν είναι διατεθειμένο να παραδώσει την εξουσία ελαφρά τη καρδία. Η αντιπολίτευση δεν είναι σε θέση να το ανατρέψει και το ενδεχόμενο μιας διεθνούς στρατιωτικής επέμβασης έχει αποκλειστεί με το βέτο που άσκησαν η Ρωσία και η Κίνα στα Ηνωμένα Έθνη. Επομένως τι απομένει, ειδικά για τη Δύση να κάνει;

Στόχος των ΗΠΑ και των συμμάχων τους είναι να δρομολογήσουν τις αναπόφευκτες εξελίξεις στη Συρία κατά τρόπον που να εξυπηρετηθούν τα συμφέροντά τους. Το καθεστώς Άσαντ θεωρείται αρκετά αποδυναμωμένο λόγω του εμπάργκο, λόγω διαφόρων μέτρων που έχουν λάβει ώστε να είναι δεκτικό σε εξωτερικές πιέσεις, αλλά δεν είναι έτοιμο για να ανατραπεί. Η διαδικασία αυτή, προκειμένου να πετύχει με πιέσεις στον Άσαντ, απαιτεί συντονισμένες προσπάθειες από τα κράτη της περιοχής. Η πιο ελκυστική λύση για τις ΗΠΑ είναι να λάβει ο Άσαντ εγγυήσεις για την παραμονή του στην εξουσία και τη χορήγηση οικονομικής στήριξης, εάν αποδεσμευθεί από την συμμαχία του με το Ιράν. Αυτό θα μπορούσε να διευκολυνθεί με την επούλωση του ρήγματος ανάμεσα στο Κάιρο και την Δαμασκό, που χρονολογείται από το 1979, όταν υπεγράφη η Συνθήκη Ειρήνης με το Ισραήλ. Με τον τρόπο αυτό η Συρία δεν θα έχει ανάγκη την συμμαχία του Ιράν για την ασφάλειά της. Ωστόσο η πιθανότητα να επιτευχθεί αυτός ο στόχος είναι μάλλον περιορισμένη.

Κατά την τελευταία 10ετία ο κυρίαρχος ρόλος των ΗΠΑ στην περιοχή έχει διαβρωθεί, ως συνέπεια της εισβολής στο Ιράκ και του πολέμου στο Αφγανιστάν, καθώς και την αποτυχία της Ουάσιγκτον να προωθήσει την ειρηνευτική διαδικασία. Εξάλλου οι αραβικές κυβερνήσεις στις οποίες στηρίχθηκε η Ουάσιγκτον κατά τη διάρκεια των τελευταίων 30 ετών, έχουν αντικατασταθεί από μια νέα ελίτ που δεν είναι πρόθυμη να συνεργαστεί μαζί της. Στο πλαίσιο αυτό η Τουρκία έρχεται να παίξει σημαντικό ρόλο στην κρίση της Συρίας. Λόγω της αβεβαιότητας για το μέλλον του Ιράκ μετά την αποχώρηση των αμε-

ρικανικών στρατευμάτων τον Δεκέμβριο του 2011 η Τουρκία έχει αναδειχθεί ως απαραίτητος σύμμαχος των ΗΠΑ στην περιοχή. Αμερικανικά μη επανδρωμένα αεροπλάνα που στάθμευαν στον Ιράκ έχουν μεταφερθεί στην Αμερικανική Βάση του Ιντσιρλίκ, απ' όπου θα πετούν πάνω από το Ιράκ προκειμένου να συνεχιστεί η παρακολούθηση των πραγμάτων. Επιπλέον η Ουάσιγκτον έχει προτείνει στην Τουρκία να αναλάβει τον σημαντικό ρόλο της εκπαίδευσης των ιρακινών στρατιωτικών δυνάμεων.

Πριν προχωρήσουμε παραπέρα στο θέμα της Τουρκίας θα πούμε δυο λέξεις για το ρόλο της Ρωσίας. Η Ρωσία έχει συγκεκριμένα συμφέροντα στη Μέση Ανατολή και είναι αποφασισμένη να έχει λόγο πάνω στα βασικά ζητήματα της περιοχής όπως, η κρίση στη Συρία, την απειλή στρατιωτικής επίθεσης κατά του Ιράν, τις επεκτατικές βλέψεις του Ισραήλ και την άνοδο του πολιτικού Ισλάμ σε όλο τον αραβικό χώρο. Με 20 εκατομμύρια μουσουλμάνους στο Βόρειο Καύκασο η Ρωσία θεωρεί ότι η εσωτερική σταθερότητά της συνδέεται άμεσα με τις εξελίξεις στην περιοχή, κυρίως με την άνοδο των ισλαμικών κομμάτων. Εάν αυτά τα κόμματα εκφράσουν ακραίες τάσεις υπάρχει κίνδυνος να ξεγείρουν τους μουσουλμάνους στην ίδια τη Ρωσία και την Κεντρική Ασία. Έτσι η Μόσχα είναι αποφασισμένη να καλλιεργήσει τις σχέσεις της με τις νέες δυνάμεις στον αραβικό χώρο. Η κατάσταση στη Συρία είναι ένα θέμα που ανησυχεί τη Μόσχα και η πολιτική της επηρεάζεται, σε μεγάλο βαθμό, από αυτό που συνέβη στη Λιβύη. Έχει ήδη αποκλείσει στον ΟΗΕ την οποιαδήποτε απόπειρα εξωτερικής στρατιωτικής επέμβασης και έχει ήδη δηλώσει σαφώς ότι θα αντιμετωπίσει την κατάσταση στη Συρία πολύ σοβαρά. Μια στρατιωτική σύγκρουση μεταξύ των υπερδυνάμεων παραμένει εξαιρετικά απίθανη, αλλά μια επιδείνωση στις σχέσεις τους θα έχει πραγματικό κόστος ειδικά στο θέμα της αντιπυραυλικής ασπίδας. Η εξέγερση στη Συρία έχει δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα για την Τουρκία. Πριν από την Αραβική Άνοιξη η Συρία αποτελούσε παράδειγμα της τουρκικής εξωτερικής πολιτικής περί μηδενικών προβλημάτων. Η Δαμασκός έγινε ο ακρογωνιαίος λίθος της φιλόδοξης αραβικής πολιτικής της Άγκυρας. Η πολιτική συνεργασία μεταξύ των δύο χωρών διευκόλυνε την σύναψη εμπορικών συμβάσεων, την υπογραφή μιας στρατιωτικής συμφωνίας και τη σύσταση μιας κοινής στρατηγικής επιτροπής. Έχει συμφωνηθεί επίσης η εγκατάσταση ενός τηλεπικοινωνιακού δικτύου που θα συνδέει τη Μαύρη Θάλασσα με τον Περσικό Κόλπο μέσω της Συρίας. Ένα από τα τολμηρά έργα είναι η δημιουργία ενός οικονομικού μπλοκ που θα περιλαμβάνει την Τουρκία, τη Συρία, τον Λίβανο και την Ιορδανία. Όλα αυτά τώρα κινδυνεύουν να καταρρεύσουν. Μέχρι τον Οκτώβριο του 2011 οι Τούρκοι ηγέτες προσπάθησαν να πείσουν τον Άσαντ να ενεργεί με μετριοπάθεια. Σε μια περίοδο που το καθεστώς Μπάαθ δεχόταν διεθνείς πιέσεις, η Τουρκία ενήργησε για να αποτρέψει την περαιτέρω απομόνωση της Συρίας, ακόμη και με κίνδυνο να διακοπούν οι σχέσεις της με τους δυτικούς συμμάχους. Η Άγκυρα υποστήριξε την προώθηση ελεγχόμενης μετάβασης της εξουσίας υπό

την εποπτεία Άσαντ, προτείνοντάς του να εισάγει πολιτικές μεταρρυθμίσεις, τη νομιμοποίηση των κομμάτων της αντιπολίτευσης και να προετοιμάσει τη χώρα για ελεύθερες εκλογές. Κατά τη διαδικασία αυτή η Τουρκία βρήκε την ευκαιρία να δημιουργήσει διάυλους επικοινωνίας με ομάδες της Συριακής αντιπολίτευσης συνεργαζόμενη τόσο με το καθεστώς, όσο και με την αντιπολίτευση. Η Τουρκία ήλπιζε να μετατρέψει τη Συρία σε μια δημοκρατία, όμως η αντιπολίτευση είχε ήδη αποφασίσει να ακολουθήσει το Λιβυκό μοντέλο, δηλαδή την αλλαγή καθεστώτος με στρατιωτικά μέσα. Η απόφαση αυτή περιόρισε την ικανότητα της Τουρκίας να πετύχει μία διευθέτηση μέσω διαπραγματεύσεων. Απογοητευμένη από τις ανεκπλήρωτες υποσχέσεις του Άσαντ για μεταρρυθμίσεις, η Τουρκία σταδιακά κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το καθεστώς έχει χάσει τη νομιμότητά του και ότι η αντιπολίτευση πρέπει να αναγνωριστεί ως νόμιμος εκπρόσωπος του λαού.

Ακολουθώντας τα χνάρια του Αραβικού Συνδέσμου η Τουρκία επέβαλε εμπάργκο στο καθεστώς του προέδρου Άσαντ. Σε αντίποινα η Συρία διέκοψε τη συμφωνία ελευθέρων συναλλαγών του 2004 και επέβαλε δασμούς ύψους 30% στην εισαγωγή τουρκικών προϊόντων, καθώς και υψηλά τέλη στα καύσιμα και τις εμπορευματικές μεταφορές. Η Τουρκία εξάγει στη Συρία εμπορεύματα συνολικής αξίας περίπου 2 δις δολάρια.

Εδώ ερχόμαστε τώρα και στις αντιδράσεις του Ιράν. Οι ενέργειες της Τουρκίας προκάλεσαν την αντίδραση του Ιράν. Η εξέγερση στη Συρία έφερε την Άγκυρα και την Τεχεράνη σε αντίθετες άκρες του περιφερειακού και πολιτικού φάσματος. Η Τουρκία υποστήριξε την επανάσταση και τάχθηκε στο πλευρό των διαδηλωτών, ενώ το Ιράν συνέχισε να υποστηρίζει το καθεστώς Άσαντ. Το καθεστώς αυτό ήταν ο πιο ένθερμος αραβικός σύμμαχος του Ιράν για πάνω από τρεις ταραγμένες δεκαετίες στη Μ. Ανατολή. Πρόκειται για μια συμμαχία συμφέροντος μεταξύ μιας θεοκρατικής ισλαμικής δημοκρατίας και ενός κοσμικού σοσιαλιστικού καθεστώτος, μια συμμαχία που άντεξε στο χρόνο και που βασίζεται σε έναν κοινό αγώνα κατά κοινών εχθρών, κυρίως του Σαντάμ Χουσέιν του Ιράκ και του Ισραήλ. Η Συρία αποτελεί τον συνδετικό κρίκο του άξονα Τεχεράνης-Δαμασκού-Χεζμπολάχ, ο οποίος ενήργησε ως προπύργιο εναντίον του Ισραήλ και της αμερικανικής ηγεμονίας στην περιοχή. Με την υποστήριξη της Ουάσιγκτον το Ισραήλ προσπάθησε το 2006, να συντρίψει την Χεζμπολάχ και να αποδεσμεύσει την Συρία από το Ιράν, χωρίς όμως επιτυχία. Η εξέγερση στη Συρία σήμερα απειλεί τη βιωσιμότητα αυτού του άξονα. Η περιφερειακή υπεροχή του Ιράν άρχισε να αναδύεται σημαντικά μετά την ανατροπή από τους Αμερικανούς των δυο κυριότερων εχθρών του της Τεχεράνης, τους Ταλιμπάν του Αφγανιστάν και το καθεστώς Σαντάμ στο Ιράκ. Κατά τα τελευταία 8 χρόνια το Ιράν έχει δημιουργήσει ένα ισχυρό δίκτυο επιρροής στο Ιράκ, με σίτες και σουνίτες καθώς και Κούρδους τόσο στην κυβέρνηση όσο και στην αντιπολίτευση.

Με δεδομένη την απόσυρση των αμερικανικών

στρατευμάτων από το Ιράκ, το Ιράν τώρα έχει τη δυνατότητα να εδραιώσει ακόμα περισσότερο αυτή την επιρροή. Η Αραβική Άνοιξη ανάγκασε το Ιράν να παρατηρεί με ανησυχία τις εξελίξεις στην περιοχή και ιδιαίτερα στη Συρία. Οι πρόσφατες εξεγέρσεις έχουν κλυδωνίσει όχι μόνο τα υπάρχοντα πολιτικά συστήματα αλλά έχουν αλλάξει και το πλαίσιο του ανταγωνισμού για περιφερειακή επιρροή, το Ισραήλ, τη Σαουδική Αραβία και τις ΗΠΑ από τη μια πλευρά και την Τουρκία από την άλλη. Αυτό που το Ιράν θα ήθελε να αποφύγει είναι μια ευθυγράμμιση της εξωτερικής πολιτικής των κρατών που ακολούθησαν παραδοσιακά τον καθοδηγητικό ρόλο της Αμερικής. Η Τεχεράνη ανησυχεί ότι οι εξελίξεις αυτές θα οδηγήσουν σε μία κατάσταση όπου η Συρία θα βυθιστεί σε μία μακροχρόνια κρίση ή ότι ο Άσαντ θα αντικατασταθεί από ένα ολιγώτερο φιλικό προσκείμενο ηγέτη μιας σουνιτικής κυβέρνησης, η οποία θα υιοθετήσει μια περιφερειακή πολιτική που θα συμβαδίζει περισσότερο με εκείνη άλλων αραβικών κρατών, ιδίως σ' ότι αφορά την υποστήριξη σουνιτών πολιτικών δυνάμεων στο Ιράκ.

Και στις δύο περιπτώσεις, η δυνατότητα της Τεχεράνης να προβάλλει την εξουσία της στον αραβικό χώρο θα μειωθεί σημαντικά. Η απώλεια της Συρίας θα αποτελέσει το μεγαλύτερο στρατηγικό πλήγμα του Ιράν από τον πόλεμο του Ιράν-Ιράκ το 1980. Ο επικεφαλής του Συριακού Εθνικού Συμβουλίου Μπουρχάν Γκαλιούν δήλωσε ότι η νέα κυβέρνηση της Συρίας θα διακόψει τους στρατηγικούς δεσμούς με το Ιράν και θα σταματήσει να μεταφέρει όπλα στην Χεζμπολάχ. Έτσι, αν το καθεστώς Άσαντ ανατραπεί το Ιράν δεν θα χάσει μόνο την Συρία αλλά θα χάσει επίσης την στρατηγική πρόσβαση στην Χεζμπολάχ και ως εκ τούτου την πρόσβαση στα σύνορα με το Ισραήλ. Αυτό σίγουρα θα εγκαινιάσει μια νέα προσπάθεια επιρροής του Ιράν στη Μ.Ανατολή. Για τους λόγους αυτούς το Ιράν προτιμά να διατηρήσει το status quo της συμμαχίας του με τη Συρία, αλλά εάν τα πράγματα χειροτερεύσουν η Τεχεράνη θα προτιμούσε να έχει ένα αποδυναμωμένο καθεστώς του Άσαντ στην εξουσία το οποίο θα εξασφαλίσει ότι η Δαμασκός δεν θα ταλαντεύεται προς τις ΗΠΑ και την ίδια στιγμή θα αυξήσει την ανάγκη της Συρίας να εξαρτάται ακόμα περισσότερο από την υποστήριξη της Τεχεράνης. Ως αντίδραση σε ότι συμβαίνει στη Συρία και τον φόβο της απώλειας της γεωπολιτικής επιρροής του, το Ιράν προσπαθεί να διευρύνει την επιρροή του στο Ιράκ και σε άλλες αραβικές χώρες.

Στο Ιράκ, η Τουρκία, και το Ιράν έχουν υποστηρίξει αντίπαλα στρατόπεδα. Η ανατροπή του Σαντάμ Χουσεΐν έχει απομακρύνει ένα σημαντικό εμπόδιο στις περιφερειακές φιλοδοξίες του Ιράν, και έχει εξασφαλίσει μια φιλο-ιρανική κυβέρνηση στη Βαγδάτη η οποία ελέγχεται από σίιτες. Ωστόσο η Τουρκία έχει επίσης ωφεληθεί γεωπολιτικά από την αμερικανική εισβολή, αυξάνοντας σημαντικά την πολιτική, οικονομική και πολιτιστική επιρροή στη χώρα αυτή.

Από τότε που διεξήχθησαν εκλογές στο Ιράκ το 2005, το Ιράν υποστηρίζει το σιιτικό κόμμα Αλντάουα του Καμάλ Αλ Μάλικι, ενώ η Τουρκία υποστηρίζει το κοσμικό παν-ιρανικό κίνημα του Αγιάτ Ιλ Αλάουϊ. Μετά τις

εκλογές του 2010 ο Μάλικι σχημάτισε κυβέρνηση στη Βαγδάτη, πετυχαίνοντας έτσι μια νίκη για την Τεχεράνη. Από τότε ο Μάλικι άρχισε να καταπιέζει τις πολιτικές ομάδες που υποστηρίζονται από την Άγκυρα και έτσι δημιουργεί πρόβλημα αστάθειας μέσα στο ίδιο το Ιράκ.

Ένα από τα βασικά πλεονεκτήματα της Αραβικής Άνοιξης για το Ιράν είναι η προθυμία της νέας ηγεσίας της Αιγύπτου να αποκαταστήσει τις σχέσεις της με την Τεχεράνη μετά από μια ρίξη που διήρκεσε 30 χρόνια. Οι ΗΠΑ και η Σαουδική Αραβία θεωρούσαν τον Μουμπάρακ ως βασικό σουνιτικό προπύργιο κατά του Ιράν. Η ανατροπή του, ωστόσο, προσέφερε στην Τεχεράνη την ευκαιρία να καλλιεργήσει καλές σχέσεις με το νέο καθεστώς. Ήδη η νέα Αιγυπτιακή κυβέρνηση έχει λάβει διάφορες αποφάσεις που ευνοούν την πολιτική του Ιράν. Το άνοιγμα των σταθμών διέλευσης στη Ράφα στη Λωρίδα της Γάζας, η άδεια διέλευσης πολεμικών πλοίων του Ιράν μέσω της Διώρυγας του Σουέζ και η σταδιακή πρόοδος προς την αναβάθμιση των ιρανο-αιγυπτιακών σχέσεων σε επίπεδο πρεσβευτών. Τέλος το Ιράν προσπαθεί να διαμορφώσει ένα σιιτικό άξονα που θα περιλαμβάνει τα κράτη του Κόλπου προκειμένου να βοηθήσει το καθεστώς Άσαντ και να προωθήσει τη συνολική στρατηγική του σ' αυτή την κρίσιμη στιγμή.

Μας μένει τώρα να δούμε τι κάνει η Σαουδική Αραβία. Η Σαουδική Αραβία είναι μία από τις χώρες που δεν δέχθηκε ευνοϊκά την Αραβική Άνοιξη. Πρόβαλε αντιρρήσεις για την αμερικανική υποστήριξη προς τους διαδηλωτές της Τυνησίας και της Αιγύπτου και ανησύχησε όταν η εξέγερση επεκτάθηκε στο Μπαχρέϊν. Τρομοκρατήθηκε από την προοπτική να ανατρέπεται μια σουνιτική μοναρχία στα σύνορά της ή ακόμα να εισέρχεται σε μια κατανομή της εξουσίας με μια σιιτική μειονότητά της. Απέρριψε κατηγορηματικά τις αμερικανικές προσπάθειες να διαπραγματευτεί μια ειρηνική μεταρρύθμιση στο Μπαχρέϊν και αντιθέτως εισέβαλε στη χώρα αυτή με τη συναίνεση της κυβερνώσας οικογένειας. Αργότερα όμως ηγήθηκε μιας πρωτοβουλίας για τη δημιουργία ενός αντιεπαναστατικού μετώπου που αποτελείται από τις μοναρχίες του Κόλπου και περιλαμβάνει εκείνες της Ιορδανίας και του Μαρόκου. Όταν όμως συνειδητοποίησε ότι δεν μπορούσε να σταματήσει τους ανέμους της αλλαγής το Ριάντ αποφάσισε να συνεργαστεί, επιλεκτικά, μαζί τους. Έτσι άρχισε να υποστηρίζει τις ισλαμικές ομάδες που ηγήθηκαν των εξεγέρσεων και στις περισσότερες περιπτώσεις τους προσέφερε οικονομική στήριξη, ιδίως στους αλαφίρες. Βασικός στόχος είναι να αποτραπεί η εγκατάσταση νέων κοσμικών και φιλελεύθερων καθεστώτων στην περιοχή. Εν ολίγοις οι Σαουδάραβες επιδιώκουν να διατηρήσουν το status quo αντί της δημοκρατικής αλλαγής, εκτός αν η αλλαγή αυτή ευθυγραμμίζεται με τα δικά τους συμφέροντα και αντιλήψεις. Στην περίπτωση της Συρίας η εξέγερση εκλαμβάνεται ως μία ευκαιρία για να διακοπεί ο δεσμός μεταξύ του Άσαντ και του Ιράν.

Ερχόμαστε στο κράτος του Ισραήλ, που και αυτό οπωσδήποτε δεν έμεινε αλώβητο από την Αραβική Άνοιξη. Η Άνοιξη, λοιπόν, το φέρνει αντιμέτωπο με ένα νέο στρατηγικό περιβάλλον, αμφισβητώντας την σχετική στα-

θερότητα που απήλαυσε τα τελευταία χρόνια. Ήδη εδώ και τρία χρόνια το Ισραήλ είδε τα συμφέροντα του ενός από τους κορυφαίους περιφερειακούς συμμάχους του να αποκλίνουν από τα δικά του, ίσως ανεπανόρθωτα. Οι τουρκο-ισραηλινές σχέσεις κατέληξαν σε ιστορικά χαμηλό επίπεδο, μετά την εισβολή του Ισραήλ στη Γάζα, το 2008 και την επίθεση στο Στόλο της Ελευθερίας το 2010. Τώρα με την Αραβική Άνοιξη το Ισραήλ έχασε επίσης τον ισχυρότερο και στρατηγικά πιο σημαντικό εταίρο στον αραβικό χώρο. Τον πρόεδρο Μουμπάρακ της Αιγύπτου, με το ενδεχόμενο ότι οι διάδοχες λαϊκές κυβερνήσεις θα ασκούν έντονη κριτική κατά του Ισραήλ. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο αιγυπτιακός λαός είναι εχθρικά προσκείμενος προς το Ισραήλ, πιστεύοντας ότι το Ισραήλ δεν έχει εφαρμόσει πιστά μέρος της Συνθήκης του 1979. Επιπλέον η αυξανόμενη επιρροή των Αδελφών Μουσουλμάνων στην Αίγυπτο, μπορεί να ωφελήσει την Χαμάς, πράγμα που ανησυχεί ιδιαίτερα το Τελ Αβίβ. Το Ισραήλ παρακολούθησε με τρόμο την εξάπλωση της Αραβικής Άνοιξης στη Συρία και απέφυγε να ζητήσει την ανατροπή του καθεστώτος Άσαντ. Προτιμά τον κοσμικό διάολο που γνωρίζει, από ένα διάδοχο καθεστώ που ενδέχεται να έχει περισσότερο ιδεολογικό και ισλαμικό χαρακτήρα. Παρά την υποστήριξη που προσφέρει στη Χαμάς και την Χεζμπολάχ η Δαμασκός έχει προσεκτικά διατηρήσει την ειρήνη στα σύνορά της με το Ισραήλ από το 1973, επιτρέποντας έτσι στους Ισραηλινούς έποικους να απολαμβάνουν τα σπίτια και τα οικόπεδά τους στα υψίπεδα του Γκολάν. Υπάρχουν άλλοι πολιτικοί κύκλοι στο Ισραήλ όμως, οι οποίοι υποστηρίζουν ότι η πτώση του Άσαντ θα δημιουργήσει μια νέα δυναμική στην αραβο-ισραηλινή διένεξη. Χωρίς την κάλυψη της Συρίας η Χεζμπολάχ δεν θα είναι σε θέση να εκπαιδευτεί και να δέχεται όπλα και οικονομική υποστήριξη από το Ιράν και έτσι θα είναι στρατηγικά πιο ευάλωτη. Το Ισραήλ θα μπορούσε τότε να εξαπολύσει έναν άλλο καταστροφικό πόλεμο εναντίον της Χεζμπολάχ, χωρίς η τελευταία να είναι σε θέση να επανεξοπλισθεί πλήρως, δημιουργώντας έτσι νέες ισορροπίες ισχύος στην Α. Μεσόγειο. Επιπλέον ένα νέο καθεστώς στη Δαμασκό θα μπορούσε να προσφέρει την ευκαιρία για να ανοίξει ο δρόμος για την επανένταξη των διαπραγματεύσεων και της αραβο-ισραηλινής ειρηνευτικής διαδικασίας. Στην πραγματικότητα το Συριακό Εθνικό Συμβούλιο έχει ήδη εκφράσει το ενδιαφέρον του για τέτοια διαπραγματεύση. Εάν η Συρία και το Ισραήλ κινηθούν προς την ειρήνη το Τελ Αβίβ θεωρεί ότι ο Λίβανος θα αναγκασθεί να ακολουθήσει το παράδειγμά τους. Η Χεζμπολάχ τότε θα πρέπει να επιλέξει είτε να προκαλέσει τη Συρία, είτε να δεχθεί τη νέα πραγματικότητα που περιλαμβάνει τον αφοπλισμό της και την σταδιακή ενσωμάτωσή της στο πλαίσιο της εθνικής άμυνας.

Ερχόμαστε τώρα στα συμπεράσματα. Σε γενικές γραμμές η Αραβική Άνοιξη μπορεί να οδηγήσει σε μια εποχή αναπροσαρμογής, συνοδευόμενη από συνεχή αστάθεια, καθώς οι χώρες της περιοχής ξεκαθαρίζουν τον τρόπο διακυβέρνησης και οικονομικής διαχείρισής τους και ρυθμίζουν τις σχέσεις με τους γειτόνους τους. Μην έχουμε την ιδέα ότι θα έχουμε μία σταθερή κατάσταση

στο χώρο της Μ.Ανατολής. Η Αραβική Άνοιξη έχει δείξει ποια είναι τα όρια της αμερικανικής ισχύος στη Μ. Ανατολή. Οι ΗΠΑ δεν έχουν πια το κύρος και τους πόρους για να κυριαρχήσουν στα ζητήματα της Μ.Ανατολής όπως έκαναν στο παρελθόν. Επιπλέον ούτε οι ΗΠΑ, ούτε η Ευρώπη έχει τους μεγάλους οικονομικούς πόρους που χρειάζονται για να διαμορφώσουν προοπτικές στις χώρες της Αραβικής Άνοιξης. Σημαντικές επενδύσεις θα πρέπει να προέλθουν και από αλλού. Ιδιαίτερα από τις χώρες του Κόλπου, έχετε υπόψη σας Σαουδική Αραβία τη συντηρητική παράταξη, και την Κίνα, οπότε θα έχουμε την Κίνα να παίζει κάποιο ρόλο στη Μεσόγειο. Στο πολιτικό επίπεδο μένει να δούμε τι είδος δημοκρατικών πολιτικών συστημάτων θα προκύψουν από τις εκλογές στην Τυνησία, στην Αίγυπτο και στη Λιβύη. Ωστόσο θα πρέπει να έχουμε κατά νου δύο σχεδόν σίγουρες εξελίξεις. Πρώτον οι εκλογές θα ενισχύσουν τα ισλαμικά κόμματα και δεύτερον η δημοκρατία θα αναδείξει αραβικές κυβερνήσεις που πιθανόν να είναι περισσότερο ανεξάρτητες από την επιρροή των ΗΠΑ, αλλά και που μακροπρόθεσμα θα μπορούν να θέσουν τη βάση για νέους τομείς κοινών συμφερόντων και αξιών. Όσον αφορά την ειρηνευτική διαδικασία στη Μ.Ανατολή, οι άμεσες προοπτικές φαίνονται χειρότερες απ'ότι ήταν πριν. Η Αραβική Άνοιξη έχει πυροδοτήσει ανησυχίες στο Ισραήλ, καθόσον η σχετική σταθερή περίοδος των τελευταίων δύο 10ετιών έχει μετατωπισθεί εναντίον τους. Η ισραηλινή κυβέρνηση βρίσκεται περισσότερο απομονωμένη από ποτέ. Οι παλαιστίνιοι έχουν βρει μια νέα δυναμική αλλά δεν είναι σαφές πώς αυτή μπορεί να συμβάλει σε μια διευθέτηση μέσω διαπραγματεύσεων με το Ισραήλ. Όλοι οι μελετητές συμφωνούν ότι δεν υπάρχει στρατιωτική λύση στην ισραηλοπαλαιστινιακή διένεξη και ότι η παρούσα ισραηλινή πολιτική οδηγεί σε αδιέξοδο. Δεδομένου ότι οι Άραβες θα είναι αναπόφευκτα η πλειονότητα του πληθυσμού μεταξύ του Ιορδάνη ποταμού και της Μεσογείου θάλασσας, η πραγματικότητα της δημογραφίας θα οδηγήσει αναγκαστικά σε μία από τις παρακάτω επιλογές : Πρώτον, ένα ενιαίο δημοκρατικό, μη εβραϊκό διεθνικό κράτος ή ένα ενιαίο μη δημοκρατικό εβραϊκό κράτος με μια καταπιεζόμενη πλειοψηφία, Άπαρχαϊντ, ή συνέχιση της ισραηλινής κατοχής των παλαιστινιακών εδαφών, ή δύο κράτη, το Ισραήλ με μεγάλη πλειοψηφία Εβραίων και το κράτος των Παλαιστινίων με την Ιερουσαλήμ ως κοινή πρωτεύουσα. Αυτές είναι οι επιλογές που εμφανίζονται σήμερα.

Σε ότι αφορά την τρομοκρατία, που είναι ένα σημαντικό θέμα στον χώρο της Μ.Ανατολής. Οι εξεγέρσεις της Αραβικής Άνοιξης υπογράμμισαν την πτώχευση της εξτρεμιστικής ισλαμικής φιλοσοφίας που πρεσβεύει τη βία ως το μόνο τρόπο για την επίτευξη κοινωνικών αλλαγών. Στην πραγματικότητα τα κινήματα της Αραβικής Άνοιξης είναι προσανατολισμένα προς τις οικουμενικές αξίες και είναι ριζωμένες στη διεκδίκηση εργασίας, δικαιοσύνης και αξιοπρέπειας. Ωστόσο οι ανακατατάξεις παρέχουν ευκαιρίες σε εξτρεμιστικές ισλαμικές οργανώσεις να κερδίσουν έδαφος γεγονός που επιβεβαιώνεται από την κατάσταση στην Υεμένη.

Ευχαριστώ πολύ

ΕΠΕΤΕΙΑΚΗ ΟΜΙΛΙΑ ΓΙΑ ΤΑ 90 ΕΤΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΣΤΗΝ Μ. ΑΣΙΑ ΠΟΥ ΔΟΘΗΚΕ ΤΗΝ 24η ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2012 ΣΤΗΝ ΕΣΤΙΑ ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ

**Ομιλητής : Αντιναύαρχος ε.α. Π.Ν. Βασίλειος Μαρτζούκος
Επίτιμος Διοικητής Σ.Ν.Δ. - Πρόεδρος ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ**

Κυρίες και Κύριοι

Θεωρείται καθολικά αυτονόητος ο εορτασμός των νικηφόρων επετείων και των σελίδων δόξης του έθνους, οι οποίες διατηρούν ζωντανό το φρόνημα, το ηθικό, την συνοχή, την αλληλεγγύη, την φιλοδοξία και τα οράματα των συμπολιτών μας. Πρέπει όμως να εορτάζονται, να αναμοχλεύονται και να συντηρούνται στην εθνική μνήμη ακόμη και οι εθνικές καταστροφές; Προσωπικά θα απαντούσα ότι κατά μείζονα λόγο οι εθνικές ήττες δεν πρέπει να λησμονούνται υπό την προϋπόθεση όμως ότι η μνήμη τους θα αποτελεί εργαλείο αποκτίσεως ιστορικής εμπειρίας και εφαλτήριο βελτίωσης της εθνικής σκέψης και δράσεως. Οι εθνικές καταστροφές δεν προσφέρονται για κλαυθμούς, οδυρμούς, συναισθηματικές σπασμωδικές αντιδράσεις και μιζέρια αλλά για ψύχραιμες αντικειμενικές αναλύσεις, εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων και μετουσίωση αυτών σε νέα εθνική σχεδίαση και τρόπους συγκροτημένης πολυεπίπεδης δράσεως, προκειμένου να εκπληρούνται αποτελεσματικά τα εκάστοτε εθνικά μας συμφέροντα.

ΓΕΝΙΚΑ

Η δεκαετία 1912 - 1922 αποτελεί μία από τις πλέον σημαντικές περιόδους της νεώτερης ιστορίας μας, λόγω των συμπτυκνωμένων και σημαντικών σε έκταση και βάθος αλληλένδετων γεγονότων, των οποίων οι επιπτώσεις και αποτελέσματα επηρέασαν και ακόμη επηρεάζουν την πατρίδα μας. Η περίοδος αυτή κυριαρχείται από την λεγόμενη "Μεγάλη Ιδέα" που αποσκοπούσε στην ενσωμάτωση του συνόλου των ελληνικών πληθυσμών στον εθνικό κορμό και την ανασύσταση του πυρήνα του Βυζαντινού χώρου υπό την μορφή ενός εθνικού ελληνικού κράτους. Το όραμα αυτό κινητοποίησε αρκετές γενεές Ελλήνων του εσωτερικού και του εξωτερικού, κατά μοναδικό τρόπο. Θα ήταν συνεπώς ατελής η αποκλειστική εστίαση στο θέμα της αποψινής βραδιάς, αφιερωμένο στην επέτειο των 90 ετών από την πυρπόληση της Σμύρνης και τον ξεριζωμό πλέον του ενός εκατομμυρίου Ελλήνων από την προγονική τους γη, δίχως την σύντομη αναφορά στα γεγονότα της δεκαετίας που προηγήθηκε.

Η προσπάθεια συμπτύξεως σε μία ομιλία, της πλέον ίσως μεστής σε γεγονότα περιόδου της νεώτερης ιστορίας μας, είναι βέβαιον εκ των προτέρων ότι δεν θα αναδείξει στον απαιτούμενο βαθμό πολλές πτυχές του πολιτικού, στρατιωτικού, διπλωματικού, οικονομικού και κοινωνικού τομέα και ενδεχομένως θα αδικήσει τις υπεράνθρωπες προσπάθειες, τις ελπίδες και οράματα, τις κακουχίες, τους αγώνες, τις νίκες και μεγάλες απώλειες στα πεδία των μαχών, τις γενοκτονίες και τέλος τον ξεριζωμό μεγάλου τμήματος του ελληνισμού. Για τον λόγο αυτό ζητώ εκ των προτέρων συγγνώμη από το ακροατήριο.

ΠΡΟΗΓΗΘΕΝΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΑΠΟ ΤΟ 1912 ΕΩΣ ΤΟ 1919

Η επανάσταση των Νεοτούρκων του 2008 με την εθνικιστική και ωμή πολιτική τους έναντι των θρησκευτικών μειονοτήτων, εξομάλυνε τις υπαρκτές αντιθέσεις μεταξύ των βαλκανικών κρατών και ώθησε στην σύμπραξη και συνεργασία Βουλγαρίας, Σερβίας, Ελλάδος και Μαυροβουνίου για την εκδίωξη της Τουρκίας από το ευρωπαϊκό έδαφος.

Στο εσωτερικό της χώρας μας, η κακοδιοίκηση, η διαφθορά, η αυθαιρεσία και η αναποφασιστικότητα του πολιτικού συστήματος, οδήγησαν στην πολιτική εκτροπή του στρατιωτικού πραξικοπήματος στο Γουδί, το οποίο όμως έτυχε της λαϊκής συμπαραστάσεως. Η πρόσκληση του Στρατιωτικού Συνδέσμου προς τον Ε. Βενιζέλο και το ανορθωτικό έργο του τελευταίου, από το 1910, σε όλους τους τομείς της κρατικής μηχανής και ιδιαίτερα στον τομέα του εξοπλισμού των Ε.Δ., σε σύντομο χρονικό διάστημα, προετοίμασε επιτυχώς την χώρα για τους επελθόντες Βαλκανικούς πολέμους του 1912 - 1913.

Εκμεταλλευθέντες την δυσχερή θέση της Τουρκίας λόγω του Ιταλοτουρκικού πολέμου του 1911, οι Βαλκάνιοι σύμμαχοι κήρυξαν διαδοχικά τον πόλεμο κατά της Τουρκίας, τον Οκτώβριο του 1912. Σε σύντομο χρονικό διάστημα απελευθερώνονται η Δυτική Μακεδονία με την Θεσσαλονίκη, ολόκληρη η Ήπειρος και οι νήσοι του Αιγαίου. Τις μοναδικές στιγμές που ζει ο ελληνισμός, συνταράσσει η δολοφονία του έμπειρου πολιτικά βασιλέως Γεωργίου του Α', τον οποίον διαδέχεται ο πρωτότοκος υιός του Κωνσταντίνος Α'. Το έπος του Α' Βαλκανικού πολέμου οδηγεί την ηττημένη Τουρκία στην σύναψη της συνθήκης του Λονδίνου, τον Μάιο του 1913, η οποία με τις ασάφειες των όρων της, στις οποίες συνετέλεσαν τα συμφέροντα των Μ. Δυνάμεων, προέκάλεσε σημαντική διάσταση απόψεων ως προς την συνοριακή διευθέτηση μεταξύ Βουλγαρίας και Ελλάδος και Σερβίας.

Η Βουλγαρική ταυτόχρονη επίθεση κατά της Ελλάδος και Σερβίας, σήμανε την έναρξη του νικηφόρου Β' Βαλκανικού πολέμου ο οποίος διήρκεσε μόλις ένα μήνα αλλά υπήρξε σφοδρός και φονικός. Οι Τούρκοι εκμεταλλευθέντες την κατάσταση, κατέλαβαν την Αδριανούπολη, ενώ οι Ρουμάνοι εισέβαλαν στην Βουλγαρία, δίχως αντίσταση και προήλαυναν προς την Σόφια. Στις 18 Ιουλίου 1913 επήλθε ανακωχή μεταξύ των αντιμαχόμενων.

Με την συνθήκη του Βουκουρεστίου, τα σύνορα πλέον έφθαναν στις εκβολές του Νέστου, ενώ στα βόρεια, η συνοριακή γραμμή άρχιζε ανάμεσα στο Μοναστήρι και την Φλώρινα, περνούσε νότια από την Γευγελή και κατέληγε ΒΑ της Δράμας. Η Συνθήκη δεν καθόριζε την τύχη των νήσων του Α. Αιγαίου και της Β. Ηπείρου, ενώ μεγάλες πληθυσμιακές ομάδες του ελληνισμού παρέμεναν εκτός της επικράτειας. Εν τούτοις σε δέκα μήνες η έκταση

του κράτους αυξήθηκε από 63.211 τ.χ. σε 120.308 τ.χ.. Η δημοφιλία τόσο του Ε. Βενιζέλου, όσο και του Βασιλέως Κωνσταντίνου είχε φθάσει στο απόγειό της, ενώ η οριστική ρήξη μεταξύ τους πλησίαζε.

Η Συνθήκη των Αθηνών, τον Νοέμβριο του 1913, μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας ρύθμιζε τις σχέσεις μεταξύ των δύο χωρών, αν και στους όρους της δεν είχε συμπεριληφθεί το ζήτημα των νήσων του Αιγαίου, καθώς και η οριστική οριοθέτηση της Ηπείρου. Μετά την αντίδραση των Ελλήνων της Β. Ηπείρου και την κήρυξη της αυτονομίας της, επετεύχθη έμμεσος διακανονισμός με την Σύμβαση της Κέρκυρας αλλά στο ζήτημα των νήσων του Αιγαίου η Τουρκία διεκδικούσε και πάλι την κυριαρχία τους.

Την ειρήνη που τόσο είχε ανάγκη η χώρα μας, προκειμένου να ενσωματώσει τα απελευθερωθέντα εδάφη και να συνεχίσει την προσπάθεια εσωτερικής ανορθώσεως και οργανώσεως, έμελε να διακόψει ο Α' Παγκόσμιος Πόλεμος τον Ιούλιο του 1914. Ο Βενιζέλος πίστευε ότι η στρατιωτική εμπλοκή της χώρας στο πλευρό των χωρών της Συνεννόησης, γνωστής και ως Αντάντ (Αγγλία, Γαλλία, Ρωσία), θα εξασφάλιζε τα εθνικά συμφέροντα, σε αντίθεση με τον Βασιλέα Κωνσταντίνο ο οποίος επεδίωκε μία ευμενή για τις Κεντρικές Δυνάμεις ουδετερότητα (Γερμανία, Αυστροουγγαρία). Η διάσταση αυτή των απόψεων η οποία επέφερε διγλωσσία στο εξωτερικό, πολιτική αδράνεια και μη λήψη αποφάσεων, σε ένα φλεγόμενο διεθνές περιβάλλον, θα επέφερε μοιραία δυσμενείς επιπτώσεις για την χώρα.

Τον Νοέμβριο του 1914 η Τουρκία εξήλθε στον πόλεμο με τις Κ. Δυνάμεις και στις αρχές του 1915 οι δυνάμεις της Αντάντ ζήτησαν την συνδρομή της Ελλάδος στην σχεδιαζόμενη επίθεση στα Στενά των Δαρδανελίων. Την επιθυμία για σύμπραξη του Βενιζέλου αντέκρουε το Γενικό Επιτελείο και ο Βασιλεύς Κωνσταντίνος, αντιπροτείνοντας κατάληψη της Κωνσταντινουπόλεως μέσω Θράκης. Μετά τις πρώτες συμμαχικές αποτυχίες στην Καλλίπολη, η απόβαση στρατευμάτων της Αντάντ στην Θεσσαλονίκη, χωρίς την άδεια της ελληνικής κυβερνήσεως και το άνοιγμα του Μακεδονικού μετώπου από τις Δυνάμεις αυτές, βρήκε και πάλι τον Βενιζέλο να συντάσσεται και να τις στηρίζει, ενώ τον Κωνσταντίνο να επιμένει στην ουδετερότητα.

Τα αποτελέσματα της διχογνωμίας αυτής υπήρξαν οδυνηρά. Σε σύντομο χρονικό διάστημα υπήρξαν αλεπάλληλες εναλλαγές κυβερνήσεων, ενώ τα πολιτικά μηνύματα προς το εξωτερικό χαρακτηρίζονταν από αντιφατικότητα και ανακολουθία. Η χώρα έζησε στιγμές επιβολής τελεσιγραφικών συμμαχικών όρων και επιβολής στρατιωτικού νόμου στην Θεσσαλονίκη, καταλήψεως εθνικών εδαφών από γερμανοβουλγαρικές δυνάμεις και συλλήψεως από αυτές επιστρατευμένων ελληνικών δυνάμεων στην Α. Μακεδονία, σχηματισμού προσωρινής κυβερνήσεως στην Θεσσαλονίκη (τριανδρία Βενιζέλου, Κουντουριώτη, Δαγκλή) με ανεξάρτητη πολιτική, συγκροτήσεως παρακρατικών οργανώσεων επιστράτων, πολιορκίας και καταλήψεως του κράτους των Αθηνών από τον συμμαχικό στόλο και εξώσεως του Βασιλέως και του Διαδόχου κατ' απαίτηση των συμμάχων, καθώς και κατά-

ληψη της Α. Μακεδονίας από τους Βουλγάρους οι οποίοι προέβησαν σε διώξεις, εκτελέσεις και βιασμούς σε βάρος του ελληνικού πληθυσμού.

Στο εσωτερικό ο πληθυσμός του λεκανοπεδίου Αττικής αντιμετώπισε το φάσμα της αστίας, ενώ ο Αρχιεπίσκοπος αναθεμάτισε τον Βενιζέλο, ο οποίος όταν με την βοήθεια των συμμάχων σχημάτισε κυβέρνηση στην Αθήνα τον Ιούνιο του 1917, προέβη σε μαζικές απολύσεις δημοσίων υπαλλήλων, απελάσεις πολιτικών, αποστρατείες στρατιωτικών, καθώς και τιμωρίες δικαστικών και ιερέων. Από το 1917 ο ανασυγκροτημένος ελληνικός στρατός συμμετείχε επιτυχώς στις επιχειρήσεις με τις υπόλοιπες συμμαχικές δυνάμεις και κατέλαβε την Α. Θράκη, τις Σέρρες, την Καβάλα, την Δράμα και ολόκληρη την Α. Μακεδονία, ενώ ο στόλος μας κατέπλευσε στην Κωνσταντινούπολη με τους Συμμάχους, υπό τους πανηγυρισμούς των Ελλήνων της Πόλης. Τον Οκτώβριο του 1918 έληξε ο Β' Π.Π..

Από τον Ιανουάριο έως τον Μάρτιο του 1919, οι σύμμαχοι συνέδραμαν την προσπάθεια των Λευκών κατά των Μπολσεβίκων στην σημερινή Ουκρανία, με την συμμετοχή δύο μεραρχιών του ελληνικού στρατού. Η συνδρομή υπήρξε ανεπιτυχής, με σημαντικές ελληνικές απώλειες (400 νεκροί και 7000 τραυματίες), ο Βενιζέλος δέχθηκε επικρίσεις για την εν λόγω συμμετοχή η οποία ενδεχομένως συνετέλεσε στους διωγμούς των μπολσεβίκων κατά των ελληνικών κοινοτήτων της περιοχής αυτής και αργότερα στην αμέριστη συνδρομή τους στον Κεμάλ.

Μετά την σύναψη της ανακωχής του Μούδρου, η οποία έθετε την Οθωμανική Αυτοκρατορία στο έλεος των συμμάχων, τα Στενά και η Κωνσταντινούπολη κατελήφθησαν από τις δυνάμεις της Αντάντ, ενώ ένας μεγάλος διπλωματικός αγώνας άρχισε στην Συνδιάσκεψη ειρήνης των Παρισίων, τον Ιανουάριο του 1919. Με την συνθήκη του Νεϊγύ, τον Νοέμβριο του 1919, η Ανατολική Μακεδονία και η Δυτική Θράκη παρεδόθησαν στην Ελλάδα, ενώ το μόνο που κατόρθωσαν οι Βούλγαροι ήταν η διασφάλιση ελεύθερης εμπορικής ζώνης στην Αλεξανδρούπολη.

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΑΠΟ ΤΟ 1919 ΕΩΣ ΤΟ 1922

Μετά τον Α' Π.Π., η μη αναστρέψιμη κατάρρευση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας έθεσε στις Μεγάλες Δυνάμεις το μείζον θέμα της διαχειρίσεως και διανομής των εδαφών της. Το Δόγμα της ακεραιότητας της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας του 19ου αιώνας είχε παρέλθει οριστικά, αφού εν τω μεταξύ η γερμανική οικονομική βοήθεια ενίσχυσε την αλαζονεία και τον εθνικισμό των Νεοτούρκων, ενώ η Ρωσική επανάσταση απεμάκρυνε την Ρωσία από την Αντάντ. Συνεπώς η ελληνοτουρκική σύγκρουση στην Μ. Ασία θα πρέπει να προσεγγίζεται μάλλον στα πλαίσια της ευρύτερης πολιτικής των Μ. Δυνάμεων, στην Εγγύς Ανατολή, παρά ως διμερές θέμα.

Σε αντίθεση με τα οικονομικά και ιμπεριαλιστικά συμφέροντα των υπολοίπων ευρωπαϊκών δυνάμεων στην Οθωμανική Αυτοκρατορία, οι ελληνικές εδαφικές διεκδικήσεις εβασίζοντο στην διαρκή παρουσία συμπαγούς ελληνικού στοιχείου στην Μ. Ασία, τουλάχιστον από τους ιστορικούς χρόνους του 9ου αιώνας π.Χ.. Ο ελληνισμός

της Μ. Ασίας υπό την Οθωμανική κυριαρχία ανέκαθεν υπέμενε διώξεις. Από τα τέλη του 19ου αιώνας, οι διώξεις αυτές κατά των ελλήνων, αρμενίων και άλλων μειονοτήτων, είχαν ενταθεί λόγω της απώλειας οθωμανικών εδαφών. Στις αρχές του 20ου αιώνας οι εθνικιστές Νεότουρκοι και η επικράτηση του Δόγματος του Παντουρκισμού, οδήγησαν στην βίαιη προσπάθεια εξοθωμανισμού και εκτουρκισμού των μειονοτήτων. Η συρρίκνωση της Αυτοκρατορίας, μετά τον Α' Βαλκανικό πόλεμο διόγκωσε την απροκάλυπτη πλέον εχθρότητα και τους διωγμούς προς τις μειονότητες, οι οποίες σημειωτέον ήταν ανεπτυγμένες και ακμάζουσες οικονομικά και εμπορικά. Συνεπώς η προσπάθεια της ελληνικής πλευράς να προστατεύσει ένα μεγάλο ελληνικό πληθυσμό από την εθνοκάθαρση των Νεοτούρκων δεν είναι δυνατόν να χαρακτηριστεί, όπως ορισμένοι διατείνονται, ως επιθετική ιμπεριαλιστική ενέργεια. Κατά την λογική αυτή θα έπρεπε να χαρακτηρισθούν ως επιτιθέμενοι και όλοι όσοι κατά την διάρκεια της τουρκοκρατίας αμφισβήτησαν έμπρακτα την εθνική υποτέλεια, με πρώτους τους αρχηγούς της ελληνικής επαναστάσεως.

Μετά από πιέσεις του Βενιζέλου, η Συνδιάσκεψη των Παρισίων ενέκρινε την αποστολή ελληνικού στρατού στην Σμύρνη, τον Μάιο του 1919, για την πρόληψη σφαγών κατά χριστιανικών πληθυσμών από το κεμαλικό κίνημα. Ο ελληνισμός της Μ. Ασίας αριθμούσε περί τα 2.500.000 κατοίκους (ειδικότερα στην Σμύρνη έναντι συνολικού πληθυσμού 360.000 κατοίκων, το ελληνικό στοιχείο ανήρχετο σε 220.000). Στην πραγματικότητα η απόφαση αυτή υπήρξε αποτέλεσμα ενδοσυμμαχικών συγκρούσεων, ως προς την διανομή της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, αφού η Αγγλία και Γαλλία επεδίωκαν τον περιορισμό της επεκτάσεως των Ιταλών στην Μ. Ασία και συγχρόνως επεδίωκαν εμπορικά και ενεργειακά οφέλη στη ευρύτερη περιοχή. Οι Ιταλοί μετά τον ιταλοτουρκικό πόλεμο και την κατάληψη των Δωδεκανήσων εγκαίνιασαν μία εξαιρετικά φιλόδοξη μεσογειακή πολιτική. Κατέχοντας ήδη την Αττάλεια, η Ιταλία επεκτείνετο στην Μάκρη και την Αλικαρνασσό, ενώ απαιτούσε να πάρει την Σμύρνη, το Ικόνιο, τα Άδανα και την Μερσίνα. Η κομμουνιστική Ρωσία εγκατέλειψε προσωρινά την διαχρονική πολιτική της χώρας ως προς τα στενά και την Μεσόγειο και απετέλεσε τον βασικό χρηματοδότη του Κεμάλ, προσπαθώντας να ακυρώσει την διείσδυση των Δυτικών Δυνάμεων. Η Αγγλία δεν επιθυμούσε την επικράτηση του Κεμάλ ο οποίος με συνεργάτη του την Ρωσία θα ανέτρεπε τα Βρετανικά συμφέροντα στην Μ. Ανατολή και στα πετρέλαια της Μοσούλης. Οι Η.Π.Α. οι οποίες δεν επιθυμούσαν την προνομιακή σύναψη συμφωνιών αποικιακού τύπου, των ευρωπαϊκών δυνάμεων, δια του Προέδρου Ουίλσον, είχαν εκφράσει την υποστήριξη προς τα ελληνικά δίκαια. Η Γερμανία η οποία υπήρξε ο κύριος υποστηρικτής της Τουρκίας και ασκούσε το πλέον ολοκληρωμένο ανατολικό πρόγραμμα, δεν επηρέαζε πλέον άμεσα τις εξελίξεις, λόγω της ήττας του Α'Π.Π..

Στην Σμύρνη οργανώθηκαν τουρκικές διαδηλώσεις, με προκηρύξεις και διανομές όπλων, με πρωτοστάτες Ιταλούς αξιωματικούς, που καλούσαν τους Τούρκους

της πόλεως σε αντίσταση. Την απόβαση του ελληνικού στρατού, την 2α Μαΐου του 1919, ακολούθησαν πυροβολισμοί κατά ελλήνων στρατιωτών και ανταπόδοση πυρών, σε συνοικίες της Σμύρνης, με 73 συνολικά νεκρούς και πολλούς τραυματίες. Οι εξελίξεις αυτές μείωσαν το κύρος της Ελλάδος, ως εντολοδόχου δυνάμεως και ενίσχυσαν την ανθελληνική προπαγάνδα των Τούρκων εθνικιστών. Έως το τέλος του 1919, η ελληνική προέλαση προς ανατολάς έφθασε σε βάθος 120 χλμ. περίπου, ενώ οι διαρκώς ενισχυόμενες 5 μεραρχίες, δημιούργησαν την Στρατιά της Μ. Ασίας, την διοίκηση της οποίας ανέλαβε ο Στρατηγός Λ. Παρασκευόπουλος τον Φεβρουάριο του 1920. Παράλληλα εγκαταστάθηκε ελληνική πολιτική διοίκηση στην Σμύρνη υπό τον Ύπατο Αρμοστή Αριστείδη Στεργιάδη, μία αμφιλεγόμενη προσωπικότητα.

Τα ελληνικά στρατεύματα αντιμετώπιζαν τον τουρκικό ανταρτοπόλεμο ο οποίος ενισχύετο από τους Ιταλούς, ενώ η ιταλική ζώνη κατοχής στην οποία οι ελληνικές δυνάμεις δεν ηδύναντο να εισέλθουν αποτελούσε βάση για επιθετικές ανταρτικές τουρκικές εξορμήσεις. Από τον Μάιο του 1919, ο Μουσταφά Κεμάλ άρχισε να οργανώνει την αντίδραση κατά των ξένων δυνάμεων και κυρίως κατά των Ελλήνων, στις ανατολικές τουρκικές επαρχίες. Η σχηματισθείσα επαναστατική κυβέρνηση της Άγκυρας, δεν ανεγνώριζε πλέον τον Σουλτάνο και ο Κεμάλ κατέστησε σαφές στους συμμάχους ότι αυτός αποτελούσε την πραγματική πηγή εξουσίας της Τουρκίας.

Έως τον Ιούλιο του 1920, ο ελληνικός στρατός με την άδεια των συμμάχων, έφθασε σε βάθος 150 χλμ., ενώ ελληνικές στρατιωτικές δυνάμεις προωθήθηκαν στην Α. Θράκη και αφού κατέστειλαν το τουρκικό κίνημα αντιστάσεως του Τζαφέρ Ταγιάρ Πασά, έφθασαν έως τα περίχωρα της Κωνσταντινουπόλεως.

Στις αρχές Αυγούστου του 1920, στις Σέβρες της Γαλλίας, υπεγράφη συνθήκη ειρήνης, οι όροι της οποίας αποτελούσαν μέγα επίτευγμα για την Ελλάδα. Ολόκληρη η Α. Θράκη μέχρι αποστάσεως 30 χλμ. από την Κωνσταντινούπολη περιήρχετο στην πλήρη εθνική κυριαρχία. Η Ελλάς ανέλαμβανε την διοίκηση της περιοχής Σμύρνης και της ενδοχώρας της επί πενταετία, υπό την Οθωμανική υψηλή κυριαρχία. Προεβλέπετο η ίδρυση τοπικού κοινοβουλίου, με αντιπροσώπευση όλων των μειονοτήτων, το οποίο μετά την πενταετία θα ηδύνατο με πλειοψηφικό ψήφισμα να ζητήσει την ένωση της περιοχής με την Ελλάδα. Η Κ.Τ.Ε. είχε το δικαίωμα να ζητήσει προηγουμένως σχετικό δημοψήφισμα του τοπικού πληθυσμού. Τέλος η Οθωμανική Αυτοκρατορία ανεγνώριζε τα ελληνικά κυριαρχικά δικαιώματα στις νήσους Λήμνος, Λέσβος, Χίος, και Σάμος, ενώ παραχωρούσε τα νησιά Ίμβρος και Τένεδος. Το πρόβλημα ήταν ότι την Συνθήκη υπέγραψε η άνευ πραγματικής εξουσίας σουλτανική κυβέρνηση, ενώ την επομένη, Γάλλοι και Ιταλοί προσέτρεξαν στον Κεμάλ για να διασφαλίσουν τα συμφέροντά τους έναντι των Βρετανών.

Η απόπειρα δολοφονίας του Βενιζέλου, στη Γαλλία, δύο ημέρες μετά την υπογραφή της συνθήκης των Σεβρών, από δύο Έλληνες αξιωματικούς (Κυριάκης, Τσερέπης), οι πράξεις αντεκδικήσεως των βενιζελικών στην

Αθήνα, με πλέον επιφανές θύμα τους τον Ίωνα Δραγούμη και ο θάνατος λόγω τραύματος του Βασιλέως Αλεξάνδρου που δημιούργησε θέμα διαδοχής, συσώρευσαν βαριά σύννεφα για τις προγραμματισμένες εκλογές που πραγματοποιήθηκαν στις αρχές Νοεμβρίου του 1920. Η διαρκής επιστράτευση της κοινωνίας από το 1912, οι αυθαιρεσίες στελεχών του κόμματος των φιλελευθέρων και οι αόριστες υποσχέσεις της αντιπολιτεύσεως περί αποστρατεύσεως, υπό το σύνθημα "Οίκαδε", στοίχισαν την ήττα στον Βενιζέλο, ο οποίος ανεχώρησε για το εξωτερικό. Λίγο πριν την διεξαγωγή δημοψηφίσματος από την νέα κυβέρνηση του Δημ. Ράλλη, για την επάνοδο του Κωνσταντίνου, οι Σύμμαχοι διεμήνυσαν ότι η επιστροφή του Βασιλέως θα τους αποδέσμευε από τις υποχρεώσεις τους έναντι της Ελλάδος, καθώς και ότι θα διέκοπταν κάθε οικονομική υποστήριξη προς την χώρα μας. Η επιστροφή του Κωνσταντίνου τον Δεκέμβριο του 1920, προσέφερε το τυπικό άλλοθι στους συμμάχους για την αποδέσμευσή τους από την Συνθήκη των Σεβρών αλλά και για την ανάκληση όλων των πιστώσεων που είχαν χορηγήσει στη χώρα, με συνέπεια τον οικονομικό αποκλεισμό της.

Το Λαϊκό φιλοβασιλικό κόμμα ως κυβέρνηση προέβη σε απολύσεις στην δημόσια διοίκηση και κυρίως στον στρατό, τον οποίο αποδυνάμωσε από εμπειροπόλεμα στελέχη, ενώ νέος αρχιστράτηγος ορίστηκε ο Αναστάσιος Παπούλας ο οποίος ανέλαβε την διεύθυνση των επιχειρήσεων στην Μ. Ασία. Το γεγονός της αλλαγής του διεθνούς περιβάλλοντος, λόγω της φιλοτουρκικής στροφής Γαλλίας, Ιταλίας, Ρωσίας και Η.Π.Α., καθώς και οι προεκλογικές καταγγελίες της πολιτικής του Βενιζέλου από το Λαϊκό κόμμα, δεν το εμπόδισε όταν έγινε κυβέρνηση να ακολουθήσει την ίδια πολιτική στην Μ. Ασία. Ενώ είχαν ήδη αρχίσει οι διεργασίες για αναθεώρηση της Συνθήκης των Σεβρών, ο Πρωθυπουργός Δ. Γούναρης αποσπά ομόφωνο ψήφισμα της Βουλής ότι ουδεμία υποχώρηση θα γίνει δεκτή και η εφαρμογή της εν λόγω Συνθήκης θα επιβληθεί με τα όπλα.

Τον Φεβρουάριο του 1921, στην συνδιάσκεψη του Λονδίνου, η οποία εξέταζε την κατάσταση στην Ανατολή, προσκλήθηκαν για πρώτη φορά εκπρόσωποι των Τούρκων εθνικιστών, οι οποίοι αφού απέρριψαν τις συμβατικές συμβιβαστικές προτάσεις, προχώρησαν σε μυστικές συναντήσεις με τους Γάλλους και τους Ιταλούς. Βάσει συμφωνιών που υπέγραψαν οι δύο αυτές χώρες, με τους κεμαλιστές, θα απέσυραν τα στρατεύματά τους, με αντάλλαγμα την κατοχύρωση συμφερόντων τους στην περιοχή. Κατά την ίδια περίοδο ευοδώθηκαν οι επαφές των Τούρκων εθνικιστών με την Σοβιετική Ένωση, η οποία ενισχύει πλέον με πολλούς τρόπους τον πολεμικό αγώνα των Τούρκων.

Το διπλωματικό αδιέξοδο της διασκέψεως του Λονδίνου και η de facto αναγνώριση του κεμαλικού συστήματος οδήγησαν σε ανάληψη επιθετικής πρωτοβουλίας του ελληνικού στρατού για την κατάληψη δύο κρισίμων συγκοινωνιακών κόμβων, του Εσκή Σεχίρ στον βορρά και του Αφιόν Καραχισάρ στο νότο. Η μη επιτυχής έκβαση των επιχειρήσεων, τον Μάρτιο του 1921, δημιούργησε κυβερνητική κρίση ενώ παράλληλα η διεθνής

κοινότητα προετοίμαζε νέα ειρηνευτική διάσκεψη με πιθανό στόχο την τελική εκκένωση της Μ. Ασίας από τον ελληνικό στρατό. Με δεδομένη την ελληνική βούληση για μη εγκατάλειψη της Μ. Ασίας, η ηγεσία αποφάσισε πολεμική δράση ευρείας κλίμακος για επίτευξη αποφασιστικής νίκης κατά των Τούρκων, προκειμένου να αποκτήσει διαπραγματευτικό πλεονέκτημα.

Η επίθεση εκδηλώθηκε στις 25 Ιουνίου του 1921 σε όλο το μήκος του μετώπου και υπήρξε επιτυχής, με αποτέλεσμα οι Τουρκικές δυνάμεις να υποχωρήσουν πέρα από τον ποταμό Σαγγάριο, με βαριές απώλειες. Παρά την επιτυχία του ελέγχου της σιδηροδρομικής γραμμής Εσκή Σεχίρ - Αφιόν Καραχισάρ, την ελληνική ηγεσία προβλημάτιζε το γεγονός ότι η υποχώρηση και ανασύνταξη του κεμαλικού στρατού πέρα από τον Σαγγάριο, θα συνιστούσε διαρκή απειλή. Για τον λόγο αυτό στις 15 Ιουλίου του 1921, αποφασίσθηκε η προέλαση προς την Άγκυρα, με σκοπό την κατάληψη της πρωτεύουσας των εθνικιστών, την καταστροφή των βάσεων ανεφοδιασμού των και την τελική ανασύνταξη στην κύρια γραμμή άμυνας Εσκή Σεχίρ - Αφιόν Καραχισάρ. Κατά τις επικές μάχες περί τον ποταμό Σαγγάριο καθ' όλο τον Αύγουστο του 1921, οι ελληνικές δυνάμεις επέτυχαν πύρρειο νίκη αλλά η πορεία προς την Άγκυρα είχε ανακοπεί οριστικά.

Αν και ο τακτικός σκοπός της καταλήψεως της σιδηροδρομικής γραμμής Εσκή Σεχίρ - Αφιόν Καραχισάρ είχε επιτευχθεί, ο στρατηγικός σκοπός της καταστροφής του κεμαλικού στρατού μέσω αποφασιστικής μάχης και η σύναψη ειρήνης είχε αποτύχει. Αντιθέτως είχε αρχίσει να αποφέρει καρπούς η στρατηγική εξουθενώσεως που εφήρμοσε ο Κεμάλ ο οποίος επεδίωξε την μεγαλύτερη δυνατή επιμήκυνση των γραμμών επικοινωνίας και ανεφοδιασμού του ελληνικού στρατού και τελικά την εξάντλησή του. Οι Τούρκοι παρέμειναν πέρα από τον Σαγγάριο, ενώ η ελληνική γραμμή του μετώπου σταθεροποιήθηκε ανάμεσα στην Κίο, στο Εσκή Σεχίρ, στο Αφιόν Καραχισάρ και στον ποταμό Μαίανδρο, σε συνολικό μήκος 700 περίπου χλμ..

Οι Τούρκοι πλέον ανεφοδιάζοντο απρόσκοπτα με σημαντικές ποσότητες Γαλλικού και Σοβιετικού στρατιωτικού υλικού. Η αποτελμάτωση των επιχειρήσεων έφθειρε διαρκώς το ηθικό και την πειθαρχία των ελληνικών δυνάμεων. Στην πτώση του ηθικού συνέτεινε καθοριστικά η πολιτική κομματικοποίηση του στρατεύματος, καθώς και η πολύχρωμη προπαγάνδα, κυρίως από τον χώρο της αριστεράς, που είχε αναπτυχθεί στις τάξεις του. Ήταν φυσικό επακόλουθο να υπάρξουν φαινόμενα ηττοπάθειας, απροθυμίας, και εκτεταμένης λιποταξίας η οποία ενίοτε επέφερε και λεηλασίες. Τα έξοδα συντηρήσεως των επιχειρήσεων οδήγησαν στην διχοτόμηση του νομίματος, σε συνεχείς κυβερνητικές αλλαγές και στην αντικατάσταση του αρχιστράτηγου Α. Παπούλα από τον Στρατηγό Γ. Χατζηανέστη.

Από την 13η Αυγούστου του 1922 άρχισε η τουρκική επίθεση από το Αφιόν Καραχισάρ. Ο ελληνικός στρατός με χαμηλό ηθικό άρχισε να υποχωρεί άτακτα προς το Αιγαίο, ενώ τον ακολουθούσαν πλήθη προσφύγων. Σημαντικό μέρος του Α' και Β' Σώματος Στρατού

αιχμαλωτίστηκε. Στον βόρειο τομέα το 3ο Σώμα στρατού υποχώρησε με σχετική τάξη προς τα λιμάνια Πανόρμου και Κυζίκου, όπου επιβιβάστηκε σε πλοία που το μετέφεραν στην Ελλάδα.

Η διάσπαση του μετώπου γέμισε με ανησυχία τους κατοίκους της Σμύρνης, οι οποίοι έβλεπαν κύματα χιλιάδων προσφύγων να καταφθάνουν από το εσωτερικό και ολοένα αυξανόμενο αριθμό πολεμικών πλοίων των Μ. Δυνάμεων να καταπλέουν για την προστασία των μελών των ξένων παροικιών. Η ανησυχία μετετράπη σε πανικό όταν οι κάτοικοι αντίκρισαν στις 26 Αυγούστου 1922, τα υπολείμματα του ελληνικού στρατού να συγκεντρώνονται στην χερσόνησο της Ερυθραίας, έτοιμα να εγκαταλείψουν την Μ. Ασία. Την ίδια ημέρα έσπευσε να εγκαταλείψει την Σμύρνη ο Ύπατος Αρμοστής Στεργιάδης. Στις 27 Αυγούστου τα τουρκικά στρατεύματα εισήλθαν στην πόλη και εγκαταστάθηκε τουρκική Διοίκηση υπό τον Νουρεντίν Πασά, η πρώτη πράξη του οποίου ήταν να παραδώσει στον όχλο τον Μητροπολίτη Σμύρνης Χρυσόστομο και αρκετά μέλη της Δημογεροντίας της πόλης, οι οποίοι κατακρεουργήθηκαν αφού υπέστησαν προηγουμένως φρικτά βασανιστήρια. Το ίδιο βράδυ της 27ης Αυγούστου οι Τούρκοι κάτοικοι πρώτα και εν συνεχεία οι στρατιώτες άρχισαν σφαγές και λεηλασίες που κράτησαν αρκετές ημέρες και στην διάρκεια των οποίων τουλάχιστον 10.000 Έλληνες έχασαν την ζωή τους.

Το απόγευμα της 31ης Αυγούστου εκδηλώθηκε πυρκαϊά, η οποία σύμφωνα με ελληνικές μαρτυρίες, ανεξάρτητες πηγές καθώς και Αμερικανούς αυτόπτες μάρτυρες, προκλήθηκε από προμελετημένη και συντονισμένη ενέργεια του τουρκικού στρατού. Κανένα μέτρο δεν έλαβαν οι αρχές για την κατάσβεσή της αλλά αντιθέτως οι στρατιώτες εμπόδιζαν δυναμικά την προσπάθεια των κατοίκων να απομακρυνθούν. Οτιδήποτε θύμιζε Ελλάδα έπρεπε να καταστραφεί. Η φωτιά εμαίνεται σε ολόκληρη τη πόλη και χιλιάδες κάτοικοι μαζεμένοι στην προκουαία προσπαθούσαν να εγκαταλείψουν απελπισμένοι την Σμύρνη με κάθε μέσον, υπό τα απαθή βλέμματα των ξένων πολεμικών πλοίων, χάνοντας την ζωή τους μαζικά. Έως την 17η Σεπτεμβρίου του 1922, όλοι οι χριστιανοί της Σμύρνης Έλληνες και Αρμένιοι είχαν εγκαταλείψει την πόλη, ενώ χιλιάδες Έλληνες άνδρες μεταφέρθηκαν στην Ανατολία ως όμηροι. Από τους 459 ιερείς της επαρχίας Σμύρνης, οι 347 εθανατώθηκαν, από τις 46 εκκλησίες της Σμύρνης, διεσώθησαν 3, ενώ 2000 εκκλησίες της Μ. Ασίας και 800 στην Θράκη, που λεηλατήθηκαν μετετράπησαν σε τεμένη, αποθήκες ή στάβλους.

Το κίνημα των Συνταγματαρχών Νικολάου Πλαστήρα και του Στυλιανού Γονατά, τον Σεπτέμβριο του 1922, οδήγησε στην παραίτηση της κυβερνήσεως, την απομάκρυνση του Βασιλέως Κωνσταντίνου υπέρ του Διαδόχου Γεωργίου του Β', την διάλυση της Βουλής, την άμεση ενίσχυση του στρατού της Θράκης και στην αμφιβόλου αξιοπιστίας δίκη και καταδίκη σε θάνατο των έξι πρωταίων της ήττας (Δ. Γούναρη, Π. Πρωτοπαπαδάκη, Ν. Θεοτόκη, Γ. Μπαλτατζή, Ν. Στράτου και Γ. Χαντζηανέστη).

Η όροι της συνθήκης της Λωζάννης που ορι-

στηκε τον Ιούλιο του 1923, διέπουν την σχέση μας με την Τουρκία έως και σήμερα. Τα σύνορα της Ελλάδος ορίστηκαν στον Έβρο και αποφασίστηκε η υποχρεωτική ανταλλαγή πληθυσμών με εξαίρεση τους Έλληνες της Κωνσταντινουπόλεως, της Ίμβρου και Τενέδου καθώς και των Μουσουλμάνων της Δυτικής Θράκης. Η Τουρκία ανακτούσε την Α. Θράκη, την Ίμβρο και την Τένεδο και παραιτείτο από κάθε αξίωση στην Κύπρο, υπέρ της Αγγλίας ενώ η Ιταλία κατοχύρωνε την κυριαρχία της στα Δωδεκάνησα. Περίπου 1.200.000 Έλληνες της Μ. Ασίας και της Α. Θράκης, συνέρρευσαν στον ελλαδικό χώρο, λίγο μετά την καταστροφή και περίπου 250.000, ακολούθησαν έως το 1924. Η εκστρατεία στην Μ. Ασία, κόστισε στον ελληνικό στρατό περισσότερους από 25.000 νεκρούς, 50.000 τραυματίες και 18.000 αγνοουμένους, πέραν από τους αιχμαλώτους, καθώς και τον θάνατο χιλιάδων αμάχων, ενώ κατά την διάρκεια του Α'ΠΠ, εξοντώθηκαν περισσότεροι από 350.000 Έλληνες της Μ. Ασίας.

Θα αποτελούσε παράλειψη η μη αναφορά στο κεφάλαιο του Ποντιακού αντάρτικου, που διήρκεσε από το 1914 έως το 1924. Αν και υπήρχαν ένοπλες ομάδες Ποντίων από τις αρχές του 20ου αιώνα, η συστηματική ένοπλη αντίστασή τους αρχίζει από το 1914, όταν πολλοί φυγόστρατοι και λιποτάκτες Πόντιοι του τουρκικού στρατού, κατέφυγαν στα βουνά προκειμένου να αποφύγουν τα τάγματα εργασίας που είχαν συσταθεί με σκοπό την σωματική και ψυχική τους εξόντωση, μετά τις τουρκικές αποτυχίες των Βαλκανικών πολέμων. Η συγκρότηση πολυμελών ανταρτικών ομάδων σε μεγάλους αριθμούς λαμβάνει χώρα από το 1916, ως εσχάτη λύση απελπισίας, αφού την περίοδο αυτή ευρίσκετο σε πλήρη εξέλιξη η συστηματική εξόντωση πλέον των 350.000 Ελλήνων του Πόντου.

Θα χρειαζόταν ειδική διάλεξη για να απαριθμήσει κανείς τον μεγάλο κατάλογο των οπλαρχηγών που έγιναν φόβος και τρόμος των Τούρκων, με τις σκληρές μάχες, τις παράτολμες καταδρομικές επιχειρήσεις, τις μεγάλες απώλειες του εχθρού και τις πράξεις αυτοθυσίας τους. Σημαντικό και το έργο ιεραρχών της περιοχής που συνέδραμαν ενεργά των υπέρ πάντων αγώνα. Το νεοοθωμανικό σύνθημα "η Τουρκία για τους Τούρκους" δικαιολογούσε την καταστρεπτική τουρκική μανία, τους μαζικούς φόβους, τις εξορίες και βιασμούς γυναικοπαίδων, τα καμμένα χωριά και τα άταφα πτώματα. Ο πόλεμος λόγω της αγριότητός του έγινε ολοκληρωτικός και εξαπλωνότο σε ολόκληρο τον Πόντο, από την Αμισό και Πάφρα στα Δυτικά έως την Σάντα στα Ανατολικά, που αναδείχθηκε σε νέο Σούλι.

Αξίζει να σημειωθεί ότι από το 1919 έως και την καταστροφή της Σμύρνης, ιδρύθηκε και λειτούργησε η "Συμπολιτεία του Πόντου", στην δύσβατη οροσειρά του Τοπ Τσαμ, στα Δυτικά, με περισσότερους από 4000 μαχητές και χιλιάδες αμάχους. Ενδεικτικά, την άνοιξη του 1921, περί τις 15.000 συνολικά πεινασμένοι άνδρες με υψηλό φρόνημα, στελέχωναν τα ένοπλα ποντιακά σώματα ενώ στα πυροβόλα και πολυβόλα του τουρκικού στρατού αντέτασσαν με επιτυχία απλά ντουφέκια με λιγοστά πολεμοφόδια. Αξίζει τέλος να επισημανθεί ότι το καλο-

καίρι του 1921, οι πόντιοι μαχητές ήλθαν σε επαφή με τον Αρχιστράτηγο Παπούλα και του εξήτησαν εφοδιασμό με πολεμικό υλικό και ολιγοήμερη ενίσχυση με ένα Σύνταγμα πεζικού και με μικρή δύναμη ιππικού, προκειμένου να κτυπήσουν τον κεμαλικό στρατό στα νώτα του. Η ολιγογρία του Αρχιστρατήγου να ανταποκριθεί άμεσα, ενδεχομένως να στέρησε την πορεία των επιχειρήσεων από μία αναπάντεχη ευνοϊκή ανατροπή. Το ηθικό των ποντίων διετήρησε ακμαίο κατά το 1921 και η συστηματική δράση μονάδων του στόλου μας, ο οποίος βομβάρδιζε αποθήκες και εγκαταστάσεις του κεμαλικού στρατού, στα παράλια του Πόντου.

Μετά την υποχώρηση του ελληνικού στρατού και την καταστροφή της Σμύρνης, η αντίσταση στον Πόντο συνεχίστηκε με την δύναμη της απόγνωσης. Η αντίστροφη μέτρηση όμως είχε αρχίσει. Όσοι από τον ελληνικό πληθυσμό είχαν επιζήσει της γενοκτονίας, συμπεριελήφθησαν στην ελληνοτουρκική συμφωνία ανταλλαγής πληθυσμών. Ο εκπατρισμός των Ποντίων άρχισε τον Σεπτέμβριο του 1922 και ολοκληρώθηκε τον Ιανουάριο του 1924, ενώ ο κύριος όγκος τους εγκαταστάθηκε στην απελευθερωμένη πλέον Μακεδονία.

Ορισμένοι συμπατριώτες μας θεωρούν την τουρκική βαρβαρότητα και τις γενοκτονίες ως υπερβολή και την αποδίδουν σε υποκειμενικές διογκώσεις των γεγονότων ή σε εθνικιστική σκοπιμότητα. Ορισμένοι μάλιστα εξ αυτών έχουν αναλάβει υπό την κρατική ευλογία, την εκ νέου συγγραφή της ιστορίας, στην οποία κυριαρχεί η οθωμανική ανοχή, μεγαλοψυχία καθώς και η ευημερία των υπηκόων της αυτοκρατορίας, όπως άλλωστε επιβεβαιώνει και η πρόσφατη τηλεοπτική σειρά του Σουλεϊμάν του Μεγαλοπρεπούς η οποία προβάλλεται με ζήλο από ιδιωτική τηλεόραση εθνικής εμβέλειας.

Έναντι των αντιλήψεων αυτών και πέραν των ατελείωτων καταγεγραμμένων βιωμάτων και επαναστάσεων του λαού μας, είναι εύκολο να αντιπαρατεθούν οι διαχρονικές περί του αντιθέτου απόψεις για τους Τούρκους, τεραστίου αριθμού επιφανών Δυτικών εκπροσώπων της επιστήμης, του πνεύματος και της πολιτικής. Ειδικότερα για την Μ. Ασία, μεταξύ των πολλών μαρτυριών ξένων αυτοπτών μαρτύρων, το βιβλίο "η Μάστιγα της Ασίας" του τότε Αμερικανού Προξένου στην Σμύρνη George Horton είναι αρκετό για την ρεαλιστική αποτύπωση της ανεξίτηλης τουρκικής μαζικής ωμότητας και βαρβαρότητας, η οποία μάλιστα δεν υπήρξε αποσπασματική και μεμονωμένη αλλά αποτέλεσμα κεντρικού σχεδιασμού. Ο διαθέσιμος χρόνος δεν επιτρέπει την ανάγνωση αποσπασμάτων από το βιβλίο αυτό, το οποίο κατά την γνώμη μου θα έπρεπε να διδάσκεται στα σχολεία μας. Αρκεί μόνο η κραυγή του συγγραφέως που δηλώνει με απόγνωση ότι ντρέπεται που γεννήθηκε άνθρωπος, μετά από αυτά που είδε και έζησε.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Οι τεράστιες δυσμενείς εθνικές επιπτώσεις της καταστροφής του 1922, είναι γνωστές και αυτονόητες. Αρκεί να επισημανθεί το γεγονός ότι για πρώτη φορά μετά από χιλιετίες, έπαυσε να υπάρχει ελληνισμός και

στις δύο πλευρές του Αιγαίου, καθώς και στην Μ. Θάλασσα, με καθοριστικής γεωπολιτικής σημασίας αποτελέσματα τα οποία βιώνουμε και σήμερα.

Η ανάλυση της περιόδου εκείνης, προς εξαγωγή συμπερασμάτων και κυρίως μαθημάτων για το μέλλον, αποτελεί σημαντικό και χρονοβόρο έργο εκτάσεως το οποίο δεν είναι δυνατόν να αποτελεί αντικείμενο μίας επετειακής ομιλίας. Εν τούτοις θα επιχειρηθεί μία επιγραμματική αναφορά σχετικών διαπιστώσεων και συμπερασμάτων:

-Ασφαλώς οι λόγοι της αποτυχίας στην Μ. Ασία είναι σύνθετοι και χρήζουν συστηματικής και εκτεταμένης αναλύσεως. Οι έννοιες όμως που έρχονται αυτόματα στο μυαλό μας είναι πολιτικά πάθη, φανατισμός, διχασμός, αναξιοκρατία, κομματική διάβρωση των Ε.Δ., προσωπολατρεία, κακή εκτίμηση καταστάσεως και έλλειψη προβλεπτικότητας.

-Ο Βενιζέλος επικεντρώθηκε στην επέκταση του ελληνικού κράτους με εκμετάλλευση της διεθνούς συγκυρίας και με όπλα του την στρατιωτική ισχύ, την διπλωματία και το πλεονέκτημα της διεθνούς νομιμοποίησης. Με την Μικρασιατική του πολιτική όμως, ανέλαβε ένα εγχείρημα πέρα από τις δυνατότητες της Ελλάδος (όπως σωστά είχε επισημάνει εγκαίρως ο Ι. Μεταξάς) και δίχως να έχουν εκτιμηθεί ορθά τόσο η κατάσταση στο εσωτερικό της Τουρκίας, όσο και οι αντιδράσεις που θα προκάλούσε η ελληνική παρουσία στην Μ. Ασία.

-Η πολιτική ηγεσία που προέκυψε μετά τις εκλογές του Νοεμβρίου του 1920, όφειλε να λάβει σοβαρά τις προειδοποιήσεις των συμμάχων και είτε να αναστείλει την επάνοδο του Βασιλέως, έως ότου εφαρμοσθεί στον επιθυμητό βαθμό η συνθήκη των Σεβρών, είτε να αντιληφθεί τις αλλαγές επί τα χείρω του διεθνούς περιβάλλοντος και να προβεί εγκαίρως στις αναγκαίες υποχωρήσεις που θα εξασφάλιζαν την βέλτιστη λύση.

-Τα εκάστοτε εθνικά συμφέροντα θα πρέπει να καθορίζονται από την πολιτική ηγεσία, αφού ληφθούν προηγουμένως υπ' όψιν κατά διεξοδικό τρόπο, οι εσωτερικές δομές και δυνατότητες της χώρας, σε συνδυασμό με τον διεθνή καταμερισμό ισχύος. Ακόμη όμως και η ορθή επιλογή των εθνικών συμφερόντων δεν εξασφαλίζει την εκπλήρωση τους δίχως τον καθορισμό των πολιτικών αντικειμενικών σκοπών που απορρέουν και την χάραξη διακομματικής εθνικής στρατηγικής, συμβατής με τους τεθέντες σκοπούς και τα διαθέσιμα μέσα, ανεξαρτήτως πολιτικού κόστους.

-Δεν υπάρχουν φιλελληνικά και ανθελληνικά κράτη. Υπάρχουν μόνο εθνικά συμφέροντα τα οποία η κάθε πολιτική ηγεσία υπηρετεί. Αποκλειστικό έργο και των δικών μας κυβερνήσεων θα πρέπει να είναι η εκπλήρωση των εκάστοτε εθνικών συμφερόντων (των θεμελιωδών αναγκών της ελληνικής κοινωνίας, όπως η επιβίωση και η ευημερία της). Αυτή είναι η αποστολή της κυβερνήσεως και γι' αυτήν εκλέγεται. Η πρόταξη άλλων πολιτικών προτεραιοτήτων (όπως επί παραδείγματι κάθε μορφής διεθνιστικά ιδεολογήματα), θα πρέπει να αποδίδεται είτε σε δόλο, είτε σε αφέλεια.

-Η βούληση της πλειοψηφίας του λαού θα πρέπει να εκφράζεται από ένα και μόνο δημοκρατικά εκλεγμένο κέν-

τρο εξουσίας. Κατά την εξετασθείσα περίοδο, δημιουργήθηκε ένα διπολικό σύστημα εξουσίας, κατά το οποίο οι αυξημένες αρμοδιότητες του Βασιλέως τον οδήγησαν σε εξωσυνταγματικές παρεμβάσεις, οι οποίες σε συνδυασμό με ορισμένες ενέργειες του Βενιζέλου οι οποίες προέκλεισαν αρνητικές αντιδράσεις στην κοινή γνώμη, κατέληξαν στον καταστροφικό εθνικό διχασμό.

-Εν ώρα πολεμικών επιχειρήσεων είναι προτιμότερο να αναστέλλονται όσα Άρθρα του Συντάγματος απαιτούν οι περιστάσεις, παρά να προκηρύσσονται εθνικές εκλογές. Οι κοινοβουλευτικές διαδικασίες αποτελούν εργαλείο στην εξυπηρέτηση των ύψιστης αξίας των εθνικών συμφερόντων και όχι αυτοσκοπό.

-Η άσκηση διπλωματίας ακόμη και από άριστους διπλωμάτες είναι καταδικασμένη εάν δεν συνοδεύεται από την ύπαρξη επαρκών και αξιόμαχων ενόπλων δυνάμεων.

-Πολλοί γνωρίζουν πώς να αρχίζουν ένα πόλεμο αλλά ελάχιστοι ασχολούνται με τις προϋποθέσεις περατώσεως αυτού. Ειδικά η στιγμή που επιλέγει το κράτος να αρχίσει συνομιλίες με τον αντίπαλο, αποτελεί σύνθετη πρόκληση που εξαρτάται από την αντίληψη περί της ημετέρας και εχθρικής ισχύος, από τις δυναμικές διεθνείς μεταβολές, καθώς και από εσωτερικές πιέσεις που ασκούν πολιτικοί αντίπαλοι, επιχειρηματικά οικονομικά και συντεχνιακά συμφέροντα καθώς και το κοινωνικό πολιτικό κόστος.

-Σε επίπεδο πολιτικοστρατιωτικών σχέσεων και προκειμένου να αποφεύγονται οι επικαλύψεις και η σύγχυση ρόλων, η πολιτική και στρατιωτική ηγεσία θα πρέπει να διατηρεί δυναμική και ειλικρινή αμφίδρομη επικοινωνία με χρήση αμοιβαίως κατανοητής κοινής ορολογίας.

-Η κομματική διείσδυση στις Ε.Δ. και η κομματική χειραγωγή των διαλύει τις στρατιωτικές ιεραρχικές δομές, καταλύει την πειθαρχία, θεσμοθετεί την αναξιοκρατία και αφαιρεί σημαντικό μέρος της μαχητικής τους ικανότητας, ανεξαρτήτως του αριθμητικού μεγέθους και του εξοπλισμού αυτών. Αυτό επί τέλους ας το σημειώσουν ιδιαίτερα οι πολιτικοί μας.

-Η Δημοκρατία παραμένει το βέλτιστο πολιτικό σύστημα, υπό την προϋπόθεση ότι σχηματίζεται και μορφοποιείται από ώριμους πολίτες που γνωρίζουν πώς να την προστατεύουν και ότι δεν επιβάλλεται άνωθεν σε ανεύθυνους ιδιώτες. Κατά συνέπεια η παιδεία μας πέρα από την παροχή γνώσεων, θα πρέπει να διαμορφώνει ελεύθερους και ενσυνείδητους πολίτες.

-Το ελληνικό κράτος οφείλει να διατηρεί άσβεστη και ρεαλιστική την εθνική ιστορική μνήμη στους πολίτες του για λόγους εθνικής επιβιώσεως και να μην την αλλοιώνει χάριν συγκυριακών στρατηγικών επιλογών κατευνασμού, όταν μάλιστα αυτές έχουν ήδη αποδειχθεί ατελέσφορες και επιζήμιες.

-Η καθιέρωση διαφορετικών ημερομηνιών μνήμης γενοκτονιών για διάφορα τμήματα του ελληνισμού (π.χ. Θράκης, Μ. Ασίας, Ποντίων κ.λ.π.) και μάλιστα από κοινό σφαγέα, μειώνει την βαρύτητα του εθνικού αιτήματος της διεθνούς αναγνώρισεως αυτής. Η αναγνώριση της γενοκτονίας του ελληνισμού της Οθωμανικής αυτοκρατορίας θα πρέπει να είναι ενιαία και η ημερομηνία μνήμης αυτής, μία και μοναδική.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Κυρίες και Κύριοι

Το 1922 αποτελεί την τραγική κατάληξη μίας ελληνικής ιστορίας χιλιετιών στην Μ. Ασία και την Μ. Θάλασσα. Μόνοι μάρτυρες της ένδοξης ιστορίας του ελληνισμού της Ανατολής, απομένουν πλέον μερικές χιλιάδες μουσουλμάνοι που διατηρούν τα ελληνικά και χριστιανικά τους ήθη και έθιμα, όταν δεν τους βλέπει κανείς, καθώς και τα αναρίθμητα πολιτιστικά μνημεία, που αποτελούν πηγή τουριστικού εισοδήματος για τους νέους κατόχους, αφού οι ίδιοι αδυνατούν να δημιουργήσουν τα δικά τους.

Απέναντί μας ευρίσκεται ο ίδιος λαός ο οποίος ουδέποτε απέβαλε τα χαρακτηριστικά για τα οποία τον κατηγορεί ολόκληρη η ανθρωπότητα. Η σημερινή Τουρκία υπό την νεοοθωμανική εκδοχή της αποτελεί αναμφισβήτητη εθνική απειλή η οποία δεν αποκρύπτει τις επεκτατικές τάσεις της στο Αιγαίο, την Θράκη, την Κύπρο και την Α. Μεσόγειο. Το χειρότερο είναι ότι η δική μας δυσμενής εθνική συγκυρία συμπίπτει με την άνοδο παραμέτρων ισχύος της Τουρκίας, όπως η οικονομία, οι Ε.Δ., η δημογραφία και η τεχνολογία. Πέραν της στρατιωτικής απειλής, η τουρκική διείσδυση στη χώρα μας επεκτείνεται κραυγαλέα στον θρησκευτικό, οικονομικό, ενεργειακό και πολιτιστικό τομέα υπό την επιεικώς απαράδεκτη ανοχή της ελληνικής πολιτείας.

Θεωρώ ότι όλοι και κυρίως η νέα γενεά, σοφότεροι πλέον, είμαστε ικανοί να αναθεωρήσουμε τις μεταπολιτευτικές αντιλήψεις μας, σύμφωνα με τις οποίες η διεθνής κοινότητα όφειλε να κατανοεί και κυρίως να χρηματοδοτεί τις καταναλωτικές και όχι επενδυτικές δαπάνες μας, οι οποίες βρισκόταν σε πλήρη αναντιστοιχία με την παραγωγική μας ικανότητα. Σε πείσμα των καιρών αισιοδοξώ, διότι είμαι βέβαιος για τις δυνατότητες και την διαχρονική ποιοτική μας αξία. Απαιτείται απλώς να το πιστέψουμε και να εργασθούμε για μία Ελλάδα αντάξια του ονόματός της, με ώριμους και ενσυνείδητους πολίτες, πολιτικοποιημένους και όχι κομματικοποιημένους, οι οποίοι θα δύνανται να εκλέγουν κατάλληλους ηγέτες. Μία φιλόδοξη, τολμηρή αλλά και συνετή κοινωνία εμβαπτισμένη σε προγονικά πρότυπα και αξίες των οποίων η αφομοίωση και υιοθέτηση συνθέτει μία ολοκληρωμένη στάση ζωής. Η μοναδικού κάλλους γωνιά αυτή της γης αναμένει την αφύπνιση των ελλήνων κατοίκων της, αυτών που θα γνωρίζουν να την προασπίζουν στο εσωτερικό και εξωτερικό αλλά και να την καθιστούν πηγή ευημερίας, ελευθερίας, ασφάλειας, δικαιοσύνης και διεθνές κέντρο πολιτιστικού προσκυνήματος.

Όλοι μας απόψε αποτίουμε με συντριβή και σεβασμό φόρο τιμής στα χιλιάδες θύματα της Μ. Ασίας. Καλούμε δε το σύνολο των Ελλήνων και ιδιαίτερα τους απογόνους των ξεριζωμένων προσφύγων να μην ξεχάσουν ποτέ τι συνέβη εκεί, διότι η άγνοια και η απώλεια της εθνικής μνήμης εξαναγκάζει τα έθνη να ξαναζούν το κακό παρελθόν τους.

Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Του Αντιστρατήγου ε.α. Γεωργίου Επιτηδείου

Η οικονομική κρίση που μαστίζει την πατρίδα μας κατά τα τελευταία τρία χρόνια, πέραν της πλήρους απαξίωσης του, ούτως ή άλλως, σαθρού πολιτικού μας συστήματος και της συνεχώς αυξανόμενης καταστροφής της χώρας, έγινε αφορμή να αποκαλυφθεί και ένα, πιθανώς οργανωμένο, σχέδιο γενοκτονίας των Ελλήνων. Δεν ανήκουμε στην κατηγορία των μυθοπλαστών, ούτε σε όσους αρέσκονται να υιοθετούν σενάρια συννομωσίας. Δυστυχώς όμως η πραγματικότητα, με τα τραγικά και αναμφισβήτητα γεγονότα που μας παρουσιάζει, μας υποχρεώνει να εξετάσουμε σοβαρά και αυτή την εκδοχή.

Κατ' αρχάς, η εδώ και δεκαετίες αποβιομηχανοποίηση της χώρας μας σε συνδυασμό με την καταστροφή των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, την κλοπή των αποταμιεύσεων των Ελλήνων με τα σκάνδαλα του Χρηματιστηρίου και των ομολόγων, την καταστροφή της γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής, την λεηλασία της ιδιωτικής περιουσίας μέσω δυσβάστακτων φόρων και την σταδιακή εξάρτηση των εργαζομένων μόνον από τον μισθό τους, προετοίμασαν το έδαφος ώστε να δοθεί η χαριστική βολή, η οποία ήταν η αιφνιδιαστική, μεγάλη σε έκταση και αδικαιολόγητη μείωση των αποδοχών τους.

Η δραματική αυτή μείωση της οικονομικής δυνατότητας έφερε, πολύ γρήγορα, την κατακόρυφη πτώση του βιοτικού επιπέδου των Ελλήνων με όλες τις δυσμενείς επιπτώσεις αυτής της εξελίξεως. Ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού υποσιτίζεται και υποχρεώνεται να καταφεύγει στα συσσίτια της εκκλησίας, των δήμων, ή να επιβιώνει χάρις στην φιλανθρωπία ορισμένων ιδιωτών ή πολιτικών κομμάτων που μοιράζουν τρόφιμα. Η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την άμεση ή έμμεση (λόγω ασθενειών που προκαλούνται από την μειωμένη αντοχή του οργανισμού των υποσιτιζομένων ατόμων) φυσική εξόντωση πολλών ανθρώπων που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες όπως γερόντων και αστέγων που έχουν προηγουμένως εξαναγκασθεί να διαβιώσουν υπό άθλιες συνθήκες υγιεινής κατοικώντας είτε σε τρώγλες, είτε στην ύπαιθρο, σε παγκάκια, προσπαθώντας να βρουν τροφή ψάχνοντας σε σκουπιδοτενεκέδες.

Επίσης, οι υπερβολικές αυξήσεις της φορολογίας, τα γνωστά χαράτσια, η απώλεια της ιδιοκτησίας και της εργασίας τους, η διακοπή του ρεύματος στις κατοικίες, η αδυναμία τους να ανταποκριθούν στις υπερβολικές οικονομικές απαιτήσεις που επιβάλλονται από το κράτος και η απώλεια κάθε ελπίδας για μεταβολή των δεδομένων, οδηγεί μεγάλο αριθμό συμπατριωτών μας στην αυτοκτονία. Το τραγικό στοιχείο στις αυτοκτονίες που συμβαίνουν εξαιτίας αυτών των αιτιών, είναι πως οι αυτόχειρες δεν ανήκουν στην κατηγορία των ψυχικώς ασθενών αλλά, είναι άτομα πνευματικά και ψυχικά υγιή που ανήκουν στις παραγωγικές ομάδες της κοινωνίας.

Πλέον των προαναφερθέντων, η βιαίως επιβληθείσα στην χώρα μας οικονομική κρίση, είχε ως συνέπεια τον εκπατρισμό μεγάλου αριθμού Ελλήνων με υψηλό επίπεδο μορφώσεως, εμπειρίας και ικανοτήτων όπως επιστημόνων, πτυχιούχων νέων, επαγγελματιών, εμπειρών τεχνιτών. Δεν θα ήταν υπερβολή να υποστηριχθεί πως εάν κατά τις δεκαετίες του '50 και του '60 έφυγαν από την χώρα τα εργατικά χέρια, τώρα φεύγουν από την χώρα τα μυαλά. Η απώλειά τους έχει τραγικές επιπτώσεις για την πατρίδα μας και θέτει σε σοβαρό κίνδυνο το μέλλον της διότι, όχι μόνον της στερεί το πλέον ικανό ανθρώπινο δυναμικό αλλά, κυρίως, διότι αφήνει σ' αυτή τους γέροντες, μεγάλο αριθμό μη ικανών προς εργασία και τους λαθρομετανάστες με τα τόσα προβλήματα έχουν μέχρι τώρα δημιουργήσει και αναμένεται να συνεχίσουν να δημιουργούν.

Άλλη μία παράμετρος που συνιστά στοιχείο ενδεχομένης και κατευθυνόμενης προσπάθειας βιολογικής εξόντωσης των Ελλήνων είναι η στάση που τηρούν οι κυβερνήσεις στον τομέα της υγείας. Η απεργία που πραγματοποίησαν οι φαρμακοποιοί κατά τον Ιούνιο, υπήρξε αιτία να αποκαλυφθεί η έλλειψη κρισίμων για την υγεία φαρμάκων με συνέπεια να τεθεί σε άμεσο κίνδυνο η ζωή υπερηλίκων ατόμων καθώς επίσης και ασθενών με σοβαρές ασθένειες όπως καρκινοπαθών, διαβητικών, υπερτασικών κλπ. Και μπορεί, υπό την πίεση του σάλου που δημιουργήθηκε και των σκοπιμοτήτων της προεκλογικής περιόδου, να βρέθηκε προς στιγμήν κάποια λύση στο πρόβλημα, ουδείς όμως είναι σε θέση να εγγυηθεί πως σε ένα παρόμοιο μελλοντικό γεγονός, το κράτος θα κατορθώσει να αντιδράσει ικανοποιητικά. Επί πλέον, πρόσφατες αποκαλύψεις στον τύπο και τους τηλεοπτικούς σταθμούς κατέδειξαν την έλλειψη ή την ανυπαρξία φαρμάκων σε φυλακές, αναμορφωτήρια και ιδρύματα ψυχικών νοσημάτων με αποτέλεσμα ο κίνδυνος για την ζωή των τροφίμων τους να είναι υπαρκτός. Εάν στα παραπάνω προστεθεί και ο πρόσφατος νόμος που επιτρέπει, υπό κάποιες προϋποθέσεις τις οποίες είναι δύσκολο να εξασφαλίσει ο ενδιαφερόμενος, την δυνατότητα να αφαιρούνται τα όργανα όσων κρίνονται πως είναι εγκεφαλικά νεκροί, σε συνδυασμό με τις υπερβολικά μεγάλες τιμές των ανθρωπίνων οργάνων για μεταμοσχεύσεις, αντιλαμβάνεται κάποιος πως η ζωή των συγχρόνων Ελλήνων αντιμετωπίζει πολλούς, σοβαρούς και ύπουλους κινδύνους.

Το πλέον ανησυχητικό όμως στοιχείο για την μελλοντική επιβίωση της ελληνικής φυλής, είναι τα εγκλήματα που γίνονται, με την δική μας δυστυχώς αδιαφορία ή ανοχή, εις βάρος της παρούσας νέας γενεάς καί θα επηρεάσουν καί εκείνες του μέλλοντος.

Αν και είμαστε χώρα η οποία αντιμετωπίζει σοβαρό πρόβλημα υπογεννητικότητας, τα προνόμια των πολυτέκνων είτε περικόπτονται, είτε προλεινείται το

έδαφος για την περικοπή τους. Ο γάμος, όπως και η απόκτηση τέκνου, θεωρούνται πλέον τεκμήρια διαβίωσης που φορολογούνται και περικόπτεται ή καταργείται το επίδομα του τοκετού. Επίσης, όπως αναφέρθηκε και πάλι από τα μέσα ενημερώσεως, νοσοκομείο της χώρας αρνήθηκε να δώσει το νεογέννητο τέκνο τους σε γονείς που αδυνατούσαν να καταβάλουν τα έξοδα του τοκετού με αποτέλεσμα, να απαιτηθεί η παρέμβαση φιланθρώπων συμπατριωτών μας για να δοθεί λύση. Έχει ακόμη καταγγελθεί πως, πολλοί εργοδότες στον ιδιωτικό τομέα, με την απειλή της μη προσλήψεως ή της απολύσεως εάν δεν συμμορφωθούν, απαιτούν, από τις προσλαμβανόμενες υπαλλήλους τους, να δεσμεύονται πως δεν θα μείνουν έγκυοι για κάποιο χρονικό διάστημα που τους καθορίζουν αυτοί.

Το κράτος, υποκύπτοντας σε απαιτήσεις της τρόϊκα (έτσι τουλάχιστον ισχυρίζονται οι αρμόδιοι), μειώνει συνεχώς τον αριθμό τόσο των βρεφονηπιακών σταθμών που συντηρεί, όσο και των βρεφονηπιοκόμων, με συνέπεια, οι εργαζόμενες μητέρες να μην έχουν την δυνατότητα να εμπιστευθούν σε κάποιον τα νήπια καί τα παιδιά της προσχολικής ηλικίας. Η ολοκλήρωση του δράματος συντελείται με την προτεραιότητα που δίνεται, από τους κρατικούς βρεφονηπιακούς σταθμούς, στα παιδιά των μεταναστών εις βάρος των ελληνοπαίδων. Επί πλέον, λόγω της οικονομικής κρίσεως, πολλοί γονείς, επειδή δεν έχουν την δυνατότητα να αναθρέψουν τα παιδιά τους, είτε τα εγκαταλείπουν σε ιδρύματα, είτε παραμελούν την ανατροφή τους, είτε, ακόμη χειρότερο, τα κακοποιούν. Έτσι, είναι πολύ σύνηθες να παρατηρείται το φαινόμενο παιδιών που τα εγκαταλείπουν οι δυνάμεις τους και πέφτουν αναισθητά στα σχολεία λόγω υποσιτισμού, καθώς επίσης και εκείνων που αναγκάζονται να διακόψουν την φοίτησή τους, ακόμη και στο Δημοτικό Σχολείο, προκειμένου να εργασθούν για να επιβιώσουν.

Συνεπώς, εάν δεν είναι ενδείξεις γενοκτονίας και αυτά που γίνονται εις βάρος της νέας γενεάς, της ελπίδος δηλαδή του έθνους, τότε πως μπορούν να χαρακτηρισθούν τα όσα απαράδεκτα γίνονται εναντίον της;

Όλα τα παραπάνω, εκτός των άλλων, έχουν προφανή και σοβαρή επίπτωση στην ασφάλεια και την άμυνα

της χώρας, τόσο βραχυπρόθεσμα, όσο και μακροπρόθεσμα.

Η απότομη έξοδος από την χώρα ενεργού άρρενος πληθυσμού, αποστερεί άμεσα από την εφεδρεία σημαντικό αριθμό εκπαιδευμένου προσωπικού, το οποίο είναι απαραίτητο σε μία πιθανή επιστράτευση.

Όμως, και κατά την παρούσα χρονική περίοδο, είναι πολύ δύσκολη τόσο η εκπαίδευση όσο και η μετατροπή τους σε αξιόμαχους στρατιώτες, των νεοσυλλέκτων που αντιμετωπίζουν πάσης φύσεως σοβαρά προβλήματα τα οποία έχουν υποσκάψει πιθανόν και το ηθικό τους.

Μακροπρόθεσμα, η μείωση του γηγενούς πληθυσμού, σε συνδυασμό με την παράλληλη ανεξέλεγκτη αύξηση των λαθρομεταναστών, μειώνει όχι μόνο την οροφή των ενόπλων Δυνάμεων αλλά και την μαχητική ισχύ τους.

Σε μία χώρα όπως η δική μας, η οποία αντιμετωπίζει πολλές και συνεχώς αυξανόμενες απειλές κατά της εδαφικής της ακεραιότητας, η ανάγκη να αντιμετωπισθούν οι παρενέργειες των κινδύνων κατά της ζωής των Ελλήνων, λαμβάνει διαστάσεις εθνικής επιβιώσεως.

Ο πλέον ενδεδειγμένος τρόπος είναι, κατά την άποψή μου, η ανασυγκρότηση από το κράτος του θεσμού της κοινωνικής πρόνοιας. Εάν οι εκάστοτε κυβερνώντες έχουν τη θέληση που απαιτείται να ασχοληθούν σοβαρά με το θέμα, το εγχείρημα αυτό δεν είναι δύσκολο να επιτευχθεί.

Έχουμε ιερά υποχρέωση, όπως αναφέρει ο ποιητής "σε όσους ήρθαν, πέρασαν, θα 'ρθουνε, θα περάσουν", να παραμερίσουμε τους μικροκομματισμούς και τις πολιτικές αγκυλώσεις που επιβάλλονται από αυτούς και να απαιτήσουμε από τους πολιτικούς μας ταγούς να σταθούν στο ύψος των περιστάσεων και να λάβουν τα ενδεικνύόμενα μέτρα. Σε διαφορετική περίπτωση θα είμαστε συνυπεύθυνοι και υπόλογοι της καταστροφής θα υποχρεωθούμε δε να υπογράψουμε το πιστοποιητικό του θανάτου της πατρίδος μας εμείς, που την αγαπάμε πραγματικά και έχουμε επιλέξει, όχι να την εκμεταλλευόμαστε, αλλά να την υπηρετούμε, να την υπερασπιζόμαστε και, εάν απαιτείται, να θυσιάσουμε γι' αυτή.

Αθήνα Ιούλιος 2012

...Όλοι μαζί λοιπόν τώρα, οφείλουμε να πιέσουμε τους εκπροσώπους μας περισσότερο από όσο τους πιέζουν οι δανειστές. Γιατί η ανάγκη μας για επιβίωση ξεπερνάει την ανάγκη τους να κυριαρχήσουν πάνω μας. Γιατί η αξιοπρέπειά μας αξίζει περισσότερο από τα πάσης φύσεως συμφέροντα. Γιατί η εθνική μας υπερηφάνεια στηρίζεται σε μια ιστορία που όλοι τους ζηλεύουν. Γιατί την Ευρώπη την βλέπουμε περισσότερο ως οικογένεια που κατανοεί την δυσκολία των λαών παρά ως θηλιά που οδηγεί σε ασφυξία τις κοινωνίες.

Δεν μας έμεινε τίποτε άλλο από το να μεταμορφώσουμε ξανά την Ελλάδα σε πατρίδα μας, την ιστορία της σε ταυτότητά μας, τα παραδείγματα των προγόνων μας σε βιώματά μας και να επιστρέψουμε από τον ασύνετο νεοπλουτισμό στην αξιοπρεπή λιτότητα και ολιγάρκεια, από τις υποτελικές υποχωρήσεις στον ηρωισμό και από τον παγκόσμιο διασυρμό στην εθνική υπερηφάνεια και τον πανθομολογούμενο θαυμασμό.

† Ο Μεσογαίας και Λαυρεωτικής ΝΙΚΟΛΑΟΣ
Απόσπασμα Εγκυκλίου, Σπάτα, Οκτώβριος 2011

ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΟΥ ΟΔΗΓΗΣΕ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

Του κ. Δημητρίου Ζακωντίνου

Οικονομολόγου -Τραπεζικού Ανωτάτου Στελέχους - Msc Στρατηγικές και Αμυντικές Σπουδές

Άπειρα δημοσιεύματα, σχόλια στο διαδίκτυο, εκπομπές έγκριτων και δημοφιλών δημοσιογράφων προ-σπαθούν να μας πείσουν ότι η σημερινή ζοφερή οικονομική κατάσταση της Χώρας μας οφείλεται σε διεθνή συννομοσία, στην οποία πρωτοστατεί η Γερμανική καγκελαρία, διάφοροι άλλοι Ευρωπαίοι ηγέτες, καθώς και πολυεθνικές τράπεζες.

Ωστόσο τη χώρα μας επίσημα τουλάχιστον εδώ και 38 χρόνια τη διοικούν μόνο εκλεγμένες κυβερνήσεις που είχαν κι έχουν την απόλυτη ευθύνη για την ευρωστία της οικονομίας της και κατ' επέκταση την ευημερία της Κοινωνίας της.

Αρα η σημερινή κατάσταση που οδηγεί το λαό της Χώρας σε πλήρη υποβάθμιση του βιοτικού του επιπέδου απεικονίζει την πλήρη αποτυχία της πολιτικής των και την ανικανότητα της Διοίκησης των και τις καθιστά υπόλογες που διαχρονικά:

- Δέσμευαν σε άτοκους λογαριασμούς στην Τράπεζα της Ελλάδος τις εισφορές των εργαζομένων και των συνεπών εργοδοτών (ενώ χαρίζονταν σε άλλους) για τη προώθηση Δημοσίων επενδύσεων χωρίς να ελέγξουν τα κόστη αυτών που κατά τεκμήριο ήταν πολύ ανώτερα των αντίστοιχων ευρωπαϊκών και ίσως έτσι να εξηγούνται οι καταθέσεις εκατοντάδων δις ευρώ στις τράπεζες του εξωτερικού.

- πίεζαν τα Κρατικά Πιστωτικά Ιδρύματα να χρηματοδοτούν προβληματικές επιχειρήσεις στο όνομα κάποιας κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης και που στο τέλος τα δις των ζημιών τα κάλυψε ο κρατικός προϋπολογισμός.

- χωρίς κανένα έλεγχο, αλλά και με διάφορα προσχήματα χορηγούσαν συντάξεις επιβαρύνοντας τον κρατικό προϋπολογισμό.

- με άκριτη επιλογή οι διορισμένες Διοικήσεις Ασφαλιστικών Ταμείων και διαφόρων οργανισμών τοποθετούσαν τα διαθέσιμα αυτών των Νομικών Προσώπων στο χρηματιστήριο της αλήστου μνήμης εποχής 1999-2000, ενώ τα επόμενα χρόνια στην Αγορά Δομημένων Ομολόγων, με συνέπεια την απώλεια εκατοντάδων εκατομμυρίων.

- δεν έλαβαν κανένα μέτρο για την διατήρηση της πρωτογενούς παραγωγής της Χώρας με συνέπεια να εισάγουμε το 60% της διατροφής μας.

- ενώ γνώριζαν απόλυτα την οικονομική κατάσταση της Χώρας, δημοσιοποιούσαν παραποιημένα στοιχεία στη Ε.Ε. και στην Αγορά και δανειζόντουσαν ασύστολα τεράστια χρηματικά ποσά για να χρηματοδοτούν ένα υπερτροφικό και αντιπαραγωγικό Δημόσιο, καθώς και την κατασκευή πανάκριβων ολυμπιακών εγκαταστάσεων.

- ποτέ δεν φρόντισαν να λειτουργήσει σωστά ο φοροεισπρακτικός μηχανισμός για να φθάσει στο σημείο ο Γερμανός σοσιαλιστής, ηγέτης κ. Γκάμπριελ να προτείνει τη δέσμευση των καταθέσεων των Ελλήνων στο εξωτερικό, ώστε να μην γίνουν οι Ευρωπαίοι συνένοχοι των Ελλήνων φοροφυγάδων.

-από τη στιγμή που ξέσπασε η κρίση (2009), συ-

νεχώς προβαίνουν σε ενέργειες που επιδεινώνουν το κακό οικονομικό κλίμα αφαιρώντας ρευστότητα από τα νοικοκυριά, μειώνοντας άδικα και παράνομα μισθούς και συντάξεις και "ρίχνοντας" το Α.Ε.Π. κατά 20% σε σχέση με αυτό του 2009.

Θα μπορούσαμε να γεμίσουμε σελίδες από "πα-ραλείψεις" και "λάθη" των μέχρι σήμερα κυβερνήσεων, αλλά το ζητούμενο σε αυτή τη φάση πιστεύουμε ότι είναι το ξεπέρασμα αυτής της ζοφερής κατάστασης που σε κάθε περίπτωση, όμως, η ακολουθητέα μέχρι σήμερα πρακτική που επιφέρει κατάρρευση του βιοτικού επιπέδου των Ελλήνων, εάν συνεχισθεί, θα προκληθεί ανεξέλεγκτη ύφεση με συνέπεια την οικονομική κατάρρευση των επιχειρήσεων - οργανισμών και ίσως και του Κράτους.

Για να μη μακρηγορούμε, πιστεύουμε ότι η εφαρμογή της κεϋνσιανής πρακτικής (John Maynard Keynes) είναι πλέον μονόδρομος. Και συγκεκριμένα, μέσω των συνετών δημόσιων επενδύσεων που αποτελούν τη διαχρονική αφετηρία οποιασδήποτε ανάπτυξης επέρχεται μείωση της ανεργίας, αύξηση της παραγωγής, ρευστότητα στην Αγορά, δυνατότητα εξυπηρέτησης των δανείων (επιχειρήσεων - νοικοκυριών).

Από το παρελθόν μπορούμε να αντλήσουμε εμπειρίες μελετώντας τα μοντέλα ανάπτυξης που εφαρμόστηκαν στις ΗΠΑ επί προεδρίας F.D Roosevelt, αλλά και πρόσφατα στη Ρωσία επί προεδρίας V.I. Putin, που περιλαμβάνουν παράλληλα και σκληρά μέτρα κατά της διαφθοράς και της κλοπής δημόσιου πλούτου.

Όσον αφορά στην ενίσχυση των Τραπεζών, αυτή θα είχε παραγωγικό - εξυγιαντικό αποτέλεσμα εφόσον ενισχύονταν τα ίδια κεφάλαιά τους και το χωρίς κόστος χρήμα διοχετευόταν στην αγορά, επιφέροντας μείωση του κόστους του χρήματος για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις.

Κάθε άλλη επιλογή που θα έχει στόχο τη διατήρηση της σημερινής κατάστασης και την περιορισμένη κυκλοφορία του χρήματος, θα ενισχύσει την ύφεση, η οποία θα προκαλέσει την αύξηση της ανεργίας, τη στάση πληρωμών, την αύξηση των κατασχέσεων, την αναγκαστική πλέον διαγραφή στην αξία στοιχείων του ενεργητικού των τραπεζών, κατάρρευση επιχειρήσεων και κοινωνική αναταραχή και αύξηση της εγκληματικότητας.

Τέλος η σημερινή Κυβέρνηση θα πρέπει να συνειδητοποιήσει πλέον ότι τα μέχρι σήμερα μέτρα που έχουν ληφθεί δεν οδηγούν σε καμία είδους ΑΝΑΠΤΥΞΗ, αλλά επιδεινώνουν την ύφεση και επεκτείνουν το μαρasmus της Ελληνικής Κοινωνίας και του Ελληνικού Κράτους.

Με δεδομένο ότι ήδη έχει επέλθει η de facto πτώχευση της Χώρας μας, η σημερινή Κυβέρνηση θα πρέπει να επιδιώξει τη μείωση ή ακόμα και την εξάλειψη του χρέους και τη δυνατότητα έκδοσης χρήματος, δηλαδή την απόκτηση του εργαλείου που μέσω αυτού θα μπορούσαμε να δημιουργήσουμε αναπτυξιακή συνθήκη για τη Χώρα μας.

Περί Σκεπτομένων και Διανοουμένων

Δοκίμιον

Του Υποστρατήγου ε.α. Κωνσταντίνου Αργυροπούλου

Ποιος είναι ο σκεπτόμενος; Οι δάσκαλοί μας μάς δίδαξαν, ότι σκεπτόμενος είναι εκείνος που παρατηρεί, που παρακολουθεί μετά προσοχής, εκείνος, ο οποίος, κατά μίαν έννοια κατασκοπεύει. Επίσης είναι αυτός, που προσέχει, που εξετάζει, που ερευνά, που διερευνά. Είναι αυτός ο οποίος ενεργοποιώντας τον νού του θεωρεί και εφιστά την προσοχή, την διάνοιά του σε κάτι. Είναι αυτός, που παρατηρεί μετά σκέψεως και που λαμβάνει υπ' όψη του τα δεδομένα. Είναι αυτός, που διαλογίζεται, που συλλογίζεται, που στοχάζεται, που βασανίζει ένα παρατηρούμενο στοιχείο μέσα στην και από την διάνοιά του. Είναι αυτός, που κρίνει, που συμπεραίνει, που νομίζει, που υπολογίζει ότι ένα πράγμα έχει ούτως ή άλλως. Είναι αυτός, που προνοεί, που εκ των προτέρων συλλογίζεται, ότι μία κατάσταση, έτσι όπως εξελίσσεται θα οδηγήσει σε κάτι. Είναι αυτός, που παρασκευάζει μία ιδέα ή μία πράξη σαν απόρροια μιας ειδημοσύνης. Είναι αυτός, που προσχεδιάζει ένα μέλλον για τον εαυτό του ή για την συλλογική κοινότητα στην οποία ανήκει. Είναι αυτός, που ετοιμάζει ένα αύριο, που θα περιέχει θετικές εκβάσεις για τον ίδιο και την κοινωνική ομάδα στην οποία συμπεριλαμβάνεται. Σκεπτόμενος τελικά, είναι ο κάθε άνθρωπος, που έχει κατά νού να λειτουργεί τον νού του, ώστε να πορευτεί στον χώρο και στον χρόνο με τις καλύτερες προϋποθέσεις ενός εγγυημένου, ασφαλούς και ευτυχούς μέλλοντος.

Και ποιος είναι ο διανοούμενος; Εδώ τα πράγματα γίνονται περίπλοκα. Το να αποφαινόμεθα, ότι διανοούμενος είναι ο σκεπτόμενος, τότε περιπίπτουμε στην χορεία των απλοποιητών. Και το λέμε αυτό, διότι για τον διανοούμενο είναι βέβαιον, ότι θα συναντήσουμε μία ποικιλία διατυπώσεων, οι οποίες διατυπώσεις μπορεί και να είναι ασύμβατες με την παραδοσιακή ερμηνευτική.

Κατά τον Pisarev διανοούμενος είναι μία κριτικά σκεπτόμενη προσωπικότητα. Κατά τον Turgenev είναι αυτός, που αμφισβητεί όλες τις παραδοσιακές αξίες εν ονόματι της λογικής και της προόδου, ο μηδενιστής. Κατά τους αριστερούς Alexis de Tocqueville και Carl Marx, διανοούμενος είναι εκείνος, ο οποίος αρχικά ανήκε στην αστική τάξη και στην συνέχεια προσκολλήθηκε στην εργατική τάξη με αποστολή να διαμορφώσει τις ιδέες του μαρξισμού.

Ιστορικά ο διανοούμενος εθεωρείτο φορέας πολιτισμού στην κοινωνία του. Μάλιστα, κατά τον Coleridge διανοούμενος σήμαινε τον υπέρμαχο των ανθρωπιστικών αξιών, ο οποίος σαφώς προήρχετο από την τάξη των λογίων, οι οποίοι προστάτευαν την παράδοση και την μάθηση από τα λαϊκά πάθη και την πολιτική της καθημερινότητας, δηλαδή την εκμετάλλευση των αφελών από τους επιτηδείς.

Σήμερα δεχόμεθα με επιφύλαξη, ότι διανοούμενος είναι ο θεματοφύλαξ των παραδόσεων, της δημιουργικής και κριτικής σκέψεως, επί των "κανονιστικών"

προβλημάτων της κοινωνίας, ως επίσης και στην προσπάθεια των ατόμων να μείνουν προσκολλημένα επάνω σε κάποια σύμβολα, τα οποία εκπέμπουν σημαντικά μηνύματα, πέραν από τα τετριμμένα, που εξυπηρετούν ιδιοτέλειες και λοιπά συμφέροντα ατομικά.

Στην κοινωνική πράξη, ωστόσο έχουμε το φαινόμενο, κάποιος να δηλώνει διανοούμενος και να καταγράφεται σαν διανοούμενος, με τον περιορισμό, ότι το να δηλώνεις διανοούμενος είναι απασχόληση μη βλαπτική στο κοινωνικό σύνολο και με τον πρόσθετο όρο, ο δηλώνων να έχει το στόμα του κλειστό. Από την στιγμή, που θα ανοίξει το στόμα του αρχίζει πλέον να καταγράφεται ο βαθμός πνευματικότητας, διεισδυτικότητας του νού και δυνατότητας αρωγής στην προσπάθεια του συνόλου για την εθνική συνοχή, τις αξίες, τις αρετές και το εθνικό αύριο.

Ο διανοούμενος γνωρίζει, ότι κανένα κράτος δεν μπορεί να επιζήσει πολύ χωρίς την υποστήριξη της κοινής γνώμης. Η υποστήριξη αυτή δεν είναι απαραίτητο να είναι ενεργός. Η εγκαρτέρηση αρκεί. Αυτή την εγκαρτέρηση, δηλαδή την παθητική υπομονή θα μπορούσε να συστήσει ο διανοούμενος στην κοινή γνώμη, όταν, πρώτος αυτός ενεβάπτιζε την συνείδησή του μέσα στην κολυμβήθρα του εθνικού συμφέροντος και ελάμβανε την αναγνώριση και την ηθική υποχρέωση, ότι η διάνοησή του οφείλει να του υποδείξει ταξιθέτηση και συμπαράταξη στο πλαίσιο ενός εθνικού προσανατολισμού και όχι σε ένα όχημα προσωπικών ωφελημάτων, το οποίον κατά τεκμήριον είναι εθνοβλαβές.

Και για να έλθουμε στην Ελληνική πραγματικότητα, θα πρέπει να ξεκινήσουμε διερωτώμενοι για όσους σκέπτονται και για όσους διανοούνται εάν αυτοί κέκτηνται δυνατής και ευσυνειδήτου φωνής, ώστε να ακουστούν, όχι από τους εξουσιάζοντες αλλά από την κοινή γνώμη και οι οποίοι να εισηγούνται τρόπους για μία θεόπνευστο και ελπιδοφόρο εθνική πορεία. Και τούτο, διότι οι πολιτικοί κανόνες και η επίφαση των νόμων έχουν περιάγει την ζωή των Ελλήνων στην σφαίρα της ασάφειας με τα γνωστά φαιά χαρακτηριστικά. Αυτή η συμβατική σφαίρα κρατά σε εθνοπνευματική αιχμαλωσία όλους όσους ατολμούν να σκεφτούν και οι οποίοι δέχονται με παθητικότητα ό,τι η ηγεσία αποφασίζει, αφού η ηγεσία αυτή είναι προϊόν της δικής των επιλογής.

Αυτή η απορρύθμιση της κοινωνίας αποτελεί και το εναυσματικό ερέθισμα, που ενεργοποιεί την κοινή γνώμη για να προσδιορίσει και τους παράγοντες που συμβάλλουν στην απορρύθμιση. Και σαν τέτοιοι σημαντικοί παράγοντες θεωρούνται, ότι είναι οι διανοούμενοι.

Βεβαίως η κοινή γνώμη, το μόνο, που διεξέρχεται επιτυχώς με την δική της λογική είναι να αναγνωρίζει τους ανθρώπους, που νιώθουν σωστά αλλά μη έχοντας το χάρισμα του λόγου δεν έχουν την δυνατότητα να ενεργο-

ποιήσουν την κοινή αίσθηση. Οι απλοί άνθρωποι έχουν μεν το αίσθημα αλλά δυσκολευόμενοι να το εκφράσουν δεν μπορούν να κατευθύνουν την κοινή γνώμη.

Οι άλλοι όμως, που ρητορεύουν χωρίς εθνική ανησυχία δεν βρίσκονται στο πλευρό της αναξιοπιάσχουσας κοινωνικής ομάδας. Χωρίς την δυσκολία μιας μακροχρόνιας αναζητήσεως αυτοί θα εντοπισθούν σε θέσεις διακεκριμένες. Παραδείγματος χάριν στο κοινοβούλιο, σε δημόσιες ή μη επιχειρήσεις μεϊζόνων συμφερόντων κλπ. Όλοι αυτοί, οι παραπάνω έχουν τον τρόπο τους να επιστρατεύουν αρωγούς για την εξυπηρέτηση των επιδιώξεών τους. Και ο τρόπος είναι κατανοητός. Είναι απλός. Είναι η υποστήριξη εκ μέρους των όσων "διανοουμένων" είναι "ικανοί" να "υμνήσουν" τους εξουσιαστές με τον πνευματικά επικυρωτικό τους γραπτό και προφορικό λόγο. Και σαν αντιπαροχή υπάρχει η υποστήριξη προς τους "διανοουμένους" αυτούς, η οποία ουσιαστικά είναι υλική και η οποία βεβαίως αναλύεται σε προστατευτική, καθεστωτική, διαρθρωτική, εξυψωτική, καθιερωτική και κατά πάσαν έννοια συνεκδοχική του "δημοκρατικού" σχήματος που προνοεί ότι "το ένα χέρι νίβει τα' άλλο...".

Κάτω από τέτοιες συνθήκες αλληλοϋποστηρίξεως εξουσίας και λειτουργών του παρατρόπου πνεύματος, η κοινή γνώμη δεν αντιλαμβάνεται, ότι διατελεί υπό καθεστώς μιας αόρατης και άυλης δικτατορίας. Το μέσον επιβολής αυτής της υπούλου περιαγωγής είναι πανταχού παρών για να επιρρωνύει το επιδιωκόμενο από τους εξουσιαστές status quo. Είναι τα media με προεξάρχουσα την τηλεόραση. Αυτή η συσκευή είναι ο δούρειος ίππος, το δέλεαρ, η ενέδρα. Είναι η παγίδα, όπου θα πέσουν μέσα οι μη σκεπτόμενοι. Η τηλεόραση. Αυτός ο εχθρός που βρίσκεται μέσα στο σπίτι του καθενός μας ο οποίος αποφεύγει να κάνει συνετή την χρήση της. Είναι το όπλο του εξουσιαστού.

Η κοινή γνώμη εμπρός στην τηλεόραση καταδικάζεται σε αποχαύνωση, σε άνοια, σε νωθρότητα, σε μωρία, σε πνευματική τύφλωση και σε ψυχική και σωματική παράλυση.

Δυστυχώς η κοινή γνώμη δύσκολα αντιλαμβάνεται, ότι το καθήκον των ανθρώπων του πνεύματος είναι να καταγγέλλουν δημοσίως και να προκαλούν την επέμβαση της δικαστικής εξουσίας. Να συνεγείρουν τους μηχανισμούς επανατάξεως για ό,τι είναι σε θέση να επισημάνουν και που ανάγεται σε ανομία, κακοήθεια, και κοινωνική αναλγησία εκ μέρους ατόμων, ομάδων και συγκροτημάτων πολιτικο-οικονομικών συμφερόντων και που όλοι αυτοί και αυτά τα διαβρωτικά επιτηδεύματα ναρκοθετούν τον κοινωνικό βίο και οδηγούν την χώρα σε παρακμή με την δυσοίωνα προοπτική του εθνικού αφανισμού.

Ας μη ξεχνούμε, ούτε να παραβλέπουμε, ότι ο επιβουλευόμενος την Αγία Ελληνική γη -που φιλοξενεί τα οστά ηρώων προγόνων- με τον όποιο μανδύα δεδηλωμένου εχθρού ή ασπόνδου "συμμάχου" είναι εκεί. Μας παρατηρεί. Μας μελετά. Μας βαθμοθετεί. Μας ζυγίζει. Και θα κάνει χρήση της ισχύος του. Και αν άλλοι παράγοντες μας θανατώσουν, τότε θα επιπέσει σαν ύαινα για να μας ξεκοκαλίσει! Είναι εκεί. Έτοιμος!

Η κατάντια της σημερινής μας πατρίδας δεν οφείλεται σε λόγους οικονομικούς. Αν σκεφτούμε, με τον τρόπο, με τον οίον ο σκεπτόμενος περιγράφεται στην αρχική παράγραφο του δοκιμίου μας θα ανακαλύψουμε με θλίψη, τα συστατικά της εθνικής μας καχεξίας. Ας αναφέρουμε μερικά. Η παιδεία μας. Έχει αποπροσανατολισθεί. Η Ιστορία μας. Έχει παραποιηθεί. Η πολεμική μας αρετή. Έχει χλευασθεί. Οι ένοπλες δυνάμεις. Έχουν τρωθεί. Η όποια πίστη μας. Έχει αμβλυνθεί. Οι εθνικές μας αξίες. Έχουν μηδενισθεί. Παράλληλα η διαφθορά σε όλα τα επίπεδα της δημοσίας διοικήσεως έχει διογκωθεί, ο καταναλωτισμός μας έχει θρησκευτικοποιηθεί και η απληστία μας για την κατάκτηση του υπεσχημένου Eldorado έχει υπερβεί κάθε ανθρωπίνως λογικό όριο.

Εφόσον όμως σκέπτεσαι, τότε κάτι οφείλεις να κάνεις. Δημοκρατικά. Πνευματικά. Και αποφασιστικά. Να επιτεθείς στις εκπεπτωκυίες συνειδήσεις. Να προσβάλεις την πολιτική αναξιότητα. Να αγνοήσεις την πλαγίως έλκουσα πολιτική ορθότητα. Να στρατεύσεις τους ομοεθνείς σου, οι οποίοι αποδεσμευόμενοι από κάθε εκλογική έννοια και πελατειακή εξάρτηση να κινηθούν μαζί σου έχοντας σαν χάρακα δράσεως τις αξίες, που ορίζουν την εθνική συνέχεια.

Το να αδιαφορείς για τα τεκταινόμενα στο άμεσο περιβάλλον σου είναι σαν να θέτεις την υπογραφή παραδόσεώς σου στο στρατόπεδο των πνευματικών αιχμαλώτων των όσων επιτηδείων και ανθελληνικώς σκεπτομένων.

Σκέψου λοιπόν. Μην αδιαφορείς. Σκέψου τον τρόπο με τον οποίο θα συνεγείρεις την εθνική συνείδηση στο οιοδήποτε μέγεθος περιβάλλον σου. Σκέψου, ότι ο καταναλωτισμός είναι μία φθοροποιός κουλτούρα, που έχει επιβληθεί στα σκοτεινά διαμερίσματα της συνειδήσεώς μας. Σκέψου, ότι τα πολιτικά κόμματα έχουν μεταβaptισθεί σε μακρύ χέρι των χρηματο-οικονομικών συμφερόντων. Σκέψου το πώς μπορείς να προβάλλεις την συλλογική εθνική προσπάθεια. Σκέψου, ότι τα ευρωπαϊκά πακέτα αποσκοπούν στην ανάπτυξη και όχι σε ψηφοθηρικές χορηγίες. Σκέψου την αχρειότητα εκείνων, οι οποίοι κερδίζουν την στιγμή, που η πατρίδα ψυχორραγεί. Σκέψου, ότι εκεί, που διαστρεβλώνεται η διδασκόμενη στα σχολεία Ιστορία, υπακούοντας σε κομματικές σκοπιμότητες, τότε η ελπίδα σωτηρίας μας εγκαταλείπει δια παντός. Σκέψου, ότι η ομαδική κατάθλιψη και η οργή οδηγούν σε πράξεις απονενοημένες. Σκέψου, ότι η ελληνική αναγέννηση στηρίζεται στον θάνατο της μέχρι σήμερα υιοθετηθείσας "λογικής".

Οι μη σκεπτόμενοι ασφαλώς και δεν είναι αναγνώστες του παρόντος κειμένου. Ωστόσο οι αναγνώστες είναι σε θέση να παρακινήσουν τους μη σκεπτομένους, ότι υπάρχει ευθύνη από όλους. Και τους μη σκεπτομένους και τους σκεπτομένους και πρωτίστως από τους διανοουμένους. Ας αναλογισθούμε, ότι τα δεινά της πατρίδος μας οφείλονται στο γεγονός της αποδοχής εκείνων, οι οποίοι διατείνονται, ότι σκέπτονται για λογαριασμό μας και τους οποίους εμείς ακρίτως εκλέγουμε για να μας εκφράζουν και μας εκπροσωπούν.

Ο "Ξένιος Ζευς" "άξενος" στον τόπο του

Του Υποστρατήγου ΕΛ.ΑΣ ε.α. Π. Λάγγαρη

Πρώην Υποδιευθυντού της Αντιτρομοκρατικής Υπηρεσίας της ΕΛ.ΑΣ

Η Επιχείρηση "Ξένιος Ζευς"

Αφού το θέμα της λαθρομετανάστευσης έφθασε στο απροχώρητο και στα πλαίσια συμβατικών υποχρεώσεων με τους εταίρους μας της ΕΕ, η κυβέρνηση αποφάσισε τελικά να εφαρμόσει το εξαγγελθέν πρόγραμμά της αναφορικά με την αντιμετώπιση του μεταναστευτικού και ειδικότερα της λαθρομετανάστευσης με τον κωδικό ονομασίας: "Επιχείρηση Ξένιος Ζευς".

Έτσι από αρχές Αυγούστου 2012 ένας οργανισμός δράσεων και δραστηριοτήτων παρατηρήθηκε στις περιοχές του Κέντρου των Αθηνών με στόχο την ανακατάληψη του, που θα επεκταθεί και στις άλλες πόλεις της Ελλάδας που αντιμετωπίζουν παρόμοιο πρόβλημα. Παράλληλα θωρακίζεται ο Έβρος με την ολοκλήρωση του "φράκτη" και την ενίσχυσή του με 2.000 αστυνομικούς (θα περιπολούν αδιάλειπτα κατά μήκος των συνόρων και στο ποτάμι με πλωτά μέσα) και με ανάλογα σύγχρονα τεχνολογικά μέσα. Παράλληλα προχωρά με γοργούς ρυθμούς στην κατασκευή επιπλέον των ήδη λειτουργούντων Κέντρων πρώτης υποδοχής και Κέντρων κράτησης-φιλοξενίας αλλοδαπών, με στόχο την πλήρη λειτουργία 10 τουλάχιστον το επόμενο δίμηνο, χωρητικότητας 12.000 ατόμων σε χώρους εκ των 35 ανενεργών στρατοπέδων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

Αυτά θα ανακατασκευαστούν καταλλήλως με κονδύλια της ΕΕ, κυρίως από το ταμείο των εξωτερικών συνόρων και θα προορίζονται να φιλοξενήσουν τους χιλιάδες λαθρομετανάστες που συλλαμβάνονται στα πλαίσια της επιχείρησης "Ξένιος Ζευς".

Συνοψίζοντας, η επιχείρηση "Ξένιος Ζευς", έχει δύο σκέλη: Το πρώτο περιλαμβάνει το "σφράγισμα" των συνόρων στον Έβρο, ώστε να αποτρέπονται ή να απωθούνται οι λαθρομετανάστες, ως και τις αδιάκοπες επιχειρήσεις "σκούπα" στο Κέντρο της Αθήνας (οι οποίες θα επεκταθούν και σε άλλα αστικά κέντρα της χώρας), για τον εντοπισμό και σύλληψη των λαθρομεταναστών. Το δεύτερο σκέλος περιλαμβάνει την ολοκλήρωση της λειτουργίας όσο δυνατόν περισσότερων Κέντρων κράτησης-φιλοξενίας των λαθρομεταναστών για την εκ του ασφαλούς προστατευτική φύλαξη των συλλαμβανομένων λαθρομεταναστών με τελικό σκοπό την απέλασή τους.

Απολογισμός

Ως προς το πρώτο σκέλος της επιχείρησης "Ξένιος Ζευς" τα αποτελέσματα υπήρξαν λίαν ικανοποιητικά (4 Αυγούστου 2012 η επίσημη έναρξη εφαρμογής του). Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στον Έβρο, ενώ από τις 2 Αυγούστου εισήλθαν στην Ελλάδα 447 παράνομοι μετανάστες, στις 8-9 και 9-10, ο αριθμός τους αυτός μειώθηκε κατακόρυφα σε 10 και 15 άτομα αντίστοιχα. Παράλληλα, στις επιχειρήσεις "σκούπα" στο Κέντρο της Αθήνας, μέχρι σήμερα (1-9-2012) ελέγχθηκαν περίπου 16.000 αλλοδαποί, εκ των οποίων συνελήφθησαν 2.105 παράνομοι. Σαρωτικοί έλεγχοι έγιναν σε χώρους εργασίας για εντοπισμό παρανόμων εργαζομένων αλλοδαπών, σε οικούς ανοχής, σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος και εμπορικά που ανήκουν σε αλλοδαπούς, σε υπαίθριους χώρους - πιάτσες - όπου εκδίδονται ιερόδουλες και σε κρυφές αποθήκες προϊόντων απομίμησης, σε πλήθος παράνομων μικροπωλητών κ.λπ., με εξίσου ικανοποιητικά αποτελέσματα. Συνέπεια όλων των ανωτέρω, ήταν να ανασάνει το Κέντρο της

Αθήνας, το οποίο δειλά-δειλά άρχισε να βρίσκει τους παλιούς γνώριμους ρυθμούς του και οι γηγενείς κάτοικοι, πλέον ανακουφισμένοι, να καταγίνονται εκ του ασφαλούς με τις συνήθειες ασχολίες τους.

Αντιδράσεις

Κατά την υλοποίηση του δεύτερου σκέλους της επιχείρησης "Ξένιος Ζευς", όμως, υπήρξαν σφοδρότατες αντιδράσεις. Τοπικοί φορείς της Θράκης, διαμαρτυρόμενοι για την προσωρινή μεταφορά και κράτηση λαθρομεταναστών στις Αστυνομικές Σχολές της Κομοτηνής και της Ξάνθης προέβησαν σε κλείσιμο δρόμων, συμπλοκές με τα ΜΑΤ και οργάνωσαν Πανθρακικό συλλαλητήριο στην Κομοτηνή. Στην Κόρινθο κάτοικοι και μέλη της "Χρυσής Αυγής" με πρωταγωνιστή τον τοπικό βουλευτή της, προσπάθησαν να εμποδίσουν βίαια την μεταφορά λαθρομεταναστών στο στρατόπεδο της πόλης, ενώ την ίδια ώρα ο Δήμαρχος Κορινθίων ανακοίνωσε πως θα διακόψει άμεσα την υδροδότηση και θα σταματήσει άμεσα την αποκομιδή των απορριμμάτων του βουνού Συντάγματος Πεζικού, δηλώνοντας ταυτόχρονα πως "η Κόρινθος είναι σε εμπόλεμη κατάσταση". Επίσης, μόνιμο πονοκέφαλο αποτελεί για την Αστυνομία η σταθερή άρνηση των Δημάρχων Πάτρας και Ηγουμενίτσας για τη δημιουργία Κέντρων κράτησης μεταναστών, δύο περιοχές που απασχολούν σταθερά με σοβαρά κρούσματα τάξεως και ασφάλειας λόγω των λιμανιών τους, όπου συγκεντρώνονται κατά χιλιάδες οι αλλοδαποί στην προσπάθειά τους να περάσουν παράνομα στην Ιταλία ή σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Ανάλογες τάσεις επικρατούν και στις περισσότερες περιοχές της χώρας.

Το αντικείμενο απασχολεί διαρκώς το ελληνικό κοινοβούλιο, ως υψίστης σημασίας και παράλληλα με το ζωτικό επί της οικονομικής κρίσεως θέμα, πλην η προσέγγιση των πολιτικών κομμάτων επ' αυτού -και κατά τα γνωστά- γίνεται από διαφορετικές ιδεολογικο-πολιτικές οδούς.

Απροκάλυπτος λαϊκισμός

Είναι γεγονός, ότι όταν άρχισε το μεταναστευτικό για τη χώρα μας, οι Έλληνες, φύσει φιλόξενοι και πονόψυχοι, αλλά και γιατί είχαν ανάλογα βιώματα από τη δική τους μετανάστευση, αντιμετώπισαν, αν όχι με συμπάθεια, με ανοχή, τους χιλιάδες δυστυχισμένους αλλοδαπούς που ήλθαν στην Ελλάδα για μια καλύτερη ζωή. Όταν όμως με την πάροδο του χρόνου η πρωτεύουσα και το σύνολο σχεδόν των μεγαλουπόλεων της χώρας άρχισαν να κατακλύζονται από παράνομους μετανάστες, οι οποίοι άρχισαν να γίνονται επιθετικοί και εγκληματικοί προς τους πολίτες και να δημιουργούν πρόβλημα στην εύρυθμη και ομαλή λειτουργία των πόλεων, οι περισσότεροι των Ελλήνων άρχισαν να διαμαρτύρονται και ο καθένας με τον τρόπο του ζητούσε από την πολιτεία να κάνει κάτι, ώστε η κοινωνία και οι πόλεις να αποκτήσουν τον ομαλό πρότερο ρυθμό τους. Όταν στη συνέχεια η κατάσταση επιδεινωνόταν, μέρα με τη μέρα και η εγκληματικότητα με τη συμμετοχή των αλλοδαπών αυξανόταν ποιοτικά και ποσοτικά με "γεωμετρική πρόοδο" και τελευταία έγινε αφόρητη, καθώς κανείς δεν μπορούσε να κυκλοφορήσει σε συγκεκριμένες περιοχές των πόλεων, οι δε ληστείες για ασημάντα ποσά ήταν δεκάδες σε καθημερινή βάση, σύσσωμη η

κοινωνία άρχισε να διαμαρτύρεται εντονότατα, απαιτώντας επιτακτικά τη λήψη μέτρων εδώ και τώρα. Σύμφωνα με στοιχεία της Αστυνομίας, μόνο κατά το πρώτο εξάμηνο του 2012 έλαβαν χώρα 414 ένοπλες εισβολές σε σπίτια κατοικήσιμα, ενώ στις διαπραχθείσες ληστείες μετά φόνο, το 52,46% είχαν ως δράστες αλλοδαπούς, το 11,48% Έλληνες και το 36,07% οι δράστες ήταν αδιευκρίνιστοι. Ακόμα και όσοι για λόγους ιδεολογικούς δεν προέβαιναν φανερά σε διαμαρτυρίες, ενδομύχως επικροτούσαν την άποψη ότι έπρεπε κάτι να γίνει. Και από εδώ και πέρα αρχίζει το "Ελληνοπρεπές" παράδοξο και ο παραλογισμός.

Τώρα λοιπόν που η πολιτεία, έστω και ύστερα από πολυετή καθυστέρηση και αφού ο κόμπος έφθασε στο χτένι, αποφάσισε να κινηθεί σοβαρά και αποφασιστικά και με τις σχετικές ενέργειές της, φαίνεται ότι αντιμετωπίζει το θέμα, και πάλι τώρα, κάποιιο διαμαρτύροντας φέροντας και προσκόμματα στην επίλυση του προβλήματος.

Κατ'αρχήν, διαμαρτύρονται για τις επιχειρήσεις "σκούπα" της Αστυνομίας. Γιατί οι κύριοι αυτοί δεν υπέδειξαν έγκαιρα κάποιον καλύτερο τρόπο ώστε να απελευθερωθούν οι πλατείες και ολόκληρες περιοχές, που λόγω της εγκληματικότητας δεν μπορούσε μέχρι πρότινος να κυκλοφορήσει Έλληνας ή νόμιμος μετανάστης; Άλλοι διαμαρτύρονται επίσης γιατί, λέει, δημιουργείται ρατσιστικό κλίμα, ξεχνώντας ότι μέχρι σήμερα υπήρχε ένα ευνοιοκρατικό καθεστώς υπέρ των λαθρομεταναστών και μάλιστα με την υποστήριξη μελών πολιτικών κομμάτων και σε βάρος των Ελλήνων πολιτών και των νόμιμων ξένων.

Το αντάρτικο των Ο.Τ.Α.

Και σε όλους αυτούς τους ανωτέρω που αντιδρούν, έρχονται τώρα να προστεθούν και οι Δημοτικοί άρχοντες, οι οποίοι για λόγους προφανώς ψηφοθηρικούς, άρχισαν να διαμαρτύρονται και αυτοί για τη δημιουργία Κέντρων κράτησης λαθρομεταναστών στις περιοχές τους. Διαμαρτύρονται διότι η πολιτεία συλλαμβάνει και θέτει υπό προστατευτική και ασφαλή(;) φύλαξη αυτούς που δημιουργούσαν προβλήματα δημόσιας τάξης, ασφάλειας και υγείας στις περιοχές τους, κυκλοφορώντας ανεξέλεγκτοι κατά μόνας ή "κατ'αγέλας", όντες επικίνδυνοι και ασύδοτοι και γενικώς απρόβλεπτοι, ως προς τις αντιδράσεις τους και την συμπεριφορά τους. Εδώ δηλαδή, παρατηρείται το τργελαφικό φαινόμενο, όπου η κεντρική διοίκηση ενεργεί σύμφωνα με τους κανόνες του δέοντος, οι οποίοι ωστόσο δεν είναι αποδεκτοί από τις κατά τόπους κοινωνίες, οι οποίες δεν αποδέχονται μέτρα γενικού συμφέροντος με τοπικό κόστος.

Η Ελλάδα, έστω και καθυστερημένα, προβαίνει ενεργά σε σοβαρά και αποφασιστικά βήματα αντιμετώπισης της λαθρομετανάστευσης και κυρίως επιδιώκει να στείλει στο εσωτερικό και στο εξωτερικό ένα μήνυμα: "Ότι δεν είναι ξέφραγο αμπέλι και ότι δεν μπορεί ο καθένας να κάνει ό,τι θέλει". Να γίνει σαφές στις χώρες προέλευσης των λαθρομεταναστών, ότι η Ελλάδα, δεν είναι ο παράδεισος για όποιον θέλει να έλθει και ότι -αντίθετα- υπάρχει σύλληψη και επιστροφή των παρανόμων. Ταυτόχρονα τα μηνύματα αυτά θα εξαναγκάσουν τους υπάρχοντες λαθρομετανάστες, κρατούμενους ή ασύλληπτους, να ζητήσουν αυτοβούλως τον επαναπατρισμό τους.

Μόνο κατ'αυτόν τον τρόπο, ως εκτιμάται, θα σταματήσει το κύμα των μεταναστών και ταυτόχρονα θα τεθεί υπό έλεγχο η τραγική κατάσταση που έχει δημιουργηθεί μέχρι σήμερα.

Το περιστατικό Μ. Μακρυγιάννη

Το πρόσφατο νέο κρούσμα παραβίασης των όρων της πενήμερης άδειας βαρυποινίτη κρατούμενου φυλακών, επαναφέρει στο προσκήνιο για πολλοστή φορά ένα προκλητικά επαναλαμβανόμενο "άγος" του σωφρονιστικού μας συστήματος, το οποίο όλοι, αν και το αποδοκιμάζουν, ουδείς όμως έχει τη διάθεση εκ των αρμοδίων να το αντιμετωπίσει στην ουσία του αποτελεσματικά. Συγκεκριμένα, πρόκειται για τον επονομαζόμενο μακελάρη της "Χρυσής Νύχτας" (νυκτερινό κέντρο διασκεδάσεως επί της οδού Αχαρνών και Αγ. Μελετίου γωνία), για ένα φουσκωμένο λογαριασμό και για μια "παραγγελιά" τραγουδιού, τον 50χρονο Μιχάλη Μακρυγιάννη, τετράκις ισοβίτη κρατούμενο των φυλακών Λάρισας (για 5 φόνους, 3 απόπειρες ανθρωποκτονίας, δεκάδες ένοπλες ληστείες και συνεργασθέντα με τους πλέον επώνυμους του υποκόσμου, όπως π.χ. τους αδελφούς Παλαιοκόστα. Ο κρατούμενος αυτός λοιπόν, ο οποίος χαρακτηρίζεται ως σκληρός κακοποιός, αδίστακτος και πωρωμένος με το έγκλημα, έλαβε την 20ήν με 25ην Αυγούστου 2012 την γνωστή πενήμερη άδεια και μέχρι σήμερα δεν έχει επιστρέψει στις φυλακές Λάρισας όπου εξέτιε την ποινή του. Μάλιστα η περίπτωση του Μακρυγιάννη δύναται να χαρακτηριστεί ως κραυγαλέα και προκλητική παραβίαση της κείμενης σχετικής νομοθεσίας, δεδομένου ότι στον ίδιο είχε χορηγηθεί παρόμοια άδεια και το 2006 την οποία πάλι είχε παραβιάσει, επανασυλληφθείς από την Αστυνομία ύστερα από ενός χρόνου ανθρωποκνηνηγό αφού στο μεταξύ διάστημα (άδειας-σύλληψης) είχε προλάβει να διαπράξει 1 ληστεία στην Λάρισα, 7 ένοπλες ληστείες στην Αττική σε Τράπεζες, 1 ληστεία σε κατάστημα των ΕΛΤΑ και 1 ληστεία σε Super Market. Άξιον μάλιστα ιδιαίτερης μνείας είναι και το γεγονός, ότι η επανασύλληψή του αυτή, έλαβε χώρα τον Οκτώβριο του 2007 στο Χαϊδάρι Αττικής κατόπιν επεμβάσεως των ΕΚΑΜ της ΕΛ-ΑΣ (ειδικές κατασταλτικές μονάδες), τη στιγμή που προετοιμαζόταν για ληστεία, ενώ μέσα στο αυτοκίνητο που επέβαινε βρέθηκε ολόκληρο οπλοστάσιο (1 αυτόματο υποπολυβόλο "Ούζι", 3 πιστόλια, 1 περίστροφο και σφαίρες ικανού αριθμού).

Έτσι πάλι η Αστυνομία καλείται να βγάλει το φίδι από την τρύπα με τίμημα βαρύ και για την κοινωνία, διότι είναι πλέον ή βέβαιον ότι ο Μακρυγιάννης θα συνεχίσει τις (σοβαρές) ένοπλες ληστείες και ως δράπότης των φυλακών, μπροστά στον κίνδυνο να συλληφθεί από τις αστυνομικές δυνάμεις, δεν θα διστάσει να πουλήσει ακριβά το τομάρι του.

Τα δεδομένα της πρακτικής καίνε

Όλο και πολλαπλασιάζονται τελευταία τα σχετικά περιστατικά, τα οποία έχουν από καιρό καθιερώσει de facto, μία εκτός νόμου ευνοιοκρατική πρακτική

Οι ολιγοήμερες άδειες εξόδου βαρυποινιτών των φυλακών, εισιτήριο επιστροφής στο έγκλημα

Του Υποστρατήγου ΕΛ.ΑΣ ε.α. Π. Λάγγαρη
Πρώην Υποδιευθυντού της Αντιτρομοκρατικής Υπηρεσίας της ΕΛ.ΑΣ

υπέρ κρατουμένων "ειδικής" κατηγορίας, καταστρατηγώντας το νόμο, και σε βάρος των διωκτικών οργάνων και της κοινωνίας που δεν φταίνει σε τίποτα, να μπαίνουν χωρίς να υπάρχει λόγος, σε επιπλέον περιπέτειες και διακινδυνεύσεις ή θυσίες.

Μόλις χθες, 27-8-2012, (το παρόν άρθρο γράφτηκε την 28-8-2012), με τίτλο: "Οπλοφορούσε", συνελήφθη Αλβανός δραπέτης, (αμέσως μάλιστα μετά το κρούσμα Μακρυγιάννη), δημοσίευμα (εφημερίδα "Ελεύθερος Τύπος") επιβεβαιώνει του λόγου το αληθές, και ιδιαίτερα το περιεχόμενό του : *"Στη φάκα της ΕΛ.ΑΣ πιάστηκε για ακόμα μία φορά ένας 40χρονος Αλβανός δραπέτης των φυλακών Αλικαρνασσού, ο οποίος αναζητούνταν από τις Αρχές από τις 3 Οκτωβρίου του 2011, καθώς είχε παραβιάσει άδεια που είχε λάβει. Ο 40χρονος δραπέτης συνελήφθη σε λεωφορείο ΚΤΕΛ στον εθνικό δρόμο Πρέβεζας-Ηγουμενίτσας κοντά στο Κανάλι, ενώ κατά την αποβίβασή του απείλησε τους αστυνομικούς με όπλο, πατώντας μάλιστα τη σκανδάλη, ωστόσο το όπλο ήταν άδειο. Ο Αλβανός εξέτιε ποινή κάθειρξης 17 ετών και 11 μηνών για αγορά, μεταφορά και κατοχή ναρκωτικών, απόπειρα ανθρωποκτονίας, ληστεία και παράνομη οπλοκατοχή".*

Σαν τα ανωτέρω προαναφερθέντα περιστατικά ή παρεμφερή, υπάρχουν και εκατοντάδες άλλα, σύμφωνα δε με εκτιμήσεις της Ελληνικής Αστυνομίας, στην επικράτεια αυτή τη στιγμή κυκλοφορούν ελεύθεροι, περί τους 700 σεσημασμένοι κακοποιοί, ως επί το πλείστον βαρυποινίτες, οι οποίοι δεν επέστρεψαν στις φυλακές μετά την σχετική άδεια που πήραν.

Μόνο κατά τους τελευταίους 15 μήνες έχουν δραπετεύσει 150 κρατούμενοι με τη μέθοδο των αδειών (το 80% Αλβανοί), από τους οποίους συνελήφθησαν μόνο 26.

Επισημαίνεται μάλιστα, ότι από την κατηγορία των αλλοδαπών δραπετών των φυλακών, ένα μόνο μικρό ποσοστό από αυτούς γυρίζουν στην χώρα προελεύσεώς τους, οι δε υπόλοιποι συνεχίζουν στην Ελλάδα την εγκληματική τους δραστηριότητα.

Ο Σωφρονιστικός Κώδικας διάτρητος

Σύμφωνα με τον ισχύοντα Σωφρονιστικό Κώδικα οι περί των ο λόγος άδειες κρατουμένων των φυλακών, δίδονται κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου κρατουμένου, από το Πειθαρχικό Συμβούλιο της κάθε φυλακής, το οποίο αποτελείται από τον Διευθυντή της οικείας φυλακής, έναν Εισαγγελέα και τον παλαιότερο Κοινωνικό Λειτουργό. (Στην περίπτωση του Μακρυγιάννη, σύμφωνα με το Υπουργείο Δικαιοσύνης, η σχετική

απόφαση ήταν ομόφωνη!!!). Ως κριτήρια χορηγήσεως της άδειας ο νόμος ορίζει μεταξύ των άλλων και :

-Την εκτίμηση ότι δεν υπάρχει κίνδυνος τελέσεως κατά τη διάρκεια της άδειας, νέων εγκλημάτων και

-Ότι συντρέχουν λόγοι που δικαιολογούν την προσδοκία, ότι δεν υπάρχει κίνδυνος φυγής.

Επιπλέον, για να δοθεί άδεια, συνεκτιμώνται : η προσωπικότητα του κατάδικου και η εν γένει συμπεριφορά του κατά τη διάρκεια της κράτησης. Ενώ ο κρατούμενος, ο οποίος δεν επιστρέφει στο κατάστημα κράτησης μετά τη λήξη ή την ανάκληση της χορηγηθείσας άδειας, δεν δικαιούται νέα άδεια πριν από την πάροδο ενός έτους από την επιστροφή ή τη σύλληψή του.

Διαπιστώσεις - Συμπεράσματα

Από την προσεκτική μελέτη, σύγκριση, συνεκτίμηση και αξιολόγηση όλων των μέχρι τούδε αναφερθέντων προκύπτουν αβίαστα τα εξής :

- Δεν τηρούνται στις περισσότερες περιπτώσεις οι ισχύουσες διατάξεις του Σωφρονιστικού Κώδικα, αναφορικά με τους όρους χορήγησης των σχετικών αδειών στους κρατούμενους των φυλακών, ενίοτε μάλιστα έχουν καταστρατηγηθεί κατάφορα, όπως π.χ. στην περίπτωση του Μ. Μακρυγιάννη και στις περισσότερες που εμπεριέχονται στον ενδεικτικό πίνακα του παρόντος άρθρου.

- Οι ευθύνες των αρμοδίων για την χορήγηση των αδειών Πειθαρχικών Συμβουλίων είναι τεράστιες, γιατί με τον τρόπο αυτό συντελούν στην ανακύκλωση της εγκληματικότητας, δίνοντας εισιτήριο για την ζούγκλα της κοινωνίας σε ανθρωπόμορφα αιμοβόρα θηρία αμετανόητα, με υποψήφια θύματα αθώους πολίτες και ηρωϊκούς αστυνομικούς, που υποβάλλονται σε μία άσκοπη ταλαιπωρία και ενίοτε αιματοχυσία και ανθρωποθυσία στην κυριολεξία (έχει συμβεί στην πράξη) μέχρι τη στιγμή της επανασύλληψής τους ή καθ'οιονδήποτε τρόπο εξουδετέρωσής τους. (Τραυματισμός και θάνατος αστυνομικού ή πολίτη).

- Το ομόφωνο ή όχι των αποφάσεων των εν λόγω Πειθαρχικών Συμβουλίων των φυλακών για την χορήγηση της άδειας, δεν απαλλάσσει των ευθυνών του, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, όσον αφορά την έλλειψη άσκησης της δέουσας εποπτείας και ελέγχου, ενώ επιπροσθέτως έχει ανεχθεί παθητικά "εθιμικό δικαίω" μία χρόνια έκνομη πρακτική χορηγήσεως αδειών σε βαρυποινίτες κρατούμενους αμετανόητους ή ανεπίδεκτους συνετισμού ή έχοντας κάνει κατάχρηση προηγούμενης

σχετικής άδειας, χωρίς να συγκινείται κανείς από τις επαναλαμβανόμενες συνέπειες της πρακτικής αυτής.

- Ο Σωφρονιστικός Κώδικας, ως έχει, είναι αναχρονιστικός και δεν καλύπτει τις νέες πολυποίκιλες μορφές της σύγχρονης εγκληματικότητας και του εξελιγμένου επαγγελματία εγκληματία, ο οποίος είναι αδίστακτος, πωρωμένος, οργανωμένος και χρησιμοποιεί πολεμικά όπλα μαζικής εξόντωσης, όπως βόμβες, χειροβομβίδες, υποπολυβόλα "ούζι", "καλάσνικοφ", αυτόματα όπλα κ.λπ.

- Επίσης ο Σωφρονιστικός Κώδικας αυτός είναι διάτρητος παραθύρων. Τι θα πει, π.χ., ότι ο κρατούμενος, ο οποίος παραβίασε ή έκανε κατάχρηση προηγούμενης χορηγηθείσας άδειας "δεν δικαιούται νέα άδεια πριν την άποδο ενός έτους από την επιστροφή ή την σύλληψή του". Δηλαδή, μετά από την παρέλευση ενός έτους μπορεί να ξαναζητήσει και να ξαναπάρει άδεια. Και άσε τους κακόμοιρους τους αστυνομικούς να βασανίζονται άδικα, άσκοπα και όχι αναίμακτα και να αχρηστεύεται το έργο τους. Και ο ανυποψίαστος πολίτης που είναι αθώος, τι φταίει; Και το κύρος της πολιτείας πού πάει; Τέτοια επικίνδυνα παιχνίδια με τους θεσμούς "ατιμωρητί" θα πρέπει να σταματήσουν αμέσως.

- Όλα τα ανωτέρω που αναφέρθηκαν για το θέμα, σαφώς υποδηλώνουν και μαρτυρούν σημάδια σήψης και αποσυνθέσεως του Σωφρονιστικού Συστήματος και των χώρων κράτησης των φυλακών της χώρας (πρόσφατα εξαρθρώθηκε κύκλωμα σωφρονιστικών υπαλλήλων που εισήγαγε ναρκωτικά σε κρατούμενους ελληνικών φυλακών), γιατί πέραν των άλλων, αν μη τι άλλο, νομιμοποιούν αποδράσεις κρατουμένων και μάλιστα βαρυνοιτών (προφανώς με το αζημίωτο...).

Προτάσεις

Για την πάταξη του απαράδεκτου αυτού φαινομένου, το οποίο είναι τόσο καταστρεπτικό για την κοινωνία μας, και προσβάλλει το γόητρο της πολιτείας και πλήττει το κύρος αυτής, αλλά και προκαλεί μεγάλη φθορά στην ΕΛ.ΑΣ ως και πικρία και απογοήτευση στους αστυνομικούς, γιατί απαξιώνεται η προσπάθεια και το έργο τους στην αέναο πάλη τους με το έγκλημα προς καταπολέμηση της εγκληματικότητας, η ελληνική πολιτεία (ήδη εκτεθειμένη), εάν θέλει να θεωρείται ευνομούμενη, οφείλει αμέσως :

- Να επανεξετάσει εκ βάθρων το σάπιο σωφρονιστικό σύστημα της χώρας και να το αντικαταστήσει με νέο, υγιές, σύγχρονο και αποτελεσματικό, προσαρμοσμένο στην ελληνική πραγματικότητα και στις νέες συνθήκες εγκληματικότητας. Έτσι θα πρέπει λοιπόν, να γίνουν οι απαραίτητες βελτιώσεις και τροποποιήσεις στον ισχύοντα Σωφρονιστικό Κώδικα, ο οποίος, μεταξύ των άλλων :

*Θα πρέπει να ενισχυθεί με τις απαραίτητες και ενδεδειγμένες διαδικασίες αποτελεσματικής εποπτείας και ελέγχου των οικείων Πειθαρχικών Συμ-

βουλίων χορηγήσεως αδείας στις φυλακές, στα οποία απαραίτητως να συμμετέχει εκπρόσωπος του Αρχηγείου της ΕΛ.ΑΣ και

*Να θωρακιστεί με ανελαστικές ασφαλιστικές δικλείδες τέτοιες, που να καθιστούν αδύνατη και ανέφικτη την καταστρατήγηση των διατάξεών του, προς αποτροπή παρερμηνειών και κάθε κατάχρησης κατά την εφαρμογή του στην πράξη.

*Να "αποκαθάρει" και να "εξυγιάνει" τους χώρους κράτησης των φυλακών του κράτους και να συγκροτήσει άμεσα αδιάβλητες επιτροπές για την επανεξέταση, μίας προς μία, όλων των περιπτώσεων χορηγήσεως αδείας σε κρατούμενους, για την αναζήτηση και καταλογισμό ευθυνών και την επιβολή αυστηρών κυρώσεων σε τυχόν επίορκους κρατικούς λειτουργούς.

Επίλογος

Ασφαλώς και πρέπει να λαμβάνεται σοβαρώς υπόψιν και να μη παραγνωρίζεται, η αποστολή του σωφρονιστικού μας συστήματος και των φυλακών, που είναι η βελτίωση των κρατουμένων και η προετοιμασία τους για την ομαλή επανένταξή τους στην κοινωνία. Αυτό όμως θα πρέπει να ισχύει μόνο για τους επιδεκτικούς βελτιώσεως καταδίκους και όχι για όσους αποδεδειγμένα είναι μη επιδεκτικοί τέτοιας βελτίωσης και τούτο διότι σε αντίθετη περίπτωση, ευεργετώντας ο νόμος συλλήβδην και αδιακρίτως όλους τους κρατούμενους, αχρηστεύει στην ουσία την αξία και τη σημασία της καταγνωσθείσας και επιβληθείσας στον κατάδικο ποινής ή μέτρο ασφαλείας και καταλύει τον θεσπισμένο και προβλεπόμενο από το Ποινικό μας Δίκαιο ρόλο και λειτουργία της ποινής, ως θεμελιώδες μέσο, για την ειδική και γενική πρόληψη του εγκλήματος ήτοι την συμμόρφωση και τον συνετισμό του ίδιου του εγκληματία, προς αποτροπή διάπραξης άλλων εγκληματικών πράξεών του στο μέλλον, αλλά και τον παραδειγματισμό των μελών της κοινωνίας για την αποτροπή εμφανίσεως επίδοξων μιμητών του στη διάπραξη εγκλημάτων ειδικά και γενικά.

Για τους λόγους αυτούς λοιπόν, η πολιτεία, προπάσης ενεργείας της επί του θέματος, θα πρέπει να έχει ως γνώμονα πρωτίστως ότι κύριο μέλημα και καθήκον της, σε αντίθεση με τους κακοποιούς είναι η προστασία των εκφραζόντων εγκύρως την βούλησή της οργάνων της, ήτοι των εφαρμοστών του Νόμου και της Τάξης, όπως είναι οι Έλληνες Αστυνομικοί και προ παντός των Ελλήνων πολιτών και των συνταγματικώς κατοχυρωμένων ατομικών δικαιωμάτων και εννόμων αγαθών αυτών (π.χ. της ζωής, της τιμής, της περιουσίας κ.λ.π.). Κατ'ακολουθίαν λοιπόν, δεν πρέπει να επιτρέπει να εκτίθενται ανυπεράσπιστοι, ως βορά σε "αιμοδιψείς" αδίστακτους και πωρωμένους εγκληματίες, τους αμετανόητους βαρυνοινίτες καταδίκους, οι οποίοι αφήνονται "ελαφρά τη καρδία" ελεύθεροι στην κοινωνία, προς συνέχιση της εγκληματικής του δραστηριότητας, κατόπιν καταστράτηγησης των διατάξεων του Νόμου.

Η Κοινωνιολογία του Αξιοματικού Του Υποστρατήγου ε.α. Άρη Διαμαντόπουλου

Ψυχολόγου- Άρος Φιλοσοφίας

1. Εισαγωγικά

Αναμφισβήτητο καθολικό ψυχολογικό γνώρισμα κάθε Αξιοματικού είναι η κοινωνική συνείδηση αυτού, η οποία κυριαρχεί στην ύπαρξή του.

Επιβεβαίωση του λόγου το αληθές αποτελεί, ότι η κοινωνική συνείδηση εξετάζεται ως θεμελιώδες φυσικό κριτήριο επιλογής του, κατά την είσοδό του στις Στρατιωτικές Ακαδημίες.

Αλλά και εν συνεχεία, η παιδεία την οποία δέχεται και το περιβάλλον, στο οποίο διαρκώς διαβιώνει, διαπνέεται από τις αρχές και τις αξίες, οι οποίες αναπτύσσουν και καλλιεργούν διαρκώς την κοινωνική συνείδησή του.

Έτσι λοιπόν, σύμφωνα με την επιλογή του φυσικού, αλλά και του επίκτητου χαρακτήρα, ο οποίος αποτελεί, κατά τον Αριστοτέλη, "δεύτερη φύση", ο Αξιοματικός είναι προορισμένος διά βίου για κοινωνικό ρόλο.

Ισόβιο είναι το αξίωμα του Αξιοματικού...!

Με αυτές τις βασικές σκέψεις θα εξετασθεί στη συνέχεια και ο κοινωνικός ρόλος του (1).

2. Σκοπός

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να εξετασθεί η ομαλή ψυχολογική μετάβαση του Αξιοματικού από τον ενεργό στρατιωτικό βίο σ' αυτόν του αποστράτου.

3. Φιλοσοφία του Αξιοματικού (2)

Ο Πλάτων είναι ο φιλόσοφος ο οποίος, στο έργο του "Πολιτεία", ιδιαίτερα ασχολείται με τον Αξιοματικό, τον οποίο μάλιστα αποκαλεί "Φύλακα".

Θεωρεί δίκαιο να επιλέγεται για το αξίωμα αυτό σύμφωνα με τον φυσικό του χαρακτήρα, κατόπιν σειράς δοκιμασιών τις οποίες θα υποστεί γι' αυτόν τον σκοπό.

Οι δοκιμασίες αυτές, της επιλογής των "Φυλάκων", πρέπει ν' αναδεικνύουν τις κατά Πλάτωνα θεμελιώδεις αρετές της φρόνησης, της σωφροσύνης, της δικαιοσύνης και τέλος της ανδρείας.

Ενισχύει τα φυσικά χαρίσματά του με ανώτατη παιδεία, εμπλουτίζοντας την μέχρι τότε πολεμική γνώση στην οπλική και στην τακτική με εγκυκλοπαιδικά μαθήματα και μουσική, ώστε να έχει μία σφαιρική πανεπιστημιακού επιπέδου μόρφωση.

Η φιλοδοξία του ήταν να δημιουργήσει τον φιλόσοφο-στρατηγό και εξ αυτού βέβαια τον φιλόσοφο-άρχοντα της πόλης.

Ο Πλάτων οραματίστηκε τον άριστο σε ήθος και παιδεία Αξιοματικό, ο οποίος δοκιμαζόμενος θα κρίνεται διαρκώς για την εξέλιξή του.

Να ασχολείται με αφοσίωση μόνο για την

ασφάλεια της πόλης και τη διεξαγωγή του πολέμου και όχι με άλλες εργασίες και δραστηριότητες.

Αυτής της επιλογής και της παιδείας ο Αξιοματικός έχει καθόλον τον βίο του κυρίαρχο μέλημα στη συνείδησή του το καλό και το δίκαιο της κοινωνίας, παραβλέποντας το προσωπικό του όφελος.

Ο Πλάτων θέλει τον Αξιοματικό να διαβιώνει λιτά και μακράν από το "κυνήγι" του χρυσού, διότι "χρυσός" είναι η ψυχή του, η οποία έχει "θεϊκή" προέλευση και προορισμό.

Κατηγορείται ο Πλάτων από τον Αδείμαντο, ότι στερεί αυτούς από τις χαρές και τις απολαύσεις που προσφέρει η ζωή.

Η απάντηση του Πλάτωνα υπήρξε ότι η ευδαιμονία τους είναι η ευδαιμονία της κοινωνίας, γι' αυτό και η κοινωνία ανταποδίδει σ' αυτούς ξεχωριστές τιμές.

Αυτήν την περίοπτο θέση του Αξιοματικού στην κοινωνία, αποδέχεται και ο Αριστοτέλης στα "Πολιτικά" του.

Στην ίδια θέση και πορεία με τον άνδρα, ο Πλάτων θέτει και τη γυναίκα Αξιοματικό, αναγνωρίζοντας τη ψυχολογική και κοινωνική ισοτιμία των φύλων, έστω κι αν διαφοροποιούνται βιολογικά.

Ακόμα, ο Πλάτων θέλει τους Αξιοματικούς ως φιλέλληνες πατριώτες, προτρέποντας να θεωρούν την Ελλάδα ως δικό τους "σπίτι".

Συνιστά με θέρμη να παραμένουν μακράν των εμφυλίων πολέμων και οι οποίοι, αν τυχόν ήθελαν συμβεί, αμέσως ν' αποκαθίσταται η συμφιλίωση μεταξύ των αλληλοσπαραχθέντων αδελφών. Τέλος, δίκαιους θέλει ο Πλάτων τους Αξιοματικούς, καθώςον αφορά και την εφαρμογή του δικαίου κατά τους πολέμους.

Ως καταστάλαγμα των φιλοσοφικών απόψεών του, που εκτίθενται αναλυτικά και διεξοδικά στο έργο του "Πολιτεία", θα μπορούσε να είναι:

Ότι η ηγετική προσωπικότητά του Αξιοματικού συντίθεται από χαρίσματα της **δύναμης και της σοφίας**, εδραιωμένα στο ήθος των κοινωνικών αρετών, προκειμένου οι αποφάσεις του να καταλήγουν σε **ευπραξία**.

Ίσως, από τότε εξακολουθεί μέχρι σήμερα να υπάρχει αυτό το ήθος του Αξιοματικού, διότι και ο μύθος φέρει τη θεά Αθηνά, συμβολική μορφή της δύναμης και της σοφίας (3), πάνοπλη και δυνατή να βγαίνει μέσα από τη σοφή κεφαλή του Δία.

4. Κοινωνιολογία του Στρατιωτικού Περιβάλλοντος(4)

Σ' αυτά τα ίδια ψυχοπνευματικά θεμέλια, που

έθεσε ο Πλάτων από εκείνη την αρχαία εποχή, συνεχίζεται και σήμερα να κτίζεται το ήθος του Αξιοματικού.

Με αυτές τις αρχές ο Αξιοματικός, από την είσοδό του στις Στρατιωτικές Σχολές, δοκιμάζεται, εκπαιδεύεται και διαμορφώνεται δια βίου, ώστε να μπορεί ν' ανταποκρίνεται στις κοινωνικές απαιτήσεις του στρατιωτικού ηγέτη.

Στο παρόν σημείωμα θα επιδιωχθεί, με κάθε δυνατή συντομία, να περιγραφεί το κοινωνιολογικό πλαίσιο του στρατιωτικού περιβάλλοντος, ως επίσης και η μεταμόρφωση του πολίτη στην προσωπικότητα του Αξιοματικού σε τρεις φάσεις:

α. Προσαρμογή στις Στρατιωτικές Ακαδημίες

Κατόπιν των ψυχο-πνευματο-σωματικών δοκιμασιών που υφίσταται ο υποψήφιος, εισέρχεται στις Στρατιωτικές Σχολές, στις οποίες βασικά διαμορφώνεται το ήθος του.

Πλην όμως, κάθε προσωπικότητα που εντάσσεται σε οποιαδήποτε κοινωνική ομάδα (οικογένεια, σχολείο, στρατός, εργασιακός χώρος κλπ.), στερείται και περιορίζεται σε ατομικές ελευθερίες, προκειμένου η ομάδα να λειτουργήσει συλλογικά και να επιτύχει τους στόχους της, ως ένα ενιαίο κοινωνικό πρόσωπο (όπως η δράση μίας ποδοσφαιρικής ομάδας, ή μίας στρατιωτικής μονάδας κλπ.).

Έτσι και ο δόκιμος Αξιοματικός, κατά τη διάρκεια της φοίτησής του στις Στρατιωτικές Σχολές, καλείται σε σύντομο χρόνο και υπό έντονες συνθήκες ν' αποβάλει το ένδυμα του ατομικού "εγώ" και να ενδυθεί το ομαδικό του "εμείς".

Υπ' αυτές, τις πραγματικά αυστηρές και σκληρές συνθήκες, της μεταμόρφωσής του σε στρατιωτικό ηγέτη, καλείται ν' αποκοπεί από τις προηγούμενες συνήθειες και νοοτροπίες της κοινωνίας και ν' αποδεχθεί και ν' αφομοιώσει τις αρχές και τις λειτουργίες της στρατιωτικής κοινωνικής ομάδας.

Εντάσσεται στην αυστηρά πειθαρχημένη στρατιωτική ομάδα, προερχόμενος από ένα κοινωνικό περιβάλλον το οποίο είναι πλήρες αντιθέσεων, ελευθεριών, υπερκατανάλωσης και ανέσεων, συμφεροντολογίας και ωφελισμού, συνάμα όλα αυτά με την επαγγελματική ανασφάλεια, που κυριαρχεί σήμερα ανάμεσα στους νέους ανθρώπους.

Καλείται, ο δοκιμαζόμενος στις Στρατιωτικές Σχολές νέος άνθρωπος, ν' αποδεχθεί τις κακουχίες και τη βία του πολέμου, ως επίσης να υπερβαίνει τον εαυτό του θυσιάζόμενος για το κοινωνικό σύνολο. Καλείται να δεχθεί τη φιλοσοφία του πολέμου, διάφορης αυτής που μάθαινε στα σχολεία πριν της στράτευσής του.

Μέχρι της στράτευσής του είχε γονείς που φρόντιζαν την άνετη διαβίωσή του και ένα δάσκαλο που του μάθαινε γράμματα? τώρα γνωρίζει άλλα γονεϊκά και εκπαιδευτικά πρότυπα εξουσίας και μάθησης.

Ο νέος υποχρεώνεται ακόμα να δεχθεί τις νέες

συνθήκες ομαδικής διαβίωσης (διατροφής, ένδυσης και υπόδυσης, ύπνου, αλλά και εκπαίδευσης στις στρατιωτικές ασκήσεις).

Μόνος του πλέον ο δοκιμαζόμενος Αξιοματικός αντιμετωπίζει τη μεταποιητική προσαρμογή του στο νέο στρατιωτικό περιβάλλον, αποκοπτόμενος από την προηγούμενη κοινωνική ζωή του και αναπροσαρμόζοντας την εικόνα, που είχε πριν για τον εαυτόν του, στη νέα στρατιωτική αξιωματική ταυτότητα της προσωπικότητάς του.

Σ' αυτή τη διαμόρφωση της ταυτότητας του στρατιωτικού ηγέτη αποβλέπει και η ψυχολογική τεχνική των ενισχύσεων και αποσβέσεων (καψώνια), ως επίσης το συνεχές και έντονο πρόγραμμα της εκπαίδευσης.

Αυτή η συνεχής, έντονη και στοχευμένη δραστηριότητα δεν επιτρέπει ν' αφήνεται χρόνος στην προσωπικότητα να χρησιμοποιήσει τους μηχανισμούς άμυνας, με αποτέλεσμα πιο άνετα να εμφυτεύονται στη συνείδηση του δοκιμαζόμενου οι νέες στρατιωτικές αρχές και αξίες της κοινωνικής προσωπικότητάς του.

Αλλά, στην αφομοίωση των στρατιωτικών αρχών, δεν αρκεί μόνο το ατομικό ενδιαφέρον της προσωπικότητας για τον Στρατό, ούτε βέβαια ο θεμελιώδης βιολογικός νόμος της προσαρμοστικότητας, συντελούν και υποβοηθούν σημαντικά αυτές οι ίδιες οι αξίες και οι λειτουργίες του στρατιωτικού περιβάλλοντος, ως κοινωνικοί θεσμοί.

Μερικοί τέτοιοι θετικοί παράγοντες είναι:

- Ο υψηλός κοινωνικός σκοπός του Στρατού, όπως είναι η κοινωνική ασφάλεια και η ανεξαρτησία της Πατρίδας.

- Η, χάριν αυτού του υψηλού σκοπού, εκπαίδευση προσφέρει ποικιλία και αλλαγές, αναθέτει υπεύθυνο ρόλο στην ομάδα, εντός της οποίας το άτομο έχει τη δική του δράση με συνέπεια την ανάπτυξη της αυτοπεποίθησης στην προσωπικότητα, αλλά συγχρόνως και τη συνεργατική αλληλεγγύη μεταξύ των μελών της ομάδας.

- Γενικά ο Αξιοματικός δέχεται μία πολύπλευρη, ανωτάτου επιπέδου, επιστημονική και τεχνική μόρφωση, η οποία ανταποκρίνεται στον υψηλό δείκτη νοημοσύνης και προκαλεί το ενδιαφέρον του.

- Η ψυχική αγωγή στις υψηλόφρονες ανθρωπιστικές αρετές αποκαθάρουν το πνεύμα του από τις ιδεολογικές και αξιολογικές συγχύσεις της προηγούμενης ζωής του και στην κοινωνία υπάρχουν, με συνέπεια την, με ευχαρίστηση, κοινωνικοποίησή του στον ήθος του Αξιοματικού.

- Θετικά, επίσης, συμβάλλουν στη διαμόρφωση της κοινωνικής προσωπικότητάς του η αλληλεγγύη και οι φιλικές σχέσεις μεταξύ συμμαθητών και η ευγενής άμιλλα.

- Ακόμα τα πρότυπα των Αξιοματικών Εκπαιδευτών, ως επίσης και η υποδειγματική συμπεριφορά των άλλων τάξεων των Στρατιωτικών Σχολών.

- Επίσης συμβάλλουν ενισχυτικά στο γόητρο του

Μαθητή των Στρατιωτικών Σχολών κυρίως η ηγετική του προσωπικότητα, αλλά και η ιδιαιτέρως κεκοσμημένη στολή.

- Τελικά, η παιδεία και η αγωγή των Αξιωματικών είναι αυτή η οποία αρμόζει για τον ηγέτη, διότι είναι σφαιρική και σύμφωνη με το Πλατωνικό όραμα, τ' οποίο αποβλέπει στην καλλιέργεια πνεύματος, ψυχής και σώματος. Έτσι ώστε, με την ολοκλήρωση της παιδείας και της αγωγής του στις Στρατιωτικές Σχολές να εγκαθίσταται στη συνείδησή του η αρχή: **"ἀρχεσθαι μαθών, ἀρχειν επιστήση"**, του Σόλωνα και η άλλη του Πλάτωνα : **"το να νικάς τον εαυτό σου είναι πρώτη και αρίστη νίκη"**.

Αναγκαίες προϋποθέσεις της ηγετικής προσωπικότητας του Αξιωματικού, για τον σκοπό και τη λειτουργία του Στρατού, αλλά και γενικότερα της κοινωνίας.

β. Ο Αξιωματικός στις Μονάδες

Κατ' αρχάς η Μονάδα, ως επίσης και κάθε άλλο παρόμοιο σχήμα του Στρατού, είναι μία κοινωνική ομάδα, η οποία παρουσιάζει τη δική της λειτουργία για ένα συγκεκριμένο σκοπό.

Υπ' αυτή την έννοια, η Μονάδα είναι ο εργασιακός χώρος του Αξιωματικού, εντός της οποίας δραστηριοποιείται ιεραρχικά προς επιτυχία του πολεμικού σκοπού αυτής, χάριν της ειρήνης.

Στη Μονάδα παρέχεται η δυνατότητα ν' αναπτύξει και ν' αποκαλύψει ο Αξιωματικός τις δημιουργικές και τις κοινωνικές του ικανότητες και ευαισθησίες, τυγχάνοντας της ανάλογης αναγνώρισης στο στρατιωτικό και ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον.

Στην κοινωνική αυτή αναγνώριση, μεγάλη είναι η συμβολή του "γοήτρου", που εκπέμπει αυτό το ίδιο το "αξίωμα", τ' οποίο επαυξάνεται με την άνοδο των βαθμίδων της ιεραρχίας, αλλά και με τη "γοητεία" την οποία ασκεί η στολή του και γενικά η συνολική προσωπική του παρουσία στην κοινωνία.

Ο Αξιωματικός, αν και λειτουργεί σε μία κάθετη ιεραρχημένη ομαδική δομή, δεχόμενος και συγχρόνως εκπέμποντας και ο ίδιος εξουσιαστικές συμπεριφορές, εν τούτοις διατηρεί πάντα σ' αυτή τη μορφολειτουργία του Στρατού την προσωπική του ηγετική ταυτότητα.

Αποκορύφωμα αυτού του γοήτρου της ιεραρχημένης διαβάθμισης της λειτουργίας είναι ο διοικητής, ο οποίος ως εκ της θέσης του, αποτελεί το "μυθικό" πρόσωπο της Μονάδας.

Από τον τρόπο διοίκησής του εξαρτάται αυτό που λέγεται "Πνεύμα Μονάδας" και τ' οποίο δηλώνεται με τον βαθμό ταύτισης του ατομικού με το ομαδικό "εγώ" και με το ηθικό του προσωπικού όλης της Μονάδας.

Ηθικό είναι το συναίσθημα της αυτοπεποίθησης που κάνει άνετη, συνεργάσιμη και αποδοτική γενικά την εργασία εντός του εργασιακού χώρου.

Απεναντίας, οι απουσίες, οι παρατηρήσεις και οι διαιρέσεις του προσωπικού είναι δηλωτικές της έλλειψης

ηθικού και επομένως του ομαδικού "πνεύματος".

Ακόμα το ηθικό αμβλύνει τ' ανταγωνιστικά φαινόμενα που αναπτύσσονται μεταξύ προσώπων, αλλά και μεταξύ τυπικών ή άτυπων ομάδων εντός της Μονάδας, ανταγωνισμοί οι οποίοι δρουν ανασταλτικά στο "Πνεύμα Μονάδας", επομένως και στο ηθικό του προσωπικού.

Το ηθικό του προσωπικού μίας εργασιακής μονάδας είναι μεταβλητό και επομένως πρέπει να παρακολουθείται από την ηγεσία της, ώστε διαρκώς να είναι υψηλό.

Τόσο η επιστήμη της Ψυχολογίας, όσο και αυτή της Εργονομίας μελετούν τις συμπεριφορές του προσωπικού, τις διανθρώπινες μεταξύ τους σχέσεις, τις εργασιακές ως και τις περιβαλλοντικές συνθήκες του εργασιακού χώρου, προκειμένου το ηθικό του να διατηρείται σε υψηλό επίπεδο και να υπάρχει αποδοτικότητα στο έργο τους.

Ένα άλλο γνώρισμα στην πορεία του Αξιωματικού είναι η "δια βίου" επιμόρφωσή του, η οποία έχει ως συνέπεια ν' αποκτά όλες εκείνες τις αναγκαίες κατά βαθμό γνώσεις, ώστε να μπορεί να προσαρμόζεται και ν' ανταποκρίνεται επιτυχώς στα βαθμιαίως κατακτώμενα υψηλότερα καθήκοντά του με τον τελικό Πλατωνικό προορισμό η στρατηγική να είναι πλησίον της πολιτικής, ως πρώτης μεταξύ όλων των άλλων επιστημών.

Σημαντικό, από κοινωνιολογικής πλευράς επίσης, είναι οι διαρκείς μεταθέσεις των Αξιωματικών από τόπο σε άλλο τόπο.

Φαινόμενο τ' οποίο, όσο κι αν είναι ενδεδεδιγμένο, έχει εξίσου αρνητικές και θετικές ψυχοσυναισθηματικές επιπτώσεις, τόσο σε προσωπικό όσο και σε οικογενειακό επίπεδο.

Οι αρνητικές επιπτώσεις είναι, ότι ο Αξιωματικός και τα μέλη της οικογένειάς του είναι υποχρεωμένοι να "γκρεμίζουν τις ψυχοσυναισθηματικές σχέσεις, τις οποίες δημιούργησαν με άλλα πρόσωπα σε κάθε τόπο και τις οποίες έκτισαν με τόση επιμέλεια, όπως η αράχνη υφαίνει τον ιστό της και τις οποίες καλούνται να ξανακτίσουν σε άλλους τόπους, με άλλους ανθρώπους.

Αυτοί οι φιλικοί δεσμοί είναι που κάνουν τον άνθρωπο να αισθάνεται ότι υπάρχει, διότι κάθε άνθρωπος αισθάνεται ότι υπάρχει από την παρουσία και την επικοινωνία με τους άλλους .

Αυτό επιβεβαιώνεται και από τον Αριστοτέλη, ο οποίος λέει: Αισθάνομαι ότι υπάρχω μέσα από την παρουσία του άλλου.

Αλλά αυτή η συνεχής διακοπή των κοινωνικών και φιλικών σχέσεων, λόγω των μεταθέσεων, έχει τη θετική της διάσταση να συσπειρώνει τα μέλη της οικογένειας ακόμα περισσότερο και ίσως είναι ένας επί πλέον λόγος ενίσχυσης του θεσμού της οικογένειας του Αξιωματικού.

Επίσης, η στρατιωτική πορεία του Αξιωματικού, συμπεριλαμβανομένων και των μεταθέσεών του,

συντελούν στην αποδυνάμωση των δεσμών του από τους παιδικούς του φίλους, οι οποίοι επηρεάζουν σημαντικά τη ψυχοσυναισθηματική ανάπτυξη κάθε ανθρώπου.

Η θετική πλευρά των μεταθέσεων είναι η αλλαγή, η οποία αποτελεί ιδιαίτερο κεφάλαιο στη Ψυχολογία, διότι ανανεώνει τους ανθρώπους και συντελεί να περνά ο χρόνος περισσότερο ευχάριστα και ταχύτερα διότι, πέραν του μετρήσιμου υπάρχει και ο συναισθηματικός χρόνος, επιβεβαιώνοντας και βιολογικά τη θεωρία του Albert Einstein περί διαστολής και συστολής του χρόνου.

Επί πλέον οι αλλαγές από τις μεταθέσεις δημιουργούν ποικιλία αναμνήσεων, λίαν απαραίτητες στη μεγάλη ηλικία, διότι μέσα απ' αυτές αναβιώνει ο γέροντας τον δυναμισμό των νεότερων ηλικιών.

Ακόμα, οι μεταθέσεις ασκούν κάθε μέλος της οικογένειας, ώστε ν' αναπτύσσουν όλες εκείνες τις ψυχο-πνευματικές προσαρμοστικές ικανότητες, προκειμένου ν' αντιμετωπίσουν τις συνθήκες του καινούργιου περιβάλλοντος.

Ιδιαίτερης όμως προσοχής πρέπει να τυγχάνουν οι ψυχολογικές επιδράσεις από τις μεταθέσεις στα παιδιά των Αξιωματικών, λόγω της ευαίσθητης σχολικής ηλικίας στην οποία βρίσκονται αυτά.

Άμβλυνση των δυσμενών επιπτώσεων από τις μεταθέσεις αποτελεί ότι ο Αξιωματικός με την οικογένειά του βρίσκει ένα οργανωμένο κοινωνικό περιβάλλον, τ' οποίο παρέχεται από το προσωπικό κάθε νέας Μονάδας.

Μετά απ' αυτό το κοινωνικό-ψυχολογικό οδοιπορικό στον Στρατό, άνετα συμπεραίνεται, ότι ο **Αξιωματικός διαμόρφωσε και βίωσε έντονα και δημιουργικά, για το αγαθό της κοινωνικής ασφάλειας, όχι έναν επαγγελματικό χαρακτήρα, όπως οι άλλοι βιοτέχνες, αλλά έναν ηγετικό χαρακτήρα στον οποίο το καλό της κοινωνίας έγινε κατεστημένη συνείδησή του.**

γ. Η Φάση της Αποστράτευσης

Είναι γεγονός αναμφισβήτητο, όπως συμπεραίνεται από τα παραπάνω εκτεθέντα, αλλά και όπως προκύπτει από το βίωμα κάθε Αξιωματικού, ότι η **Πολιτεία, με την παιδεία, την αγωγή και τις συνθήκες διαβίωσης στον Στρατό, δημιούργησε τον υπεράνθρωπο του Πλάτωνα, του Καντ και του Νίτσε, τον ήρωα ημίθεο του Ομήρου, τον Αξιωματικό.** Και ενώ διαμόρφωσε έναν ηγέτη για να οδηγή την κοινωνία στην πλέον κρίσιμη κατάσταση του πολέμου, ακριβώς χάριν της ειρήνης και της ελευθερίας των πολιτών, εν τούτοις δεν λαμβάνεται κάποια μέριμνα για την προπαρασκευή του, ώστε ομαλά να δεχθεί τη μεταβολή της αποστρατείας του.

Διότι η συνταξιοδότηση κάθε ανθρώπου από την εργασία του αποτελεί μία σημαντική ψυχολογική μεταβολή και ιδιαίτερα για τον αξιωματικό, ο οποίος είχε μία έντονη πορεία ζωής και επί πλέον εβίωσε συνθήκες γοήτρου, ως εκ του αξιώματός του.

Δημιουργήθηκε μία Αντλερική(5) καταξιωμένη προσωπικότητα, η οποία αιφνιδίως, με την αποστρατεία του, απογυμνώνεται από το γόητρο του αξιώματός του, με κίνδυνο να περιπίπτει σε ψυχολογικούς μηδενισμούς (μειονεξίες, μελαγχολίες κλπ.).

Σ' αυτή την κατάσταση της αποστρατείας, κατά την οποία το άτομο βρίσκεται μόνο με τη δύναμη της φυσικής του προσωπικότητας, διότι έχει εκλείψει η θεσμική τοιαύτη, καλείται ο Αξιωματικός να προσδιορίσει τους νέους κοινωνικούς του προσανατολισμούς και να συναντηθεί με τις νέες ψυχικές του ισορροπίες (6).

Δεν παύει όμως, από την αποστρατεία, να περιορίζεται η προσωπικότητα και η αποδοχή της νέας κατάστασης εξαρτάται από τις προσαρμοστικές ικανότητες του κάθε ατόμου.

Με συνέπεια να προκαλούνται και ψυχολογικές διαταραχές, όπως είναι η έντονη προβολή του "εγώ" ή και αντίθετα μελαγχολικές καταστάσεις.

Ψυχολογικά συμπτώματα που επίσης εμφανίζονται στην προσωπικότητα από τη μετάπτωση του εργασιακού άγχους και ενδιαφέροντος στην ανία της απραξίας.

Ψυχολογικές διαταραχές, οι οποίες είναι δυνατόν να ενισχύονται ακόμα περισσότερο διότι η αποστρατεία βρίσκει τον Αξιωματικό ψυχολογικά στη λεγόμενη απολογητική ηλικία (κατά την οποία το άτομο απολογείται για την πορεία της ζωής του και ανάλογα αισθάνεται ικανοποιημένος ή θλίβεται απ' αυτήν).

Όσο όμως κι αν αναμένεται αυτή η σημαντική μεταβολή, δεν παύει η ημέρα της αποστρατείας να είναι συναισθηματικά πολύ σκληρή, ν' αποτελεί έναν κομβικό σταθμό στη ζωή του και ως εξ αυτού χρειάζεται και τη δέουσα προπαρασκευή γι' αυτή τη μεταβολή του.

Η ψυχολογική προπαρασκευή του εκτιμάται ότι πρέπει να συνίσταται στον άξονα:

Η αποστρατεία δεν σημαίνει εκμηδένιση της προσωπικότητας και πολύ περισσότερο παραίτηση από τη ζωή, αλλά σηματοδοτεί μία νέα αφετηρία κοινωνικής δραστηριότητας και προσφοράς.

Αλλά γι' αυτή τη συνέχεια της κοινωνικής δραστηριότητας κάθε συνταξιοδοτούμενο άτομο πρέπει να γνωρίζει εκ των προτέρων ποιοί είναι αυτοί οι κοινωνικοί τομείς, τους οποίους επιθυμεί και αρμόζουν στην προσωπικότητά του, προκειμένου να δραστηριοποιηθεί.

Αυτή η προτεινόμενη διαδικασία μπορεί να έχει τη μορφή του μηχανισμού του επαγγελματικού προσανατολισμού.

Σύμφωνα με τον οποίο, ανάλογα με τα γνωρίσματα της προσωπικότητας, επιλέγονται και οι νέοι κοινωνικοί ρόλοι, μέσα από κάποιο κατάλογο στον οποίο έχουν καταχωρηθεί όλες οι δυνατότητες, με τις λειτουργίες και τον σκοπό κάθε κοινωνικής οργάνωσης, ή άλλες δραστηριότητες προσωπικού χαρακτήρα.

Στην επιλογή αυτή η συνταξιοδοτούμενη προσωπικότητα υποβοηθείται από επιστημονικά

συντεταγμένο ερωτηματολόγιο, αρμόζον για την περίπτωση, ώστε η προσαρμογή του στον καινούργιο ρόλο να είναι ομαλή.

Θα είναι περισσότερο ομαλή η προσαρμογή του, όταν ο νέος ρόλος είναι δημιουργικός, διότι μέσα από τη δημιουργία το πρόσωπο καταξιώνεται κοινωνικά. Έτσι ώστε να δύναται να διατυπωθεί ως συμπέρασμα: **Όταν υπάρχω δημιουργώ και εφόσον δημιουργώ, αισθάνομαι ότι υπάρχω.** Αλλά και κατά τον Πλάτωνα είναι δίκαιο, να δημιουργεί ο άνθρωπος σύμφωνα με τη φύση του και αυτό συμβαίνει μέσω του επαγγελματικού και κοινωνικού προσανατολισμού.

5. Η Τρίτη Ηλικία του Γέροντα (7)

Κατ' αρχάς, ως τρίτη ηλικία πρέπει να θεωρηθεί αυτή η οποία προσδιορίζεται από τη συνταξιοδότηση του ανθρώπου -επομένως και από την αποστρατεία- η οποία περίοδος συμπίπτει με την ανεξαρτητοποίηση και την απομάκρυνση των παιδιών από την οικογένεια (8). Τότε συμβαίνει στους ανθρώπους ένα ψυχολογικό "άδειασμα" με συνέπεια ν' ανακύπτουν κοινωνικά προβλήματα (διαζύγια κλπ.). Απ' αυτόν τον χρόνο ο άνθρωπος εισέρχεται και στα γεράματα, που σημαίνει ότι αρχίζουν να γίνονται ορατές οι ψυχο-βιολογικές του φθορές. Μπορεί ν' αρχίζουν οι ψυχο-βιολογικές φθορές, αλλά δεν σημαίνει ότι ο άνθρωπος εξόφλησε και ο χρόνος σταμάτησε γ' αυτόν, ο χρόνος συνεχίζει να κυλά έστω και με άλλους ρυθμούς.

Η δημιουργία δεν έχει τέλος, διότι σημαντικότερο ρόλο παίζει στη δραστηριότητα του ανθρώπου η ψυχολογική από τη βιολογική ηλικία, η οποία βέβαια συνδράμεται και από την κοινωνιολογική τοιαύτη (διότι αξία έχει πως αισθάνομαι και τι δείχνω και όχι πόσο είμαι...) (9). Επομένως, εκτιμάται ότι παρουσιάζει ενδιαφέρον να εκτεθούν ορισμένα από τα ψυχοβιολογικά συμπτώματα, τα οποία κάνουν την εμφάνισή τους απ' αυτή την ηλικία και τα οποία δύνανται να έχουν ως αφορμή τη συνταξιοδότηση ή την αποστρατεία για τον Αξιωματικό: Είναι γεγονός ότι η αποστρατεία αποστερεί από την προσωπικότητα τα κοινωνικά στηρίγματα, τα οποία παρείχε το "γότηρο" ως εν ενεργεία Αξιωματικός (κοινωνική καταξίωση, επικοινωνία, φιλικές συναισθηματικές διασυνδέσεις, ασφάλεια κλπ.).

Με την αποστρατεία του (όπως κάθε συνταξιοδοτούμενο άτομο), αντιμετωπίζει κρίση ταυτότητας της προσωπικότητάς του η οποία, εάν τυχόν συνοδεύεται και με την παρουσία ασθενειών, αποδυναμώνει την αυτοπεποίθησή του και δεν αποκλείονται συμπτώματα ανασφάλειας και κατάθλιψης ή και φαινόμενα αναπλήρωσης του απωλεσθέντος "εγώ" του.

Ψυχικές καταστάσεις, οι οποίες επιδεινώνονται από την αβεβαιότητα της προοπτικής των γεραμάτων, αλλά και από τις τυχόν πικρές αναμνήσεις και ατυχίες του παρελθόντος.

Σε άλλους η αποστρατεία μπορεί να φέρει νοσταλγία επιστροφής και η οποία επιθυμία τους ικανοποιείται κατά διάφορους τρόπους, όπως ν' αφηγούνται ιστορίες από το παρελθόν, ν' αναπολούν μέσα από παλιές φωτογραφίες, να ενδυναμώνονται μέσα από τις συναντήσεις με τους συμμαθητές τους, με επισκέψεις σε στρατόπεδα που υπηρέτησαν, από τον σεβασμό των νεοτέρων συναδέλφων τους, ώστε γενικά ν' αναπληρώνουν την αδυναμία των γεραμάτων τους αντλώντας δυνάμεις από τα κατορθώματά τους στο παρελθόν.

Την αποστρατεία των Αξιωματικών -όπως και κάθε άλλη προσωπικότητα σε αυτή τη φάση- συνήθως συνοδεύει και το απολογητικό στάδιο της ηλικίας, κατά το οποίο η προσωπικότητα κάνει αυτοκριτική για την επιτυχημένη ή αποτυχημένη πορεία της ζωής του, επιρρίπτοντα ευθύνες στον εαυτό του ή στην κοινωνία-στρατό, ενώ περιπίπτει αντίστοιχα σε κατάθλιψη ή και σε καταστάσεις εχθρικών, προς τους άλλους, συναισθημάτων.

Από τη Ψυχολογία και αναλόγως τον χαρακτήρα της προσωπικότητας, καταγράφηκαν οι εξής αντιδράσεις υποδοχής και αποδοχής της φάσης αυτής της πορείας του ανθρώπου κατά το γήρας:

- Είναι η **παθητική**, κατά την οποία η προσωπικότητα αποσύρεται από κάθε υπευθυνότητα και κοινωνική δραστηριότητα, δέχεται παθητικά τη μεταβολή, με συνέπεια την αποδιοργάνωσή της.

- Η περίπτωση των απογοητευμένων και **των απροσάρμοστων**, κατά την οποία δεν αποδέχονται τη νέα κατάσταση του γήρατος διαρκώς διαμαρτυρόμενοι γι' αυτή.

- Η **ώριμη** αντίδραση, κατά την οποία η προσωπικότητα έχει πλήρη επίγνωση της μεταβολής των γεραμάτων, έχει ζήσει ολοκληρωμένα τη ζωή της, έχει αυτοπεποίθηση και είναι έτοιμη για νέες δραστηριότητες στη συνέχεια της ζωής.

- Τέλος είναι η περίπτωση κατά την οποία **τα άτομα εξόπλισαν και θωράκισαν** τον εαυτό τους για την επερχόμενη μεταβολή των γεραμάτων και είναι πρόθυμα για νέους ρόλους.

Κι αν καταγράφηκαν οι παραπάνω αντιδράσεις, άλλοι Ψυχολόγοι συνιστούν τις παρακάτω δυναμικές, για τη δημιουργική προσαρμογή στην κοινωνική μεταβολή του γήρατος:

- Ένα πλέγμα επίδειξης **δυναμισμού της προσωπικότητας**, το οποίο να περιλαμβάνει την **περιέργεια, την επιδεξιότητα και τη δημιουργικότητα.**

- **Τη δυναμική των σχέσεων με τους άλλους ανθρώπους.**

- Να έχει η προσωπικότητα αξίες και αρχές, που να υπερβαίνουν τα προσωπικά επίπεδα.

- Τέλος, να έχει η προσωπικότητα την ικανότητα για **άμυνα και αυτοπροστασία, με ταυτόχρονη επιδίωξη των φιλοδοξιών της.**

Όλες όμως τις παραπάνω δυναμικές, για τη δημιουργική προσαρμογή της προσωπικότητας στη φάση

του γήρατος, ο Freud διατυπώνει με μία και μόνη παραγγελία: **"Να ερωτεύεσαι και να εργάζεσαι"**. Αλλά, από τις παραπάνω προσδιορισθείσες δυναμικές για την ομαλή μεταβολή της αποστρατείας σε νέους κοινωνικούς ρόλους, φάνηκε καθαρά ότι ο Αξιοματικός, λόγω ποιότητας της προσωπικότητάς του και της εμπειρίας του, ανταποκρίνεται θετικά σε όλες τις δυναμικές, αρκεί να τύχει της σχετικής τεχνικής υποστήριξης, χάριν του καλού της κοινωνίας και του ιδίου προσωπικά (10).

6. Προτάσεις

Στη συνέχεια θα επιδιωχθεί να δοθεί ένας ενδεικτικός κατάλογος κατευθύνσεων προς τις οποίες ο "γέρος" πλέον Αξιοματικός ("γέρος" είναι τιμητικός τίτλος ως γέρας-έπαθλον από τον αγώνα της ζωής) μπορεί να διαδραματίζει πάλι ένα νέο δυναμικό και δημιουργικό κοινωνικό ρόλο.

- Να γίνει μέλος της Ένωσης Αποστράτων Αξιοματικών, των Συνδέσμων Συμμαθητών των Τάξεων των Στρατιωτικών Ακαδημιών, Εταιρειών και Συνδέσμων Στρατηγικών Μελετών, ως και άλλων συλλογικών δραστηριοτήτων των Αποστράτων Αξιοματικών. Διότι, ως μέλος αυτών έχει τη δυνατότητα της κοινωνικότητας με συναδέλφους και συμμαθητές, με τους οποίους υπάρχουν παγιωμένοι συναισθηματικοί δεσμοί.

Γενικά βιώνουν τις ίδιες ψυχο-βιολογικές μεταβολές, μέσα σ' ένα αξιοπρεπές, ευγενικό και αμοιβαίου σεβασμού περιβάλλον και επί πλέον έχουν συνέχεια ενασχόλησης με θέματα των στρατιωτικών ενδιαφερόντων τους.

- Διατήρηση επικοινωνίας ενστράτων και αποστράτων Αξιοματικών (επισκέψεις σε στρατόπεδα και επιτελεία, συναντήσεις σε λέσχες και θέρετρα, σε γιορτές και τελετές, σε ασκήσεις, ομιλίες, συνέδρια, σε σύνταξη μελετών κλπ.).

- Συνέχεια σπουδών σε Πανεπιστήμια και άλλα Μορφωτικά Ιδρύματα, ώστε να εκπληρωθούν απραγματοποίητες επιθυμίες τους.

- Μελέτη βιβλίων και συγγραφική δραστηριότητα με θέματα που κατέχουν, αλλά και αγαπούν (τότε το βιβλίο είναι ο καλύτερος φίλος, όταν το βιβλίο επιλέγεται, όπως και ο φίλος, καθόσον ο μελετητής συνομιλεί με το βιβλίο).

- Συμμετοχή σε Συλλόγους και Εταιρείες (Κοινωνικούς, Πολιτιστικούς, Μορφωτικούς, Αθλητικούς κλπ.), εφόσον έχουν τα αξιολογικά χαρακτηριστικά της κοινωνικής ομάδας, εντός της οποίας δρούσε και βίωνε μέχρι της αποστρατείας του ο Αξιοματικός.

- Ασφαλώς ψυχολογικές ανάγκες κοινωνικότητας και επικοινωνίας εξυπηρετούν και οι συναντήσεις σε καφενεία και λέσχες και η ενασχόληση με όσα προσφέρουν τα περιβάλλοντα αυτά.

Πλην όμως εκτιμάται ότι οι συναντήσεις αυτές εξυπηρετούν την κοινωνικότητα, όχι όμως τη δημιουργική δυναμική της προσαρμογής.

- Επίσης σημαντικά ενδιαφέροντα είναι η

γεωργική καλλιέργεια και η φροντίδα κήπων, καθόσον περιέχουν δημιουργική καθαρή δραστηριότητα.

Η ανάπτυξη του φυτού από τη γη, η ανθοφορία και συνέχεια η καρποφορία του δημιουργούν στον καλλιεργητή και φροντιστή του πλούσια συναισθήματα ικανοποίησης, αγαλλίασης και ευφορίας εξ αιτίας του επιτεύγματός του.

Ο καλλιεργητής του κήπου παίρνει τα ίδια συναισθήματα της δημιουργίας, ενός ζωγράφου, ενός γλύπτη, ενός μουσουργού, ενός μηχανικού, ενός λογοτέχνη, ενός επιστήμονα-ερευνητή και γενικά κάθε δημιουργού.

- Σημαντικός επίσης είναι και ο ρόλος των "παππούδων" κοινωνιολογικά και συναισθηματικά, ιδιαίτερα σήμερα που αμφότεροι οι γονείς εργάζονται. Οι "παππούδες" είναι τα πλέον κατάλληλα πρόσωπα στον γονεϊκό ρόλο κατά την απουσία των γονέων στην εργασία τους.

Έτσι επανέρχεται πάλι η της προηγούμενης γεωργικής εποχής "εκτεταμένη" οικογένεια, η οποία μορφή αποτελεί την καλύτερη υποστήριξη για τη δημιουργία παιδιών, εκ μέρους των νέων σήμερα γονέων.

Οι "παππούδες" αποτελούν εγγύηση ασφάλειας των εγγονών τους και άριστα πρότυπα για την ηθική διάπλασή τους.

- Τέλος, για όσους Αξιοματικούς που έχουν οικονομική ανάγκη συμπλήρωσης των εσόδων τους, κρίνεται αναγκαίο να υπάρχει έγκαιρα η σχετική φροντίδα γι' αυτό τον σκοπό, κατά την αποστρατεία τους.

Με τις παραπάνω προτάσεις προσφέρθηκαν ορισμένες κατευθύνσεις, στις οποίες ο απόστρατος μπορεί να συνεχίσει με άλλο "ένδυμα" τον κοινωνικό του ρόλο, χάριν της ψυχικής του ισορροπίας και της δυναμικής του προσαρμογής στη φάση της αποστρατείας του.

Με αυτές τις αναφορές για τον δυναμικό επαναπροσανατολισμό του απόστρατου Αξιοματικού, επιδιώχθηκε να δοθούν ορισμένες ενδείξεις, ειλημμένες από τις γενικές θεωρήσεις της επιστήμης της Ψυχολογίας, οι οποίες εκτιμάται ότι δύνανται να ολοκληρωθούν και να εμπραγματοποιηθούν από τους εξειδικευμένους Ψυχολόγους του Στρατού μας.

7. Φιλοσοφικό Συμπέρασμα

Συμβατικός είναι ο διαχωρισμός του χρόνου σε παρελθόν, παρόν και μέλλον, ο χρόνος είναι ένα διαρκές "τώρα". Το χθες, το σήμερα και το αύριο προσδιορίζονται ως μονάδες μέτρησης του χρόνου, συνεπεία των μεταβολών, ενώ κατ' ουσία υπάρχει και βιώνεται μία συνεχής διάρκεια με αλλαγές. **Ανάλογα συμβαίνει και με την ουσία του κόσμου, ενώ είναι μία και συνεχής παίρνει διάφορες μορφές, δημιουργώντας την εντύπωση ότι υπάρχουν πολλοί κόσμοι, ενώ ένας είναι ο κόσμος.**

Μία είναι και η πορεία του ανθρώπου ηλικιακά, ανεξάρτητα εάν είναι έφηβος ή γέροντας, η ζωή του είναι μία συνεχής προσαρμογή στους δημιουργικούς ρόλους του, ανάλογα με τις δυνάμεις

του και τ' αποκτηθέντα προσόντα του.

Ο γέρος έχει τη σοφία, ο νέος έχει τη δύναμη και ο έφηβος την ελπίδα, ώστε ο ένας να συμπληρώνει τον άλλον και όλοι μαζί, συλλογικά, ν' αποτελούν μία ενιαία δημιουργική κοινωνική οντότητα.

Ανάλογα συμβαίνει και στην εργασιακή κοινωνία, υπάρχουν πολλές διαιρέσεις, αλλά όλες οι διαιρέσεις συνολικά αποβλέπουν στην επιβίωση και στο καλό της κοινωνίας.

Πολλά χρώματα έχει ο ζωγραφικός πίνακας, αλλά η εικόνα του είναι ένα ενιαίο όλο. Επομένως, μία συνέχεια διηγήματος είναι και η δημιουργική πορεία κάθε ανθρώπου και ιδιαίτερα του Αξιωματικού, επειδή τα χρώματα των κεφαλαίων του είναι περισσότερο έντονα από τους άλλους.

8. Επισκόπηση

Η κοινωνιολογική μεταβολή της αποστρατείας για τον Αξιωματικό, αλλά και γενικά η συνταξιοδότηση για κάθε εργαζόμενο άνθρωπο, αποτελεί ένα σημαντικό, από ψυχολογικής πλευράς, σταθμό στην πορεία της ζωής και είναι ανάγκη να στραφούν οι προβολείς του ενδιαφέροντός μας προς αυτή τη μεταβολή.

Με την παρούσα εργασία επιδιώχθηκε κατ' έναν επιστημονικό τρόπο να περιγραφεί το κοινωνικο-ψυχολογικό περιβάλλον εντός του οποίου έδρασε ο Αξιωματικός, ως επίσης και οι ψυχο-βιολογικές καταστάσεις που βιώνονται σε προσωπικό επίπεδο, συνεπεία αποστρατείας η οποία συμπίπτει με την κρίσιμη απολογητική φάση της ηλικίας κάθε ανθρώπου.

Προτείνονται ορισμένες κατευθύνσεις συνέχια της δημιουργικής του πορείας για ένα νέο κοινωνικό ρόλο, ο οποίος να ταιριάζει προς το ήθος του και την πλουσιότερη εμπειρία του.

Υπ' αυτούς τους όρους, διατυπώνεται η ευχή όπως οι παραπάνω εκτεθείσες σκέψεις αποτελέσουν κάποια αφετηρία προς περαιτέρω επεξεργασία, χάριν της βελτίωσης των συνθηκών της αποστρατείας και της ομαλής προσαρμογής του Αξιωματικού (αλλά και κάθε άλλου συνανθρώπου μας) στον νέο δημιουργικό κοινωνικό ρόλο του μετά την αποστρατεία του (11).

Σημειώσεις - Σχόλια

1. Ο Αξιωματικός δεν αποστρατεύεται, είναι ισοβίως "ένστρατος" ακριβώς λόγω διαμορφωθείσης κοινωνικής συνείδησης.
2. Άρης Διαμαντόπουλος. "Ο Πλατωνικός Ηγέτης". Δημοσιεύεται από τις εκδόσεις "Δεσμός". Διασκευή της Διδακτορικής Διατριβής Πανεπιστημίου Αθηνών. Έτος 2000.
3. Έμβλημα των Ανωτάτων Σχολών Πολέμου και Εθνικής Άμυνας. Η θεά Αθηνά. Σύμβολο σοφίας και δύναμης.
4. Άρης Διαμαντόπουλος. Εγκυκλοπαίδεια Ψυχολογίας. 1ος Τόμος. Προσωπικότητα. Αυτοέκδοση. Ναύπακτος 2001. Θέματα Γενικής Ψυχολογίας. 2ος Τόμος. Περιβάλλον. Χειρόγραφος Ανέκδοτος.

Θέματα Κοινωνικής Ψυχολογίας (Στρατός, Εργασιακός Χώρος, Ομαδική Ψυχολογία).

3ος Τόμος. Συμπεριφορά. Χειρόγραφος ανέκδοτος.

Θέματα Κλινικής Ψυχολογίας

(Ατομικές και Ομαδικές Συμπεριφορές, Εξελικτική Ψυχολογία, Ψυχολογικές Παθήσεις).

Για περισσότερες πληροφορίες στη βιβλιογραφία των παραπάνω τόμων.

Σε αυτή την τρίτομη εργασία επιδιώκεται ν' αποδειχθεί ότι:

Το περιβάλλον "γεννά", η προσωπικότητα "γεννιέται", η συμπεριφορά απορρέει.

5. Ανάλογες καταστάσεις ισχύουν για κάθε συνταξιοδοτούμενο συνάνθρωπό μας. Υπάρχουν παραδείγματα ανθρώπων, οι οποίοι αργοπεθαίνουν ή πέθαναν μετά τη συνταξιοδότησή τους λόγω της ανίας και της έλλειψης προσαρμογής τους και άλλοι οι οποίοι ανανεώθηκαν με μακρόν βίο από την αναπροσαρμογή τους σε νέους κοινωνικούς ή επαγγελματικούς ρόλους. Συμπέρασμα, αναπροσαρμογή και νέοι δημιουργικοί στόχοι συνεχώς.

6. Άρης Διαμαντόπουλος. 3ος Τόμος. Συμπεριφορά. Χειρόγραφος ανέκδοτος. Η Ψυχαναλυτική Σχολή το Adler, σύμφωνα με την οποία η συμπεριφορά του ανθρώπου υπαγορεύεται από τον δυναμισμό για καταξίωση και υπεροχή και σε περίπτωση αποτυχίας, οι μειονεξίες και η κατάθλιψη

7. Άρης Διαμαντόπουλος. Αισθάνομαι. Η Ψυχή στην Οικογένεια. Αυτοέκδοση. Ναύπακτος 1996. Επιπρόσθετα στοιχεία για τη γεροντική ηλικία.

8. Με την πρόοδο της ιατρικής επιστήμης, τα όρια της γεροντικής ηλικίας έχουν διευρυνθεί, με αποτέλεσμα, σήμερα να γίνεται λόγος για τέταρτη και πέμπτη ηλικία. Επίσης, λόγω της κρίσης ανεργίας, η οποία παρατηρείται στην εποχή μας, ιδιαίτερα στους νέους, οι ενήλικες (άνδρες και γυναίκες) εξακολουθούν να παραμένουν πλησίον των οικογενειών τους.

9. Σύμφωνα με τη Ψυχολογία, υπάρχουν τριών (3) κατηγοριών ηλικίες:

- Η βιολογική, η οποία μετρίεται με τα χρόνια.
- Η Ψυχολογική, που είναι αυτή που αισθάνομαι
- Η Κοινωνική, είναι αυτή που φαίνεται στους άλλους.

10. Αν και ο Αξιωματικός είναι έμπειρος, εκπαιδευμένος και εθισμένος στην επανεκτίμηση της κατάστασης, προκειμένου με νέους προσαρμοσμένους σχεδιασμούς, μέσω της αυτογνωσίας του, να επιτύχει τον νέο σκοπό της κοινωνικής του αποστολής, που στη συγκεκριμένη περίπτωση άπτεται άμεσα της δικής του επιβίωσης.

11. Η όλη εργασία της "Κοινωνιολογίας του Αξιωματικού", αποτελεί μία πρωτοτυπία, στην οποία επιδιώχθηκε, με κάθε δυνατή επιμέλεια και υπευθυνότητα, να προσαρμοσθούν αναλόγως τα δεδομένα της επιστήμης της Ψυχολογίας, μαζί με ορισμένα στοιχεία της Φιλοσοφίας, στα εμπειρικά τοιαύτα της κοινωνικής πορείας του Αξιωματικού.

Με μια ματιά η Ελλάδα και ο Κόσμος

Γεγονότα και εξελίξεις στο διάστημα 16 Ιουνίου 2012 - 16 Σεπτεμβρίου 2012

Του Αντιστρατήγου ε.α. Χ. Μουστάκη
Επιτίμου Διοικητού 1ης Στρατιάς

1.ΕΛΛΑΣ-ΕΘΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

α. Κυπριακό

Οι προσπάθειες της Διεθνούς Κοινότητας, να δοθεί λύση στο Κυπριακό πριν από την 1η Ιουλίου, που η Κύπρος ανέλαβε την προεδρία της ΕΕ, απέτυχαν και γι' αυτό η Τουρκία έχει παγώσει όλες τις διαδικασίες, όπως άλλωστε είχε απειλήσει.

Η Τουρκία συνεχίζει να απειλεί την Κύπρο για τις ενεργειακές έρευνες. Με επιστολή της μάλιστα, σύμφωνα με δημοσίευμα της εφημερίδας "Φιλελεύθερος" της Λευκωσίας, προς την ΕΕ αναφέρεται στην "συνιδιοκτησία" της Κύπρου, θέτει θέμα συνεκμεταλλεύσεως των ενεργειακών κοιτασμάτων και ζητά να γίνει αποδεκτή μια πρόταση των Τουρκοκυπρίων για την υιοθέτηση Μέτρων Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης (ΜΟΕ), τα οποία θα μπορούσαν να λειτουργήσουν αποτρεπτικά στην πρόκληση εντάσεων στο θέμα των ερευνών.

Η Κύπρος δεν πρέπει να αποδεχθεί την πρόταση των Τουρκοκυπρίων για ΜΟΕ, γιατί αυτό θα νομιμοποιούσε τις παράνομες απαιτήσεις της Τουρκίας και των Τουρκοκυπρίων και θα έθετε υπό αμφισβήτηση τις ενέργειές της, που είναι απολύτως νόμιμες σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο.

β. Ε/Τ Σχέσεις

Ο αρμόδιος για την συνεργασία με την ΕΕ Τούρκος Υπουργός κ. Μπαγκίς, απαντώντας στον Έλληνα Ευρωβουλευτή κ. Κουμουτσάκο που του έθεσε το θέμα της κυρώσεως της Σύμβασης για το Δίκαιο της Θαλάσσης από την Τουρκία στο πλαίσιο των εργασιών της Μικτής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής ΕΕ-Τουρκίας στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ανέφερε ότι η χώρα του αρνείται να την υπογράψει, επειδή υπάρχουν προβλήματα με την Ελλάδα στα νησιά του Αιγαίου.

Με τη δήλωση αυτή επιβεβαιώνεται η πεποίθηση ότι η Τουρκία χρησιμοποιεί και ερμηνεύει το Διεθνές Δίκαιο κατά το δοκούν και ανάλογα με συμφέροντά της και όχι ως ένα δεσμευτικό κείμενο για όλα τα κράτη που έχουν υπογράψει. Επίσης αποτελεί έμμεση παραδοχή ότι η Διεθνής Σύμβαση για το Δίκαιο της Θαλάσσης δικαιώνει τις θέσεις της Ελλάδος στο Αιγαίο.

Ο Αντιπρόεδρος της τουρκικής κυβερνήσεως κ. Μπαχτελή περιόδευσε στη Θράκη, όπου αποδοκιμάστηκε από ομάδα ακροδεξιών στην πλατεία της Ξάνθης. Επίσης επισκέφθηκε το σπίτι, στο οποίο

φέρεται, ότι γεννήθηκε ο Κεμάλ Ατατούρκ στο οποίο σήμερα στεγάζεται το Τουρκικό Προξενείο Θεσσαλονίκης, όπου αποδοκιμάστηκε από Κυπρίους φοιτητές και μέλη της Χρυσής Αυγής.

Στις 6 Ιουλίου 2012 ο επικεφαλής της Διευθύνσεως Θρησκευτικών Υποθέσεων της Τουρκίας κ. Μεχμέτ Γκιιορμέζ δήλωσε, μετά την επίσκεψή του στο Οικουμενικό Πατριαρχείο, ότι η μη λειτουργία της Σχολής της Χάλκης δεν ταιριάζει στην ιστορία, στον πολιτισμό και στη μεγαλοσύνη της Τουρκίας. Υπέρ της επαναλειτουργίας της Σχολής τάχθηκε με δηλώσεις του, την ίδια ημέρα, και ο αντιπρόεδρος του κυβερνώντος κόμματος ΑΚΡ και πρώην Υπουργός Παιδείας κ. Χουσεΐν Τσελίκ.

Συνεχίζεται η προκλητική στάση της Τουρκίας, έναντι της Ελλάδος, με στόχο την αποτροπή της ανακηρύξεως της ΑΟΖ και των ερευνών για ενεργειακά κοιτάσματα στο Αιγαίο. Μάλιστα με επιστολή της προς την ΕΕ υποστηρίζει ότι το Καστελόριζο δεν επηρεάζει την χάραξη της ΑΟΖ, γιατί βρίσκεται εκτός Αιγαίου. Το άσχημο στην περίπτωση αυτή είναι η στάση των ΗΠΑ, οι οποίες πιέζουν την Ελλάδα, την Κύπρο και το Ισραήλ να αποφύγουν κάθε ενέργεια στον τομέα αυτό που θα προκαλούσε την αντίδραση της Τουρκίας επί όσο χρόνο συνεχίζεται

η κρίση στη Συρία.

Η Ελλάδα πρέπει να αντιμετωπίζει με μεγάλη προσοχή τις παρεμβάσεις των ΗΠΑ, γιατί θα βρεθεί προ δυσάρεστων εξελίξεων αν επαληθευτούν διπλωματικές πηγές σύμφωνα με τις οποίες η αμερικανική κυβέρνηση έχει υποσχεθεί στην Τουρκία συνεκμετάλλευση με την Ελλάδα και την Κύπρο στο Αιγαίο, ως αντιστάθμισμα για τυχόν απώλειές της στη Μέση Ανατολή και το Κουρδικό εξ αιτίας του Συριακού.

γ. Σκοπιανό

Λόγω της αδιαλλαξίας των Σκοπίων απέτυχε η προσπάθεια του κ. Νίμιτς, που επισκέφθηκε τα Σκόπια και την Ελλάδα στο τέλος Ιουλίου, για επανενεργοποίηση της διαπραγματευτικής διαδικασίας.

Ο πρόεδρος Ιβανόφ επισκέφθηκε στις 4 Σεπτεμβρίου τις Βρυξέλλες όπου συναντήθηκε με τον ΓΓ του ΝΑΤΟ κ. Ράσμουσεν και τον Επίτροπο για την Διεύρυνση της ΕΕ κ. Φούλε, οι οποίοι του μίλησαν για την ανάγκη συνεννόησης και του υπενθύμισαν ότι η απόφαση της Συνόδου στο Βουκουρέστι το 2008 ήταν ομόφωνη και ότι δεν υπήρξε ελληνικό βέτο.

δ. Συνεργασία με Ισραήλ

Οι Ελληνοϊσραηλινές σχέσεις αναβαθμίζονται συνεχώς, με τις ανταλλαγές επισκέψεων Ισραηλινών αξιωματούχων και επιχειρηματιών στην Ελλάδα και τις κοινές ασκήσεις που πραγματοποιούν οι Ε.Δ. των δύο χωρών. Αυτό επιβεβαιώθηκε με τον πλέον επίσημο τρόπο από την επίσκεψη του Ισραηλινού προέδρου κ. Πέρες στη χώρα μας από 6-8 Αυγούστου. Σημαντικό μάλιστα γεγονός είναι η δημοσίως εκφρασθείσα υποστήριξη αυτής της συνεργασίας από την ισχυρή Εβραϊκή Κοινότητα των ΗΠΑ, η οποία εμβαθύνει και τους δεσμούς της με την Ελληνοαμερικανική Κοινότητα.

Την επίσκεψη του κ. Πέρες ακολούθησαν η έλευση στην Αθήνα του Γενικού Διευθυντού Εξαγωγών

Αμυντικής Συνεργασίας του Ισραήλ στις 29 Αυγούστου και η επίσημη επίσκεψη του Έλληνα ΥΕΘΑ στο Ισραήλ στις 5-6 Σεπτεμβρίου, ο οποίος συναντήθηκε με τον Πρωθυπουργό κ. Νετανιάχου, τον ΥΕΘΑ κ. Μπάρακ και άλλους κρατικούς αξιωματούχους. Αντικείμενο των συνομιλιών και στις δύο επισκέψεις ήταν η ενίσχυση της στρατιωτικής συνεργασίας των δύο χωρών, η οποία θα εξειδικευτεί με κοινές ασκήσεις, συμπαραγωγή αμυντικών συστημάτων και της ανταλλαγής πληροφοριών, αλλά και μιας συμφωνίας στο ναυπηγοεπισκευαστικό τομέα, που θα μπορούσε να συμβάλει στην αξιοποίηση των Ναυπηγείων Σκαρामαγκά.

Η Ελλάδα πρέπει να εκμεταλλευτεί στο μέγιστο τη συνεργασία που έχει αναπτυχθεί με το ισχυρότερο κράτος στην περιοχή, αλλά να μη την βλέπει ως αντιτουρκικό μέτωπο, γιατί αργά ή γρήγορα το Ισραήλ και η Τουρκία θα αποκαταστήσουν τις σχέσεις τους.

ε. Συριακή κρίση

Η Συριακή κρίση ενδέχεται να προκαλέσει μαζική είσοδο Σύρων προσφύγων στη χώρα μας η οποία θα επιδεινώσει το ήδη σοβαρό πρόβλημα που έχει προκληθεί από τους λαθρομετανάστες και γι' αυτό θα πρέπει να σχεδιαστούν από τώρα τα μέτρα για την αποτροπή τους.

Σοβαρότερο όμως πρόβλημα θα προκύψει σε περίπτωση που αποφασιστούν μέτρα κατά του Άσαντ από τον ΟΗΕ και τις ΗΠΑ και ζητηθεί η χρήση των Ελληνικών Βάσεων, γεγονός που θα θέσει σε δοκιμασία τις σχέσεις μας με τις Αραβικές χώρες.

Στην περίπτωση που τα μέτρα ληφθούν από τον ΟΗΕ, η Ελλάδα οφείλει να συμμετάσχει, ενώ αν ληφθούν από τις ΗΠΑ θα πρέπει να εξαρτήσει τη συμμετοχή της από τις εγγυήσεις που θα της δοθούν για την αντιμετώπιση των τουρκικών απειλών, αλλά και την επίλυση του Κυπριακού και του

Σκοπιανού.

2. ΒΑΛΚΑΝΙΑ

α. Σερβία

Ο νέος Πρόεδρος κ. Νίκολιτς και ο νεοδιορισθείς Πρωθυπουργός κ. Νάκιτς, πρώην στέλεχος της νεολαίας του Μιλόσεβιτς του οποίου το κόμμα κέρδισε τις πρόσφατες βουλευτικές εκλογές, έχουν προκαλέσει την δυσφορία της ΕΕ με τις μέχρι τώρα δηλώσεις και ενέργειές τους σε βαθμό που να τίθεται σε αμφιβολία η ευρωπαϊκή προοπτική της χώρας. Αξιωματούχοι της ΕΕ τους διεμήνυσαν ότι θα πρέπει να χαλιναγωγήσουν τον εθνικισμό τους, γιατί διαφορετικά θέτουν σε κίνδυνο το ευρωπαϊκό μέλλον της χώρας τους. Επίσης ο εκπρόσωπος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στη Σερβία κ. Ζέλικο Κάστιν ανακοίνωσε ότι η χώρα δεν θα λάβει ημερομηνία ενταξιακών διαπραγματεύσεων μέχρι το τέλος του έτους. Αντιθέτως, ο Ρώσος Πρωθυπουργός κ. Μεντβέντεφ σε συνάντηση που είχε με τον κ. Νίκολιτς δήλωσε ότι η χώρα του στηρίζει τη Σερβία στο θέμα του Κοσόβου και ότι θα της παράσχει βοήθεια στους τομείς υποδομών και επενδύσεων.

Τα δύσκολα για τους νέους ηγέτες θα αρχίσουν από τα μέσα Σεπτεμβρίου που θα κληθούν να συνεχίσουν το διάλογο με το Κόσοβο, αλλά και να εφαρμόσουν τα μέχρι τούδε συμφωνηθέντα από τον τέως Πρόεδρο κ. Τάντιτς.

Οι δύο νέοι ηγέτες, παρά τη ρητορική τους, θα αναγκαστούν να ακολουθήσουν την φιλοευρωπαϊκή πολιτική του κ. Τάντιτς γιατί διαφορετικά θα προκαλέσουν την αντίδραση του σερβικού λαού, το 80% του οποίου τάσσεται με την ΕΕ, και τους εξέλεξε ως φιλοευρωπαϊστές και όχι ως εθνικιστές.

Ο δικαζόμενος στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο κ. Κάρατζιτς ζήτησε να κληθεί ως μάρτυρας και ο Πρόεδρος της Ελλάδος κ. Παπούλιας, γιατί, όπως υποστηρίζει, ήταν ένας από τους λίγους ξένους

αξιωματούχους που οι Βόσνιοι εμπιστευόνταν και μιλούσαν ελεύθερα.

β. Βουλγαρία

Στις 18 Ιουλίου 2012, σε επίθεση καμικάζι βομβιστή εναντίου ισραηλινού τουριστικού λεωφορείου κοντά στο Μπουργκάς, σκοτώθηκαν 6 ισραηλινοί και τραυματίστηκαν 35. Το Ισραήλ κατηγόρησε το Ιράν ως υπεύθυνο, αλλά αυτό το αρνήθηκε κατά τρόπο κατηγορηματικό.

3. ΤΟΥΡΚΙΑ

α.Εσωτερική Κατάσταση

Το Συνταγματικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή του Λαϊκού Ρεπουμπλικανικού Κόμματος, το οποίο ζητούσε να ακυρωθεί ο νόμος, βάσει του οποίου έχει καθοριστεί η θητεία του προέδρου επταετής και να ισχύσει προηγούμενος που την καθόριζε πενταετή.

Η εξέλιξη αυτή δίνει το χρόνο στον κ. Ερντογάν να προωθήσει τις ρυθμίσεις που θα δώσουν υπόσταση στο αξίωμα του προέδρου, το οποίο φέρεται αποφασισμένος να διεκδικήσει το 2014, ουσιαστικές αρμοδιότητες.

Συνεχίζονται οι δίκες του τέως προέδρου της χώρας απόστρατου Στρατηγού Κενάν Εβρέν κατηγορούμενου για το στρατιωτικό πραξικόπημα του 1980, των υποθέσεων "Εργκένεκον" και "Βαριοπούλα", στις οποίες δικάζονται 300 και 364 αξιωματικοί ε.ε. και ε.α. κατηγορούμενοι ότι σχεδίαζαν την πραξικοπηματική ανατροπή της κυβερνήσεως.

Το Ανώτατο Στρατιωτικό Συμβούλιο αποστράτευσε, στο πλαίσιο των ετησίων κρίσεων των ανωτάτων αξιωματικών, 40 Στρατηγούς και Ναυάρχους, που δικάζονται στις παραπάνω υποθέσεις.

Η ενέργεια αυτή καταδεικνύει ότι ο κ. Ερντογάν έχει κατισχύσει πλήρως του στρατιωτικού κατεστημένου. Η νίκη του μάλιστα αυτή παίρνει ακόμη

μεγαλύτερες διαστάσεις, αν ληφθεί υπόψη ότι το ίδιο επεδίωξε και στις κρίσεις του 2011, αλλά προσέκρουσε στην άρνηση των τότε Αρχηγών Επιτελείων που παραιτήθηκαν.

Το Συμβούλιο Αμυντικής Βιομηχανίας αποφάσισε την αντικατάσταση των F16 από νέο μαχητικό αεροσκάφος που θα κατασκευαστεί από την Τουρκική Πολεμική Βιομηχανία στο διάστημα 2023-2030 και έθεσε ως στόχο την εξαγωγή 250.

β. Κουρδικό

Το τελευταίο διάστημα έχουν ενταθεί οι επιθέσεις του PKK εναντίον στρατιωτικών στόχων, με ιδιαίτερη έμφαση στους νομούς Χακίαρι και Σινάκ της ΝΑ χώρας, που αποτελούν τα προπύργιά του.

Από τις πρόσφατες επιθέσεις φαίνεται ότι η τακτική του PKK έχει αλλάξει. Αντί για ενέδρες και αιφνιδιαστικές επιθέσεις, πραγματοποιεί ένοπλες επιθέσεις εναντίον στρατιωτικών τμημάτων με στόχο να αναγκαστεί ο στρατός να αποχωρήσει και έτσι να δημιουργηθούν προπύργια στα οποία θα εγκατασταθούν παράλληλες δομές, ώστε να αμφισβητηθεί η τουρκική κρατική κυριαρχία.

Εφιάλτης για την Τουρκία είναι η δράση της Δημοκρατικής Ένωσης του Κουρδιστάν (PYD), παρακλάδι του PKK στη Συρία, που δρα στην τουρκοσυριακή μεθόριο. Η Τουρκία κατηγορεί τον κ. Άσαντ ότι σκοπίμως εκχώρησε τον έλεγχο της Β. Συρίας στους Κούρδους και απειλεί με στρατιωτική επέμβαση.

Είναι σχεδόν βέβαιον ότι, μετά το χάος και τις εθνοτικές συγκρούσεις στη Συρία, θα δημιουργηθεί κενό ασφαλείας στα σύνορα και θα διαχυθεί η κρίση στην Τουρκία, οπότε ο κουρδικός εφιάλτης θα γίνει πραγματικότητα.

γ.Εξωτερική Πολιτική

Η πολυδιαφημισμένη "πολιτική μηδενικών προβλημάτων με τις γειτονικές χώρες" του κ. Νταβούτογλου έχει ανατραπεί πλήρως. Η Τουρκία έχει εμπλακεί σε αντιπαράθεση με :

► Τη Συρία και το Ιράν, που συμάχησαν και την απειλούν ως όργανο της Δύσεως.

► Το Ισραήλ και την Κύπρο, λόγω των κοιτασμάτων φυσικού αερίου.

► Το Ιρακινό Κουρδιστάν, λόγω της εγκαταστάσεως των ανταρτών του PKK στο έδαφός του.

Η προσπάθεια της Τουρκίας να διαδραματίσει το ρόλο του ηγέτη του Ισλάμ, δηλαδή την αναβίωση του Χαλιφάτου, απέτυχε. Η ρήξη με το Ισραήλ αποτελεί ανυπέρβλητο εμπόδιο για την αποδοχή της ως σταθερού συμμάχου της Δύσεως, παρόλο που ο κ. Ερντογάν προέβλεπε σε πολλές παραχωρήσεις προς τον κ. Ομπάμα, όπως η αλλαγή της στάσεώς του στην επέμβαση του NATO στη Λιβύη, με την οποία ήταν αρχικά αντίθετος, η εγκατάσταση αντιπυραυλικού συστήματος στο τουρκικό έδαφος και η συμπαράταξή του με τις ΗΠΑ στην κρίση της Συρίας που τον έφερε σε αντιπαράθεση με το Ιράν.

Η προσφυγή της Τουρκίας στο Συμβούλιο του NATO για να θεωρηθεί η κατάρριψη του πολεμικού τους Α/Φ F-4, που είχε παραβιάσει τον εναέριο χώρο της Συρίας, ως επίθεση εναντίον της συμμαχίας και της δοθεί έτσι η έγκριση να επιτεθεί εναντίον της Β.Συρίας όπου δρουν Κούρδοι, απέτυχε. Η ΕΕ και οι ΗΠΑ της συνέστησαν ψυχραιμία και το NATO εξέδωσε μια χλιαρή ανακοίνωση. Η Μόσχα κατηγόρησε την Τουρκία ότι η παραβίαση δεν έγινε κατά λάθος, αλλά είχε ως στόχο την αποκάλυψη της πυραυλικής αεράμυνας της Συρίας. Αρνητική ήταν και η θέση του Αραβικού Συνδέσμου, ο οποίος ανακοίνωσε ότι έξωθεν επεμβάσεις στη Συρία, για οποιοδήποτε λόγο, δεν θα έχουν την υποστήριξή του.

4. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

α. Βρετανία

Στις 27 Ιουνίου η Βασίλισσα Ελισάβετ αντάλλαξε ιστορική χειραγία με τον άλλοτε Διοικητή του Ιρλανδικού Δημοκρατικού Στρατού (IRA), σε συνάντηση που είχαν στη Λυρική Σκηνή του Μπέλφαστ. Λίγες όμως ημέρες αργότερα στις 28 Ιουλίου 2012 μια νέα οργάνωση, στην οποία συγχωνεύτηκαν τρεις από τις κυριότερες οργανώσεις αντιφρονούντων στη Β.Ιρλανδία, ανακοίνωσε ότι θα επαναδιακηδίκησει τη σημαία του IRA προκειμένου να αποσταθεροποιήσει το καθεστώς.

Η απόφαση του Ισημερινού να χορηγήσει πολιτικό άσυλο στον ιδρυτή της Wiki Leaks Ασάντζ, ο οποίος έχει καταφύγει στην πρεσβεία του στο Λονδίνο, προκάλεσε τις αντιδράσεις των ΗΠΑ, της Σουηδίας αλλά και της Βρετανίας, η οποία δήλωσε ότι η απόφαση του Ισημερινού δεν θα αλλάξει σε τίποτε την κατάσταση και ότι ο Άσαντζ θα συλληφθεί όταν εξέλθει από την πρεσβεία και θα παραδοθεί στη Σουηδία για να δικαστεί.

β. Γαλλία

Ο κ. Ολάντ απομάκρυνε τους Ρομά από τους αυτοσχέδιους καταυλισμούς κοντά στις πόλεις Λίλλη και Λιόν, συνεχίζοντας έτσι την πολιτική του κ. Σαρκοζί στο μεταναστευτικό.

γ. Γερμανία

Το Συνταγματικό Δικαστήριο της Γερμανίας επέτρεψε στον γερμανικό στρατό να χρησιμοποιεί τα στρατιωτικά του μέσα εντός της γερμανικής επικράτειας όταν πρόκειται να αντιμετωπίσει τρομοκρατική απειλή.

Δικαστήριο της Κολωνίας εξέδωσε απόφαση σύμφωνα με την οποία η περιτομή νεαρών αγοριών απειλεί σοβαρά την υγεία τους. Η απόφαση προκάλεσε τις αντιδράσεις της εβραϊκής και μουσουλμανικής κοινότητας της Γερμανίας, αλλά και της γερμανικής Βουλής που τάχθηκε

υπέρ της περιτομής.

Στις 20 Αυγούστου άρχισε η δίκη 26 ατόμων που κατηγορούνται για σύσταση νεοναζιστικής οργάνωσης και εξαπόλυση εκστρατείας εκφοβισμού και βίας εναντίον μελών αριστερών οργανώσεων.

δ. Ρουμανία

Το Συνταγματικό Δικαστήριο ακύρωσε το δημοψήφισμα της 29 Ιουλίου, το οποίο είχε προκαλέσει η κυβέρνηση του Βίκτωρ Πόντι με το ερώτημα της αποπομπής του προέδρου κ. Μπασέσκου. Η ακύρωση έγινε γιατί δεν επετεύχθη το κατώτερο επίπεδο συμμετοχής (46,3% αντί του προβλεπόμενου 50%) και έτσι ο κ. Μπασέσκου συνεχίζει να ασκεί την προεδρία της χώρας.

Ο πρωθυπουργός κ. Πόντι κατηγορείται για λογοκλοπή, κατά τη σύνταξη της διδακτορικής του διατριβής αλλά, όπως δήλωσε, δεν πρόκειται να παραιτηθεί.

5. ΗΠΑ

Με αφορμή το θάνατο του Νιλ Αμστρονγκ, του αστροναύτη που πάτησε πρώτος στη σελήνη στις 20 Ιουλίου 1969, ο τύπος ασκεί κριτική στον κ. Ομπάμα για την υποβάθμιση της ΝΑΣΑ, της οποίας η χρηματοδότηση έχει περιοριστεί την τελευταία δεκαετία κάτω από το 0,5% του κρατικού προϋπολογισμού από το 4,5% που έφθανε τη δεκαετία του 1960, σε μια στιγμή μάλιστα που η Κίνα προβάλλει ως απειλή στο διάστημα.

Σε επιχειρησιακή ετοιμότητα κηρύχθηκε χθες αιφνιδιαστικά από τον αμερικανικό Πεντάγωνο το πρώτο μαχητικό αεροσκάφος 5ης γενιάς στον κόσμο F-22 Raptor, το οποίο είναι μη ανιχνεύσιμο και μπορεί να αχρηστεύσει ακόμη και τα υπερσύγχρονα συστήματα ραντάρ που αναπτύσσει τα τελευταία χρόνια το Πεκίνο. Κατόπιν, μάλιστα, διαταγής του Υπουργού Άμυνας των ΗΠΑ Λιόν Πανέτα μια Μοίρα F-22 θα εγκατασταθεί άμεσα στη Βάση Καντίνα της Ιαπωνίας, σε μια κίνηση που ερμηνεύεται ως μήνυμα με

αποδέκτες την Κίνα και τη Β.Κορέα.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων του Κογκρέσου απαγόρευσε στο Πεντάγωνο, με τροπολογία που ψήφισε με 407 ψήφους υπέρ και 5 κατά, την αγορά από τη Ρωσία Ε/Π M17 για τις ανάγκες του αφγανικού στρατού, επειδή η Ρωσία συνεχίζει να προμηθεύει τη Συρία με Ε/Π παρά την έκκληση της κ. Χίλτον να σταματήσει.

Το Ανώτατο Δικαστήριο των ΗΠΑ έκρινε με 5 ψήφους υπέρ και 4 κατά, συνταγματικό το νόμο του κ. Ομπάμα για την υγειονομική περίθαλψη, βάσει του οποίου 32 εκατομμύρια ανασφάλιστοι θα αποκτήσουν περίθαλψη.

Στις 6 Αυγούστου προσγειώθηκε στον Άρη το ρομποτικό όχημα Curiosity, του οποίου στόχος είναι να ερευνήσει για ίχνη υπάρξεως ζωής στον πλανήτη.

Τεραστίας εκτάσεως αναταραχές προκάλεσε στο μουσουλμανικό κόσμο η προβολή στις ΗΠΑ ταινίας που παρουσιάζει τον Μωάμεθ ως σεξομανή, παιδεραστή και ομοφυλόφιλο και τους οπαδούς του ως ηλιθίους. Στη Λιβύη οι διαδηλωτές εισέβαλαν στο Προξενείο στη Βεγγάζη και λιντσάρισαν τον Αμερικανό πρέσβη και τρεις υπαλλήλους της πρεσβείας. Η αναταραχή εξαπλώθηκε σε όλες σχεδόν τις μουσουλμανικές χώρες, με επιθέσεις εναντίον των αμερικανικών πρεσβειών για την προστασία των οποίων διετέθησαν πεζοναύτες.

Το γεγονός αυτό προκάλεσε και ένταση στις σχέσεις των ΗΠΑ με την Αίγυπτο, την οποία κατηγορήσαν για χλιαρή αντιμετώπιση την αρχή της κρίσεως, ενώ η αιγυπτιακή εισαγγελία άσκησε ποινική δίωξη σε βάρος επτά αιγυπτίων κοπτών, που διαμένουν μονίμως στην Αμερική, για συμμετοχή στην παραγωγή και διανομή της ταινίας. Σε αυτούς περιλαμβάνεται και ο φερόμενος ως παραγωγός της ταινίας Νακούλα Μπασέλεϊ.

6. ΡΩΣΙΑ

Ο κ. Πούτιν διαβεβαίωσε την κ. Μέρκελ και τον κ. Ολάντ, στις επαφές που είχε μαζί τους, για το

ενδιαφέρον της χώρας του για την ΕΕ, αλλά τους επανέλαβε σε όλους τους τόνους ότι είναι αντίθετος σε οποιαδήποτε επέμβαση στη Συρία ή το Ιράν.

Βεβαίως ο κ. Πούτιν δεν έχει διευκρινίσει μέχρι τώρα τι θα πράξει η Μόσχα σε περίπτωση που κάποια ή κάποιες χώρες επιχειρήσουν να επιτεθούν, χωρίς την έγκριση του ΟΗΕ, στη Συρία και το Ιράν την ώρα μάλιστα που διεθνείς αναλυτές υποστηρίζουν ότι η Ρωσία δεν είναι έτοιμη να μπει σε τέτοιες περιπέτειες.

Ο Ναύαρχος κ. Βίκτορ Τσίρκοφ ανακοίνωσε ότι η Ρωσία σχεδιάζει την εγκατάσταση Βάσεων στην Κούβα και Βιετνάμ, που είχε εγκαταλείψει ο κ. Πούτιν την πρώτη περίοδο της προεδρίας του, αλλά και στις Σεϋχέλλες.

Ο πρόεδρος Πούτιν επισκέφθηκε την Κίνα και υπέγραψε με τον κ. Χου Ζιντάο 20 συμφωνίες ύψους πολλών δις ευρώ. Μάλιστα του πρότεινε στο εξής, οι συναλλαγές των δύο κρατών να πραγματοποιούνται σε ρούβλια και γουάν και όχι σε δολάρια. Συζητήσαν επίσης και την ενδυνάμωση του Οργανισμού Συνεργασίας της Σαγκάης (Ρωσία, Κίνα, Καζαχστάν, Κιργιζία, Τατζικιστάν, Ουζμπεκιστάν) ώστε να αποτελέσει αντίβαρο του ΝΑΤΟ.

Με τις μέχρι τώρα κινήσεις του ο κ. Πούτιν φαίνεται διατεθειμένος να επαναφέρει τη Ρωσία στη διεθνή σκηνή ως στρατηγικό παίκτη. Το μέλλον όμως θα δείξει αν θα τα καταφέρει, δεδομένου ότι οι ΗΠΑ υπερτερούν σε πολλούς τομείς και ιδιαίτερα στον στρατιωτικό.

Ο κ. Πούτιν πραγματοποίησε 24ωρη επίσκεψη στο Ισραήλ για να τιμήσει την ανέγερση, στην πόλη Νετάνια, μνημείου για τη νίκη του ρωσικού στρατού επί της ναζιστικής Γερμανίας. Στις συζητήσεις που είχε με τους ηγέτες του Ισραήλ αναδείχτηκαν οι διαφορές των δύο χωρών στα θέματα του Ιράν, της Συρίας και το Παλαιστινιακό.

Ο κ. Πούτιν ευχαρίστησε τον κ. Ομπάμα για τη συμβολή του στην ένταξη της Ρωσίας στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου.

7. ΟΥΚΡΑΝΙΑ

Ο πρόεδρος Γιανούκοβιτς υπέγραψε νόμο με τον οποίο καθίσταται η ρωσική ως επίσημη γλώσσα στις κατά πλειοψηφία ρωσόφωνες περιοχές στα ανατολικά και νότια της χώρας.

Οι εισαγγελικές αρχές απάγγειλαν νέο κατηγορητήριο, για συνέργια σε δολοφονία ενός επιχειρηματία και της συζύγου του το 1996, στην πρώην πρωθυπουργό κ. Τιμονέσκο, η οποία εκτίει 7ετή κάθειρξη.

8. ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

α. Ισραήλ

Ο Διευθυντής του Κέντρου Δημοσίων Υποθέσεων της Ιερουσαλήμ κ. Ντόρε Γκολντ, παλιός διπλωμάτης, δήλωσε ότι το Ισραήλ επανεξετάζει τη στρατηγική του προκειμένου να αποφασίσει :

► Τι πρέπει να πράξει αν εμφανιστούν στα σύνορα με τη Συρία κύματα προσφύγων και επικρατήσει ανομία στα υψώματα του Γκολάν, που θα δώσει την ευκαιρία σε τρομοκράτες να διεισδύσουν στη χώρα.

► Αν πρέπει να βομβαρδίσει από τώρα τις αποθήκες χημικών όπλων της Συρίας, όπως έπραξε το 2007 με το πυρηνικό της αντιδραστήρα, για να μην περιέλθουν στα χέρια της αντιπολίτευσης που εχθρεύεται το Ισραήλ, λαμβάνοντας όμως υπόψη και την πιθανότητα το ενδεχόμενο αυτό να ενισχύσει τον Άσαντ και να ενώσει τους Άραβες.

► Αν πρέπει να δράσει μονομερώς κατά του Ιράν ή να αφήσει τις ΗΠΑ να προχωρήσουν το δρόμο της διπλωματίας.

Το Κοινοβούλιο ενέκρινε την κατασκευή τριών τεχνητών νησιών, τα οποία θα εξυπηρετήσουν κυρίως ενεργειακούς και αμυντικούς σκοπούς. Σε αυτές θα μεταφερθούν οι βιομηχανικές ζώνες και θα δημιουργηθούν αεροδρόμιο, λιμάνι,

εργοστάσιο αφαλάτωσης, μονάδα ενέργειας και στρατιωτικές Βάσεις με δυνατότητα μυστικού ελλιμενισμού πολεμικών πλοίων.

Το κόμμα Καντίμα αποχώρησε από τον κυβερνητικό σχηματισμό, στον οποίο είχε ενταχθεί προ διμήνου, εξαιτίας της αποφάσεως της κυβερνήσεως για την υποχρεωτική στράτευση των υπερорθόδοξων Εβραίων.

Το Ισραήλ επισκέφθηκαν η ΥΠΕΞ των ΗΠΑ κ. Κλίντον και ο ΥΕΘΑ κ. Πανέτα προκειμένου να πείσουν τον κ. Νετανιάχου να μην προβεί σε στρατιωτική ενέργεια κατά του Ιράν γιατί, όπως εκτιμούν, μία προσβολή θα επιβραδύνει απλώς το πρόγραμμα του Ιράν, αλλά θα διαλύσει τη διεθνή συνοχή την οποία με μεγάλη προσπάθεια οικοδομούν. Αντιθέτως ο υποψήφιος των Ρεπουμπλικανών για την προεδρία των ΗΠΑ κ. Ρόμνεϊ προκάλεσε τη δυσφορία του κ. Ομπάμα, γιατί κατά την επίσκεψή του στο Ισραήλ αποκάλυψε την Ιερουσαλήμ πρωτεύουσά του και δήλωσε ότι είναι χρέος των ΗΠΑ να σταματήσουν το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν.

Στις 28 Ιουλίου 2012 ο κ. Ομπάμα υπέγραψε νομοσχέδιο για την ενδυνάμωση της στρατιωτικής και πολιτικής συνεργασίας με το Ισραήλ, στοχεύοντας στις ψήφους του εβραϊκού λόμπι των ΗΠΑ.

β. Παλαιστινιακό

Ο κ. Αμπάς συναντήθηκε με τον αντιπρόεδρο του Ισραήλ κ. Μόφαζ στη Ραμάλα αλλά, όπως δήλωσε ο εκπρόσωπος της Παλαιστινιακής Αρχής, αυτή η συνάντηση δεν συνεπάγεται αναβίωση της ειρηνευτικής διαδικασίας, ούτε μπορεί να θεωρηθεί ως προπομπός μιας τέτοιας διαδικασίας.

Ο κ. Νετανιάχου ανακοίνωσε την ανέγερση 300 νέων κατοικιών στον εποίκισμό της Μπέϊτ Ελ και άλλων 500 στη Δυτική Όχθη.

Η απόφαση του κ. Νετανιάχου για εποίκισμό της Μπέϊτ Ελ που απέχει 12 χιλιόμετρα από την Ιερουσαλήμ και θα πρέπει να εκκενωθεί σε περίπτωση συμφω-

νίας μεταξύ Ισραήλ και Παλαιστινίων, δείχνει τις προθέσεις του κ. Νετανιάχου όσον αφορά στη λύση των δύο κρατών.

Ενεκρίθη η έρευνα για τα αίτια θανάτου του Γιάσερ Αραφάτ, ύστερα από αίτημα της συζύγου του, η οποία ισχυρίζεται ότι δηλητηριάστηκε από ραδιενεργό πολώνιο. Το Ισραήλ αρνείται ότι έχει οιαδήποτε ανάμειξη και έδωσε την άδεια μεταφοράς της σωρού του, αν χρειαστεί, στο εξωτερικό.

Ο επικεφαλής της Χαμάς στη Γάζα κ. Χανίγια συναντήθηκε με το νέο Πρόεδρο της Αιγύπτου κ. Μόρσι στην αιγυπτιακή πρωτεύουσα στις 26 Αυγούστου 2012.

Ο κ. Μόρσι, ο οποίος είχε συναντηθεί και με τον κ. Αμπάς, εξεδήλωσε την πρόθεσή του να μεσολαβήσει μεταξύ της Χαμάς και της Οργάνωσης για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης.

γ. Χερσόνησος Σινά

Ένταση έχει προκληθεί στην Χερσόνησο του Σινά, η οποία είναι αποστρατικοποιημένη με βάση τη συμφωνία του 1979, από τις επιθέσεις ισλαμιστών ανταρτών εναντίον Ισραηλινών και Αιγυπτίων. Συγκεκριμένα, στις 22 Ιουνίου ένοπλοι παραβίασαν τα σύνορα του Ισραήλ από την Αιγυπτιακή Χερσόνησο Σινά και σκότωσαν έναν Ισραηλινό. Το ισραηλινό στρατιωτικό τμήμα που εδρεύει στην περιοχή αντέδρασε αμέσως με πυρά και σκότωσε δύο από τους ενόπλους. Το Ισραήλ ανέπτυξε και άρματα στη μεθόριο, παραβιάζοντας τη συνθήκη του 1974, τα οποία όμως αποσύρθηκαν αμέσως.

Η ανάπτυξη αρμάτων στην περιοχή είχε ως στόχο την αποστολή μηνύματος αποφασιστικότητας από το Ισραήλ στη νέα κυβέρνηση της Αιγύπτου.

Στις 5 Αυγούστου 2012, ομάδα 35 και πάλι ισλαμιστών, επιτέθηκε σε Βάση του αιγυπτιακού στρατού κοντά στη Γάζα και σκότωσε 16 στρατιώτες. Το Κάϊρο

αντέδρασε με την αποστολή Ε/Π τα οποία έπληξαν με πυραύλους τις θέσεις των ισλαμιστών και σκότωσαν 20.

Η Χαμάς έσπευσε να κατηγορήσει την ισραηλινή Μοσάντ αλλά ο αιγυπτιακός στρατός διαπίστωσε ότι κάποιοι από τους ενόπλους εισήλθαν από τη Λωρίδα της Γάζας και έτσι οι υποψίες στράφηκαν προς τη Χαμάς η οποία έχει περιέλθει σε δυσχερή θέση.

Το Ισραήλ ζήτησε από την Αίγυπτο να ελέγξει την κατάσταση με τα 7 Τάγματα στρατού που της έχει επιτρέψει να αναπτύξει στο Σινά, καθιστώντας της γνωστό ότι δεν θα δεχθεί την ανάπτυξη και άλλων δυνάμεων, όπως θα επιθυμούσε η Αίγυπτος. Οι επιχειρήσεις του αιγυπτιακού στρατού εναντίον των ισλαμιστών ανταρτών, για την εκκαθάριση της Γάζας, βρίσκονται σε εξέλιξη.

δ. Ιράν

Σε αποτυχία κατέληξαν οι συνομιλίες του Ιράν με τη Διεθνή Υπηρεσία Ατομικής Ενέργειας (ΙΑΕΑ) που διεξήχθησαν στη Βιέννη στις 8 Ιουνίου 2012 με αντικείμενο την πρόσβαση των επιθεωρητών της σε εγκαταστάσεις τις οποίες η υπηρεσία πιθανολογεί ότι έγιναν στο παρελθόν δοκιμές που σχετίζονται με πυρηνικές βόμβες.

Την ίδια τύχη είχαν και οι συνομιλίες που έγιναν στις 24 Αυγούστου 2012 στην Τεχεράνη, με αντικείμενο τον έλεγχο των εγκαταστάσεων στο Παρτσίν στην περιοχή του οποίου έχουν γίνει, όπως έδειξαν φωτογραφίες από δορυφόρους, καταδαφίσεις κτιρίων και μεταφορά χώματος προκειμένου να εξαφανιστούν τα σχετικά πειστήρια.

Παράλληλα με τις συνομιλίες Ιράν-ΙΑΕΑ πραγματοποιήθηκαν και συνομιλίες μεταξύ του Ιράν και της ομάδας 5+1 (ΗΠΑ, Ρωσία, Κίνα, Γαλλία, Βρετανία και Γερμανία), αρχικά στη Βιέννη (29-6-2012) και στη συνέχεια στη Μόσχα (18 και 19-7-2012), οι οποίες υπήρξαν ατελέσφορες, γιατί το Ιράν απέρριψε την πρόταση, σύμφωνα με την οποία θα έπρεπε ο εμπλουτισμός του ουρα-

νίου να μειωθεί από το 20% στο 5% στη Νατάνζ και να σταματήσει εντελώς στη Μονάδα του Φαράντου, που βρίσκεται υπό τη γη κοντά στην ιερή πόλη Κομ.

Μετά την αποτυχία των συνομιλιών εφαρμόστηκε από 1 Ιουλίου 2012 το εμπάργκο στις εξαγωγές πετρελαίου από το Ιράν, με αποτέλεσμα να μειωθούν μέχρι τώρα κατά 50% και η χώρα να έχει περιέλθει σε οικονομική ασφυξία.

Στις 2 Αυγούστου το αμερικανικό Κογκρέσο επέβαλε πρόσθετες κυρώσεις στο Ιράν, σύμφωνα με τις οποίες θα τιμωρείται οποιοδήποτε πρόσωπο ή εταιρεία που συνεργάζεται με το Ιράν στον ενεργειακό τομέα ή παρέχει ασφάλεια στην Ιρανική Πετρελαϊκή Εταιρεία, ή ασχολείται με την παροχή ουρανίου και πώληση πετρελαιοφόρων στη χώρα.

Οι ΗΠΑ εκτιμούν ότι οι κυρώσεις αποδίδουν και ότι θα αναγκαστεί το Ιράν, πολύ σύντομα, να συμβιβασθεί. Αντιθέτως το Ισραήλ επιμένει ότι οι κυρώσεις δίνουν απλώς χρόνο στο Ιράν να ολοκληρώσει το πρόγραμμά του και γι' αυτό ζητά από τις ΗΠΑ να επέμβουν στρατιωτικά, αφήνοντας να εννοηθεί ότι αν δεν εισακουστεί θα το πράξει μονομερώς πριν προλάβει το Ιράν να κατασκευάσει πυρηνικό όπλο.

Οι ΗΠΑ, παρόλο που επιδιώκουν τη διπλωματική λύση, δεν αποκλείουν και τη στρατιωτική επέμβαση και γι' αυτό προετοιμάζονται να αντιμετωπίσουν είτε μια επίθεση με πυραύλους, είτε έναν αποκλεισμό των στενών του Ορμούζ, όπως απειλεί το Ιράν. Για το λόγο αυτό προωθούν την εγκατάσταση αντιπυραυλικής ασπίδας στην περιοχή και έχουν στείλει στον Περσικό τρία αεροπλανοφόρα, μεγάλο αριθμό πολεμικών πλοίων και μια πλωτή Βάση, η οποία έχει προέλθει από τη μετασκευή ενός παλαιού μεταγωγικού και μπορεί να λειτουργήσει ως Βάση Ειδικών Δυνάμεων, ως ελικοδρόμιο και ως σταθμός ανεφοδιασμού και συντηρήσεως των ναρκαλιευτικών.

ε. Ιράκ

Πολύνεκρες βομβιστικές και ένοπλες επιθέσεις σημειώνονται στη χώρα. Οι νεκροί τον Ιούνιο ανήλθαν σε 100, τον Ιούλιο σε 250 και τον Αύγουστο σε 260. Οι περισσότερες επιθέσεις εκδηλώθηκαν εναντίον αστυνομικών τμημάτων και Κέντρων Εκπαιδεύσεως Νεοσυλλέκτων ενώ η πλειοψηφία των θυμάτων είναι σιίτες. Η κατάσταση αυτή αναδεικνύει για μια ακόμη φορά την αδυναμία των δυνάμεων ασφαλείας να επιβάλλουν την τάξη.

Ιρακινοί αξιωματούχοι δηλώνουν πεπεισμένοι ότι οι επιθέσεις έχουν σχεδιαστεί από την Αλ Κάϊντα με στόχο την πρόκληση μιας ευρύτερης σύρραξης μεταξύ σουνιτών και σιιτών, γεγονός που προκαλεί ανησυχία και στις ΗΠΑ.

στ. Λίβανος

Οι συγκρούσεις μεταξύ αντιπάλων φατριών, που άλλες υποστηρίζουν τον Άσαντ και άλλες τους αντικαθεστωτικούς, με 8 νεκρούς και 75 τραυματίες στις 21 και 22 Αυγούστου, προκάλεσαν ανησυχίες για διάχυση της συριακής κρίσεως και στο Λίβανο. Ο πρωθυπουργός κ. Μικάτι απηύθυνε έκκληση σε όλες τις πολιτικές δυνάμεις για συνεργασία, ώστε να ματαιωθούν όλες οι προσπάθειες και να συρθεί η χώρα στη δύνη της συριακής κρίσης. Η Χεζμπολάχ, σύμμαχος του Άσαντ και βασική συνιστώσα του εϋθραυστου κυβερνητικού συνασπισμού, αρνήθηκε κάθε συμμετοχή στα επεισόδια.

ζ. Σαουδική Αραβία

Ο διάδοχος του θρόνου πρίγκιπας Νάγιεφ, 78 ετών, πέθανε στις 23 Ιουνίου και νέος διάδοχος ορίστηκε ο πρίγκιπας Σαλμάν 77 ετών, γιός του ιδρυτή της χώρας βασιλιά Σαούντ και της Σουντέιρα, που ήταν η πιο αγαπημένη σύζυγός του. Στο θρόνο εξακολουθεί να μένει ο βασιλιάς Αμπντάλα ηλικίας 88 ετών.

η. Υεμένη

Ο Υεμενικός στρατός ανακατέλαβε τις περιοχές που είχε καταλάβει η Αλ Κάϊντα προ έτους και είχε εφαρμόσει τη σουρία. Επίσης συνέλαβε έναν από τους αρχηγούς της Αλ Κάϊντα.

θ. Ιορδανία

Ο βασιλιάς Αμπντουλάχ προβαίνει σε πολλές μεταρρυθμίσεις προκειμένου να αποτρέψει το επαναστατικό κύμα να φτάσει στη χώρα του. Η μουσουλμανική όμως αδελφότητα ανακοίνωσε ότι θα μπούκοτάρει τις εκλογές, που έχουν προκηρυχθεί, γιατί θεωρεί ότι οι μεταρρυθμίσεις είναι ανεπαρκείς.

ι. Συρία

Συνεχίζονται οι αιματηρές συγκρούσεις, που άρχισαν τον Μάρτιο 2012, μεταξύ των δυνάμεων του Άσαντ και των αντικαθεστωτικών με εκατόμβες νεκρών, τραυματιών και εκτοπισμένων. Μέχρι τώρα οι νεκροί έχουν ξεπεράσει του 26.000, ενώ οι εκτοπισμένοι ξεπερνούν το 1,5 εκατομμύριο. Στην Ιορδανία έχουν καταφύγει 300.000 πρόσφυγες, στην Τουρκία 100.000 και άλλες 100.000 στο Λίβανο και το Ιράκ.

Τον Ιούλιο οι αντικαθεστωτικοί επιχείρησαν να καταλάβουν τη Δαμασκό και τις άλλες μεγάλες πόλεις. Αρχικά είχαν αρκετές επιτυχίες και ενώ εφαινετο ότι πλησιάζει το τέλος του Άσαντ, οι δυνάμεις του αντεπιτέθηκαν και με τη χρησιμοποίηση αρμάτων, πυροβολικού, άλλων βαρέων όπλων και της αεροπορίας, ανακατέλαβαν όλες τις πόλεις τις οποίες και ελέγχουν. Αντιθέτως την ύπαιθρο εξακολουθούν να την ελέγχουν οι αντικαθεστωτικοί.

Ο Άσαντ, παρά τα πλήγματα που υπέστη από τις διεθνείς επικρίσεις, την αποπομπή της Συρίας από τον Αραβικό Σύνδεσμο και τις αυτομολήσεις του πρωθυπουργού του, στρατηγών, μεγάλου αριθμού αξιωματικών και άλλων αξιωματούχων, φαίνεται διατεθειμένος να συνεχίσει τη σύγκρουση για αρκετό καιρό ακόμη, έχοντας τη στήριξη της Ρωσίας και της Κίνας, οι οποίες αντιτίθενται όχι μόνο σε στρα-

τιωτική επέμβαση αλλά ακόμη και στην επιβολή κυρώσεων, παρεμποδίζοντας τα προτεινόμενα από το ΣΑ/ΟΗΕ καταδικαστικά ψηφίσματα. Τον Άσαντ ενισχύει και ο κατακερματισμός του Συριακού Εθνικού Συμβουλίου σε ιδεολογικές και θρησκευτικές ομάδες, το οποίο δεν φαίνεται ικανό να τον ανατρέψει.

Ο διαμεσολαβητής του ΟΗΕ για το Συριακό κ. Κόφι Ανάν παραιτήθηκε, κατηγορώντας τις δύο πλευρές, αλλά και κάποιες χώρες που δεν τις κατονόμασε, ότι δεν στήριζαν τις προσπάθειές του. Κατόπιν αυτού ορίστηκε νέος διαπραγματευτής ο Αλγερινός κ. Μπραχίμι, ο οποίος, στην πρώτη του ομιλία ενώπιον της ΓΣ του ΟΗΕ περιέγραψε την κατάσταση ως δραματική και κάλεσε τη διχασμένη Διεθνή Κοινότητα να κάνει κάτι για να σταματήσει η αιματοχυσία.

Νέα διαμεσολαβητική προσπάθεια ανέλαβε και ο νέος πρόεδρος της Αιγύπτου κ. Μόρσι, ο οποίος στη Σύνοδο του Κινήματος των Αδέσμευτων που πραγματοποιήθηκε στην Τεχεράνη από 26-31 Αυγούστου, τάχθηκε ανοιχτά υπέρ της αλλαγής καθεστώτος στη Συρία και πρότεινε τη συγκρότηση διεθνούς επαφής για το συριακό με τη συμμετοχή της Αιγύπτου, του Ιράν, της Τουρκίας και της Σαουδικής Αραβίας. Την πρόταση όμως αυτή απέρριψε ο υφυπουργός εξωτερικών της Συρίας, ο οποίος δήλωσε ότι ο κ. Μόρσι υπέγραψε την καταδίκη της μεσολαβητικής του προσπάθειας από τη στιγμή που τάχθηκε ανοιχτά υπέρ της απομακρύνσεως του κ. Άσαντ. Παρ'όλα αυτά, η ομάδα επαφής ξεκίνησε τις προσπάθειές της.

Όσο ο Άσαντ ελέγχει, έστω και μερικώς, την κατάσταση και έχει τη στήριξη της Ρωσίας και της Κίνας δεν πρόκειται να δεχθεί καμιά πρόταση, που θα τον θέσει εκτός εξουσίας.

Η δημιουργηθείσα ευνοϊκή κατάσταση, με την εξέλιξη των επιχειρήσεων, αύξησε τις ανησυχίες της Τουρκίας για τη δράση του PKK στη Β.Συρία και τη διάχυση της κρίσεως στο έδαφός της και γι' αυτό

ο κ. Νταβούτογλου ζήτησε από τον ΟΗΕ να δημιουργήσει ουδέτερες ζώνες εντός της Συρίας, επικαλούμενος τη δραματική αύξηση του αριθμού των προσφύγων, που περνούν τα σύνορα, αλλά η αίτησή του δεν έγινε δεκτή λόγω του βέτο που ασκούσαν Ρωσία και Κίνα. Αλλά και ο Άσαντ χαρακτήρισε ανεφάρμοστη στην πράξη την ιδέα των ουδέτερων ζωνών.

Αρνητικοί όμως είναι και οι Αμερικανοί στη δημιουργία ουδέτερων ζωνών χωρίς την έγκριση του ΟΗΕ, γιατί αυτό προϋποθέτει την επιβολή πρώτα ζώνης αεροπορικού αποκλεισμού που θα ισοδυναμούσε με κήρυξη πολέμου.

Ο πρόεδρος Ομπάμα προειδοποίησε τη Συρία να μη χρησιμοποιήσει το χημικό της οπλοστάσιο και να μην επιτρέψει την κατάληψή του από τους αντάρτες. Ο Σύρος αντιπρόεδρος απάντησε ότι τα χημικά όπλα θα χρησιμοποιηθούν μόνον εναντίον των πιθανών εισβολέων και σε καμιά περίπτωση κατά του λαού, προσθέτοντας ότι οποιαδήποτε ξένη στρατιωτική επέμβαση θα οδηγήσει "σε αντιπαράθεση πέρα από τα συριακά σύνορα". Ωστόσο Αμερικανοί αξιωματούχοι εκτιμούν ότι μια στρατιωτική επέμβαση είναι πολύ πιο πολύπλευρη από αυτή της Λιβύης, γιατί ο κ. Άσαντ διαθέτει πολύ πιο ισχυρό στρατό απ'ότι ο Καντάφι, έχει τη στήριξη της Ρωσίας και της Κίνας και υπάρχει σοβαρός κίνδυνος η σύρραξη να μεταδοθεί στις γειτονικές χώρες όπως ο Λίβανος, η Ιορδανία, το Ιράκ, η Τουρκία και το Ισραήλ. Θα έδινε επίσης τη δυνατότητα στον Άσαντ να εκμεταλλευτεί το λαϊκό αίσθημα κατά της Δύσης και θα έστρεφε την Άλ Κάϊντα και τις άλλες τρομοκρατικές οργανώσεις, που τώρα τον πολεμούν να συμπαράταχθούν μαζί του.

Η Συρία, όπως εξελίσσονται τα πράγματα, οδηγείται σε μια μακροχρόνια κρίση με τον Άσαντ να ελέγχει τα αστικά κέντρα, ενώ οι αντικαθεστωτικοί που θα ελέγχουν την ύπαιθρο θα επιχειρούν τρομοκρατικά πλήγματα στα αστικά κέντρα, σε έναν πόλεμο

φθοράς. Η κατάσταση αυτή δεν θα αλλάξει εκτός και αν η Δύση, η Ρωσία και οι γειτονικές της χώρες υποχρεωθούν εκ των πραγμάτων σε ένα συμβιβασμό τύπου Γιουγκοσλαβίας.

9.ΑΦΡΙΚΗ-ΑΡΑΒΙΚΗ ΑΝΟΙΞΗ

α. Αίγυπτος

Τις προεδρικές εκλογές της 17ης Ιουνίου 2012 κέρδισε ο υποψήφιος της Μουσουλμανικής Αδελφότητας κ. Μόρσι, ο οποίος ορκίστηκε στις 30 Ιουνίου 2012 και όρισε ως πρωθυπουργό τον άγνωστο τεχνοκράτη κ. Χισάμ Καντίλ, ο οποίος ήταν Υπουργός Άρδευσης και Υδάτινων Πόρων της απερχόμενης κυβέρνησης. Η νέα κυβέρνηση η οποία περιλαμβάνει και έξι υπουργούς της απερχομένης, ορκίστηκε στις 2 Αυγούστου ενώπιον του προέδρου κ. Μόρσι.

Ο κ. Μόρσι σε συναντήσεις που είχε με την ΥΠΕΞ των ΗΠΑ κ. Χίλαρι Κλίντον στις 15 Ιουλίου και τον ΥΕΘΑ κ. Πανέτα στις 31 Ιουλίου, τους διαβεβαίωσε ότι η χώρα του θα τηρήσει όλες τις διεθνείς συμφωνίες, συμπεριλαμβανομένης και αυτής του 1979 με το Ισραήλ, και ότι θα συνεχίσει σε συνεργασία με τις ΗΠΑ τον πόλεμο κατά της Άλ Κάϊντα.

Στις 12 Αυγούστου 2012 ο πρόεδρος κ. Μόρσι με μια αστραπιαία κίνηση αντικατέστησε τη στρατιωτική ηγεσία και κατήργησε την συντακτική πράξη του στρατιωτικού συμβουλίου, η οποία περιόριζε τις εξουσίες του ιδίου και της Βουλής, ιδίως σε ζητήματα άμυνας και εξωτερικής πολιτικής. Σύμφωνα με επίσημη ανακοίνωση ο πρόεδρος του απερχομένου Ανωτάτου Στρατιωτικού Συμβουλίου Στρατάρχης κ. Ταντάουϊ αποδέχθηκε τη θέση του Συμβούλου παρά τον Πρόεδρο, καθώς και απερχόμενος Αρχηγός ΓΕ ΕΘΑ Ανάν. Επίσης ότι ο απερχόμενος Αρχηγός Ναυτικού κ. Μαμής διορίστηκε Πρόεδρος της Εταιρείας Διαχειρίσεως του Σουέζ.

β. Λιβύη

Στις 7 Ιουλίου 2012 διεξή-

χθησαν οι πρώτες ελεύθερες εκλογές για την ανάδειξη 80 βουλευτών ανηγόντων στα κόμματα και 120 ανεξαρτήτων, τις οποίες κέρδισε ο "κοσμικός" κ. Τζιμπρίλ και όχι οι ισλαμιστές, όπως στις άλλες χώρες της Αραβικής Ανοίξεως.

Η νέα Βουλή θα εκλέξει πρωθυπουργό, κυβέρνηση και επιτροπή για τη σύνταξη του νέου συντάγματος. Προεδρικές εκλογές θα διεξαχθούν το 2013.

10.ΑΠΩ ΑΝΑΤΟΛΗ

α. Αφγανιστάν

Σύμφωνα με δημοσκόπηση το 66% των ερωτηθέντων Αμερικανών δήλωσαν ότι αντιτίθενται στην αμερικανική εμπλοκή στο Αφγανιστάν και μόλις το 27% την υποστηρίζουν. Στρατιωτικοί όμως αναλυτές εκτιμούν ότι οι ΗΠΑ θα πρέπει να διατηρήσουν μάχιμη δύναμη τουλάχιστον 20.000 ανδρών και μετά το 2014, με αποστολή την καταδίωξη των Ταλιμπάν και την εκπαίδευση του αφγανικού στρατού.

Ο απερχόμενος από το Αφγανιστάν πρέσβης των ΗΠΑ κ. Ράτον Κρόχερ δήλωσε ότι οι πιο μετριοπαθείς Ταλιμπάν έχουν εκφράσει ενδιαφέρον να συμμετάσχουν στην ειρηνευτική διαδικασία και ότι το κίνημά τους διαθέτει μόνο λίγους σκληροπυρηνικούς.

Συνεχίζονται οι εχθροπραξίες και οι βομβιστικές επιθέσεις με καμικάζι, αλλά όπως ανακοίνωσε ο ΟΗΕ οι απώλειες αμάχων μειώθηκαν κατά 15% το πρώτο εξάμηνο του 2012. Στο διάστημα αυτό σκοτώθηκαν 1145 άτομα και τραυματίστηκαν 1954 από τα οποία το 30% είναι γυναίκες και παιδιά.

Από την 1η Ιανουαρίου 2012 μέχρι σήμερα έχουν σκοτωθεί 42 στρατιώτες του ΝΑΤΟ από Ταλιμπάν που έχουν παρεισφρήσει στο στρατό του Αφγανιστάν και φορούν στρατιωτικές στολές. Το σύνολο των στρατιωτών του ΝΑΤΟ που σκοτώθηκαν από την αρχή του έτους είναι 251 από τους οποίους οι 151 ήταν Αμερικανοί.

Ο Νο 2 της Άλ Κάϊντα

Αμπντού Γιάχα αλ Λίμπι, από τους πιο έμπειρους και πολυμήχανους ηγέτες της οργάνωσης που ανήλθε στο Νο 2 μετά το θάνατο του Μπιν Λάντεν, σκοτώθηκε σε επίθεση μη επανδρωμένου αεροσκάφους, στις 5 Ιουνίου 2012 στην περιοχή των φυλών του Πακιστάν.

β. Πακιστάν

Παρά τις διαμαρτυρίες του Πακιστάν, οι επιθέσεις με μη επανδρωμένα αεροσκάφη των ΗΠΑ όχι μόνο δεν μειώνονται αλλά αυξάνονται, γιατί, όπως δήλωσε ο ΥΕ ΘΑ των ΗΠΑ κ. Πανέτα, που επισκέφθηκε τη χώρα, η κυβέρνηση δεν συνεργάζεται με τις ΗΠΑ για την εξάρθρωση των τρομοκρατών, οι οποίοι ζουν σε προστατευμένες ζώνες στο Πακιστάν και περνούν με ευκολία στο Αφγανιστάν για να επιτεθούν εναντίον Νατοϊκών στόχων.

Στις 5 Ιουλίου 2012 άρχισε και πάλι ο ανεφοδιασμός των Νατοϊκών στρατευμάτων στο Αφγανιστάν αδίκως μέσω του Πακιστάν, ο οποίος είχε διακοπεί τον περασμένο Νοέμβριο ως αντίποινα για την αμερικανική επιδρομή κατά την οποία σκοτώθηκαν 24 Πακιστανοί στρατιώτες, Κατόπιν αυτού ξεπαγώνει η αμερικανική στρατιωτική βοήθεια προς το Πακιστάν ύψους 1,1 δις δολ.

γ. Β. Κορέα

Ο νέος ηγέτης Κιμ Γιονγκ Ουν αντικατέστησε τον Α/ΓΕΕΘΑ Αντιστρατάρχη Ρι με τον έμπιστό του Αντιστράτηγο Χιου Γιονγκ Τσολ, σε μια προσπάθεια να εδραιώσει την πίστη και αφοσίωση στο πρόσωπό του των ενόπλων δυνάμεων. Επίσης απέκτησε και τον τίτλο του Προέδρου της Εθνικής Επιτροπής Άμυνας και του Ανωτάτου Διοικητή του Λαϊκού Στρατού, πέραν αυτών του πρώτου Γραμματέα του Εργατικού Κόμματος και του επικεφαλής της Επιτροπής Στρατιωτικών του κόμματος.

Ο Κιμ Γιονγκ Ουν μαζί με τη σύζυγό του, η οποία κρατούσε ένα τσαντάκι Dior, παρακολούθησε και χειροκρότησε θερμά μια παράσταση εμπνευσμένη από χαρακτήρες

του Ντίσνεϊ και επενδεδυμένη με αμερικανικά τραγούδια, την οποία πρόβαλε και η κρατική τηλεόραση.

Πολιτικοί αναλυτές, εκ του γεγονότος αυτού και κυρίως ότι η παράσταση προβλήθηκε από την κρατική τηλεόραση η οποία μέχρι τώρα πρόβαλε μόνο πατριωτικές ταινίες και παραστάσεις τσίρκων και μαγισσών που υμνούσαν το κομμουνιστικό καθεστώς, εκτιμούν ότι ο Κιμ είναι έτοιμος για πολιτιστικές μεταρρυθμίσεις και ανοίγματα.

Δυσμενή όμως σχόλια προκάλεσε το τσαντάκι Dior της συζύγου του, το οποίο στη Νότιο Κορέα στοιχίζει 1,8 εκατομμύρια γουόν (1244 ευρώ), ποσό που αντιστοιχεί στο μέσο ετήσιο εισόδημα των Βορειοκορεατών. Στη Β.Κορέα 3 εκατ. άνθρωποι υποσιτίζονται σύμφωνα με τον ΟΗΕ.

γ. Νότια Κορέα

Η επίσκεψη του προέδρου της χώρας στις νησίδες Ντόκο, που διεκδικούνται και από την Ιαπωνία, προκάλεσε ένταση ανάμεσα στις δύο χώρες. Οι νησίδες Ντόκο είναι εκτάσεως 230 τετρ. χλμ, βρίσκονται σε περιοχή πλούσια σε αλιεύματα και πιθανότατα σε κοιτάσματα φυσικού αερίου στο υπέδαφός τους. Η Νότια Κορέα διατηρεί φρουρά σε αυτές από το 1954,

Από 20-31 Αυγούστου, η Νότια Κορέα και οι ΗΠΑ πραγματοποίησαν κοινές στρατιωτικές ασκήσεις, στις οποίες συμμετείχαν 56.000 στρατιώτες της Ν.Κορέας και 30.000 των ΗΠΑ.

δ. Κίνα

Ένταση στις σχέσεις Κίνας και Ιαπωνίας έχει προκαλέσει η αναβίωση της διενέξέως τους για τις ακατοίκητες βραχονησίδες στη θάλασσα της Αν. Κίνας.

Το Πεκίνο επισκέφθηκε η κ. Μέρκελ στις 30 Αυγούστου με στόχο την περαιτέρω προώθηση των διμερών εμπορικών και οικονομικών σχέσεων των χωρών τους και η κ. Χίλαρι Κλίντον, η οποία είχε συναντήσεις με την κινεζική ηγεσία, αλλά δεν πέτυχε το στόχο τα ης που ήταν η γεφύρωση των διαφορών στο

ζήτημα της Συρίας.

Ο Κινέζος πρόεδρος Χου Ζιντάο, μιλώντας στις 20 Ιουλίου 2012 στο φόρουμ της Σινοαφρικανικής Συνεργασίας ανακοίνωσε τη χορήγηση νέων δανείων 20 δις δολαρίων με στόχο την εξασφάλιση των πετρελαίων της Μαύρης Ηπείρου. Η Κίνα κατέχει τη δεύτερη θέση στην κατανάλωση ενέργειας παγκοσμίως, ενώ οι συναλλαγές της με την Αφρική έφτασαν στα 166,3 δις δολάρια το 2011.

11.ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ

α. Κολομβία

Ο πρόεδρος Χουάν Μάβουελ Σάντος ανακοίνωσε, με τηλεοπτικό του διάγγελμα, την έναρξη ειρηνευτικών διαπραγματεύσεων με την επαναστατική οργάνωση FARC, που ιδρύθηκε πριν 48 χρόνια και αριθμεί 9.200 μαχητές.

β. Μεξικό

Ο υποψήφιος του Επαναστατικού Θεσμικού Κόμματος κ. Ενρίκε Πένιε Νέτο κέρδισε τις προεδρικές εκλογές νικώντας τον αριστερό υποψήφιο Λόπες Ομπραδόρ, που ήθελε να γίνει "ο Τσάβες του Μεξικού". Έτσι το Επαναστατικό Θεσμικό Κόμμα που κυβερνούσε τη χώρα για 71 χρόνια και έχασε τις εκλογές το 2000 λόγω σκανδάλων και διαφθοράς, επανέρχεται στην εξουσία ύστερα από 12 χρόνια.

γ.Μιανμάρ (Βιρμανία)

Η ηγέτης της αντιπολιτεύσεως Λουνγκ Σαν Σου, που ήταν σε κατ'οίκον περιορισμό επί 15 έτη της περιόδου 1989 έως 2010 και εξελέγη βουλευτής τον Απρίλιο, ταξίδευσε στο Όσλο και παρέλαβε με καθυστέρηση 21 ετών το βραβείο Νόμπελ που της είχε απονεμηθεί το 1991. Η κ. Σου ζήτησε οικονομική ενίσχυση για τη χώρα της, την οποία αποκάλεσε με το όνομα Βιρμανία όπως ονομαζόταν πριν της το αλλάξει η στρατιωτική δικτατορία το 1989, αλλά προσωρινή και όχι οριστική κατάργηση των κυρώσεων, ώστε να διατηρείται η εξωτερική πίεση για εκδημοκρατισμό της χώρας.

Ισραήλ: Περιμένοντας τους Αμερικανούς μετά τις εκλογές

Του Αντιστρατήγου ε.α. Ιωάννη Αθ. Μπαλτζώη

Ο Ισραηλινός τύπος σε καθημερινή βάση ασχολείται με το κύριο θέμα που ταλανίζει κυβέρνηση, πολιτικούς, τον Στρατό και τους πολίτες για μήνες τώρα. Δηλαδή το θέμα του Ιράν και την ενδεχόμενη προληπτική επίθεση του Ισραήλ κατά των πυρηνικών του εγκαταστάσεων. Με αφορμή πρόσφατο συνέδριο για την τρομοκρατία, όπου συμμετείχαν μεταξύ

του ότι το Ισραήλ δεν πρέπει να αναλάβει μόνο του δράση εναντίον του Ιράν, εκτός αν είναι η τελευταία επιλογή. Ο Mofaz δήλωσε ότι οι ΗΠΑ θα πρέπει να ηγηθούν μιας τέτοιας επιχείρησης, καθώς το Ισραήλ θα μπορούσε να καθυστερήσει μόνο και όχι να σταματήσει το πυρηνικό πρόγραμμα της Τεχεράνης.

Ωστόσο, ενώ Yadlin αποκαλεί τη ιρα-

άλλων και ο πρώην επικεφαλής της στρατιωτικής υπηρεσίας πληροφοριών Υποστράτηγος (ε.α.) Amos Yadlin, καθώς και ο πρώην Αρχηγός του Γενικού Επιτελείου και αρχηγός σήμερα της αντιπολίτευσης με το κόμμα Καντίμα, στρατηγός (ε.α.) Shaul Mofaz ελέγχθησαν σημαντικές απόψεις, που απηχούν στον προαναφερόμενο προβληματισμό για το Ιράν και κατά κάποιο τρόπο καθορίζουν και την στάση του Ισραήλ, στο εν λόγω θέμα, καθώς και για το Παλαιστινιακό ζήτημα, που παρουσιάζουν εξαιρετικό ενδιαφέρον.

Ο Amos Yadlin, δήλωσε ότι "η ανάπτυξη στρατιωτικής δύναμης εναντίον των ιρανικών πυρηνικών εγκαταστάσεων, είτε πολύ νωρίς, είτε χωρίς την έγκριση των Ηνωμένων Πολιτειών θα μπορούσε τελικά να καταστεί επιζήμια:

Αν φθάναμε στο σημείο όπου θα είχαμε να επιλέξουμε μεταξύ μιας βόμβας και του βομβαρδισμού, είμαι της γνώμης ότι η στρατιωτική επίθεση θα ήταν μικρότερη στρατηγική απειλή", επεσήμανε ο Yadlin στην Παγκόσμια Διάσκεψη Κορυφής για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας.

Ακολούθως, ο Ισραηλινός αξιωματούχος απήθυνε το ερώτημα αν "έχουμε φτάσει σε αυτό το κομβικό σημείο ή υπάρχει ένα τρίτο, λιγότερο επικίνδυνο μονοπάτι;"

Παρά το γεγονός ότι το Ισραήλ έχει τη στρατιωτική δυνατότητα να χτυπήσει τις ιρανικές πυρηνικές εγκαταστάσεις, συνέχισε, μια επίθεση δεν είναι το τέλος της ιστορίας. "Την επαύριον θα είναι μια νέα μέρα", τόνισε, προσθέτοντας πως "επειδή ένα στρατιωτικό πλήγμα απλώς θα καθυστερήσει το Ιράν, το Ισραήλ θα χρειαστεί πολιτική, οικονομική και στρατιωτική υποστήριξη από την διεθνή κοινότητα και ιδιαίτερα τις Ηνωμένες Πολιτείες, για μια δεκαετία, ώστε να διασφαλιστεί ότι το Ιράν δεν θα αναπτύξει πυρηνικά όπλα. Αυτό -πρόσθεσε- σίγουρα το Ισραήλ δεν μπορεί να το πράξει αυτό μόνο του."

Μιλώντας μετά τη πρώην επικεφαλής των στρατιωτικών υπηρεσιών πληροφοριών, ο ηγέτης της αντιπολίτευσης Shaul Mofaz επανέλαβε την πεποίθησή

νική απειλή "υπ' αριθμόν ένα στρατηγική προτεραιότητα για το Ισραήλ", ο Shaul Mofaz αντιστρόφως εκτιμά ότι το έθνος έχει χάσει τις πραγματικές προτεραιότητες του, στις οποίες περιλαμβάνεται η επίτευξη ειρήνης με τους Παλαιστίνιους, καθώς και ορισμένα κοινωνικοοικονομικά ζητήματα.

Ο κίνδυνος του Ισραήλ να γίνει ένα διεθνικό κράτος είναι πολύ μεγαλύτερος από την ιρανική απειλή, υποστήριξε ο Shaul Mofaz, τονίζοντας τη σημασία της επίτευξης συμφωνίας σύντομα. Εξέφρασε δε την άποψη ότι όσο το Ισραήλ περιμένει, τόσο πιο δύσκολη θα είναι η επίτευξη συμφωνίας ειρήνης, και προειδοποίησε για τον κίνδυνο να καταστεί η Χαμάς ολοένα και ισχυρότερη και να αναλάβει τον έλεγχο της Δυτικής Όχθης, επισημαίνοντας και το ενδεχόμενο ενός δι-εθνικού κράτους.

Ο ηγέτης της αντιπολίτευσης, εξέφρασε τέλος την πεποίθηση ότι είναι δυνατή η επίτευξη συμφωνίας με τους Παλαιστίνιους, αν και δεν θα είναι εύκολο, και ότι η τα θέματα της ασφάλειας και των συνόρων μπορούν να επιλυθούν σχετικά γρήγορα.

Έτσι λοιπόν διαπιστώνεται για μια ακόμη φορά ότι η απόφαση της Ισραηλινής κυβέρνησης για μονομερή προληπτική πολεμική ενέργεια κατά του Ιράν είναι δρόμος δύσβατος και επικίνδυνος. Τουλάχιστον η συντριπτική πλειοψηφία της Ισραηλινής στρατιωτικής και πολιτικής ελίτ (πλην πρωθυπουργού Νετανιάχου και Υπουργού Άμυνας Εχούντ Μπαράκ) είναι κατά της μονομερούς δράσης και ότι είναι να γίνει, αν γίνει και όποτε γίνει θα πρέπει οι ΗΠΑ να ηγηθούν αυτής της ενέργειας. Και επειδή ο Μπαράκ Ομπάμα, λόγω των προσεχών προεδρικών εκλογών (6 Νοε. 2012) δεν είναι διατεθειμένος να λάβει τέτοια απόφαση και να χάσει τις εκλογές, τότε θεωρείται σχεδόν βέβαιο ότι τίποτα δεν θα συμβεί μέχρι τότε. Απλώς θα μαίνεται ο φραστικός πόλεμος και οι απειλές εκατέρωθεν και θα συνεχίζεται αμείλικτα ο ψυχολογικός πόλεμος και ο πόλεμος των κατασκόπων με δολιοφθορές κλπ. Εκτός και αν ο Μπίμπι Νετανιάχου κάνει την αποκοτιά και αγνοώντας τους πάντες, την κοινή λογική και την στρατιωτική ελίτ του Ισραήλ ανάψει το φυτίλι της μπαρουταποθήκης.

20 Quotes From European Leaders That Prove That They Know That The Financial System In Europe Is Doomed

The financial crisis in Europe has become so severe that it has put the future of the euro, and indeed the future of the EU itself, in doubt. If the financial system in Europe collapses, it is going to plunge the entire globe into chaos. The EU has a larger economy and a larger population than the United States does. The EU also has [more Fortune 500 companies](#) than the United States does. If the financial system in Europe breaks down, we are all doomed. An economic collapse in Europe would unleash a financial tsunami that would sweep across the globe. The nightmarish sovereign debt crisis in Europe could potentially bring about [the end of the euro](#). The future of the monetary union in Europe is being questioned all over the continent. Without massive bailouts, there are at least 5 or 6 nations in Europe that will likely soon default. The political will for continued bailouts is rapidly failing in northern Europe, so something needs to be done quickly to avert disaster. Unfortunately, as anyone that has ever lived in Europe knows, things tend to move very, very slowly in Europe.

If the bailouts end and Europe is not able to come up with another plan before then, mass chaos is going to be unleashed. Most major European banks are massively exposed to European sovereign debt, and most of them are also [very, very highly leveraged](#). If we see nations such as Greece, Portugal and Italy start to default, we could have quite a few major European banks go down in rapid succession. That could be the "tipping point" that sets off mass [financial panic](#) around the globe.

Of course the governments of Europe would probably step in to bail out many of those banks, but when the U.S. did something similar back in 2008 that didn't prevent the world from plunging into a horrible worldwide recession.

The quotes that you are about to read are absolutely shocking. In Europe they openly admit that the financial system is dying, that the euro is in danger of not surviving and that the EU does not work in its present form.

The following are 20 quotes from European leaders that prove that they know that the financial system in Europe is doomed...

#1 [Polish finance minister Jacek Rostowski](#): "European elites, including German elites, must decide if they want the euro to survive - even at a high price - or not. If not, we should prepare for a controlled dismantling of the currency zone."

#2 [Stephane Deo, Paul Donovan, and Larry Hatheway of Swiss banking giant UBS](#): "Under the current structure and with the current membership, the euro does not work. Either the current structure will have to change, or the current membership will have to change."

#3 [EU President Herman Van Rompuy](#): "The euro has never had the infrastructure that it requires."

#4 [German President Christian Wulff](#): "I regard the huge buy-up of bonds of individual states by the ECB as legally and politically questionable. Article 123 of the Treaty on the EU's workings prohibits the ECB from directly purchasing debt instruments, in order to safeguard the central bank's independence."

#5 [Deutsche Bank CEO Josef Ackerman](#): "It is an open secret that numerous European banks would not survive having to revalue sovereign debt held on the banking book at market levels."

#6 [ECB President Jean-Claude Trichet](#): "We are experiencing very demanding times."

#7 [International Monetary Fund Managing Director Christine Lagarde](#): "Developments this summer have indicated we are in a dangerous new phase."

#8 [Prince Hermann Otto zu Solms-Hohensolms-Lich, the Bundestag's Deputy President](#): "We must consider whether it would not be better for the currency union and for Greece itself to go for debt restructuring and an exit from the euro."

#9 [Alistair Newton, a strategist for Nomura Securities in London](#): "We believe that we are just about to enter a critical period for the eurozone and that the threat of some sort of break-up between now and year-end is greater than it has been at any time since the start of the crisis."

#10 [Former German Chancellor Gerhard Schroeder](#): "The current crisis makes it relentlessly clear that we cannot have a common currency zone without a common fiscal, economic and social policy."

#11 [Bank of England Governor Mervyn King](#): "Dealing with a banking crisis was difficult enough, but at least there were public-sector balance sheets on to which the problems could be moved. Once you move into sovereign debt, there is no answer; there's no backstop."

#12 [George Soros](#): "We are on the verge of an economic collapse which starts, let's say, in Greece. The financial system remains extremely vulnerable."

#13 [German Chancellor Angela Merkel](#): "The current crisis facing the euro is the biggest test Europe has faced for decades, even since the Treaty of Rome was signed in 1957."

#14 [Stephane Deo, Paul Donovan, and Larry Hatheway of Swiss banking giant UBS](#): "Member states would be economically better off if they had never joined. European monetary union was generally mis-sold to the population of the Europe."

#15 [Professor Giacomo Vaciago of Milan's Catholic University](#): "It's clear that the euro has virtually failed over the last ten years, even if you are not supposed to say that."

#16 [EU President Herman Van Rompuy](#): "We're in a survival crisis. We all have to work together in order to survive with the euro zone, because if we don't survive with the euro zone we will not survive with the European Union."

#17 [German Chancellor Angela Merkel](#): "If the euro fails, then Europe fails."

#18 [Deutsche Bank CEO Josef Ackerman](#): "All this reminds me of the autumn of 2008."

#19 [International Monetary Fund Managing Director Christine Lagarde](#): "There has been a clear crisis of confidence that has seriously aggravated the situation. Measures need to be taken to ensure that this vicious circle is broken."

#20 [German Chancellor Angela Merkel](#): "The euro is in danger ... If we don't deal with this danger, then the consequences for us in Europe are incalculable."

Most of the individuals quoted above desperately want to save the euro. They are not going to go down without a fight. The overwhelming consensus among the political and financial elite in Europe is that increased European integration in Europe is the answer.

For example, EU President Herman Van Rompuy is [very clear](#) about what he believes the final result of this crisis will be...

"This crisis in the euro zone will strengthen European integration. That is my firm belief."

Many of the elite in Europe are now openly talking about the need for a "United States of Europe". Just consider what former German chancellor Gerhard Schroeder [recently had to say](#)...

"From the European Commission, we should make a government which would be supervised by the European Parliament. And that means the United States of Europe."

But as mentioned above, things in Europe tend to move very, very slowly. The debt crisis in Europe is rapidly coming to a breaking point, and it is very doubtful that Europe will be able to move fast enough to head it off.

What we may actually see is at least a partial collapse of the euro and a massive financial crisis in Europe first, and then much deeper European integration being sold by authorities in Europe as "the solution" to the crisis. This would be yet another example of the classic problem: reaction/solution paradigm.

The "problem" would be a horrible financial crisis and economic downturn in Europe.

The "reaction" would be a cry from the European public for someone to "fix" things and return things back to "normal".

The "solution" would be a "United States of Europe" with much deeper economic and political integration which is something that many among the political and financial elite of Europe have wanted for a long, long time.

Europe to change the its minds. Right now, the people of Europe are very much opposed to deeper economic and political integration. For example, [76 percent](#) of Germans says that they have little or no faith in the euro and one recent poll found that German voters are against the introduction of "Eurobonds" [by about a 5 to 1 margin](#).

It looks like it may take a major crisis in order to get the people of Europe to change their minds. Unfortunately, it looks like that may be exactly what is going to happen.

Thyvj: <http://theeconomiccollapseblog.com/archives/20-quotes-from-european-leaders-that-prove-that-they-know-that-the-financial-system-in-europe-is-doomed>